

BERXWEDAN

HER TÎŞT JÎ BÔ ENÎYA RÎZGARÎYA NETEWA KURDÎSTAN

Sayı 49 / 29 Şubat 1988 / 2.50 DM

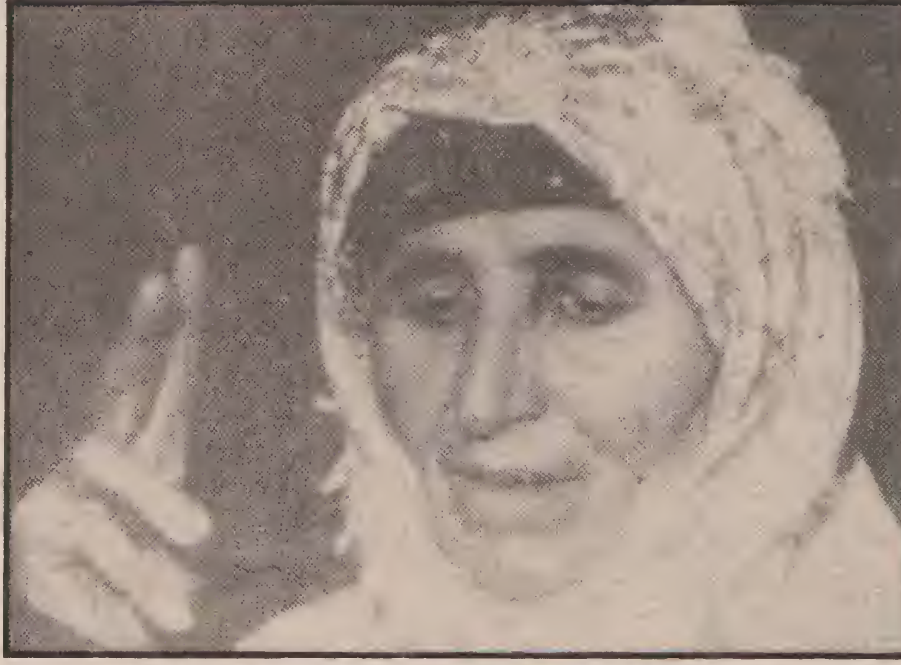
Onurlu Direniş Bir Şehit Pahasına Amacına Ulaştı

8 Şubat'ta başlayan direniş 10. gününü doldururken PKK'li özgürlük savaşçısı M. Emin YAVUZ şehit düştü. Açlık grevi direnişinin toplumu sarması, direnişe diğer cezaevlerinin girmesi ve dünya kamuoyunun ilgisinin Diyarbakır ve Kürdistan sorunu üzerine toplanması, Türk devletine geri adım attırdı. Bir daha ispatlandı ki, hak kanla, direnişle ve tırnakla sökülerek alınabilir. Alınan haklar arasında; ailelerle görüşmelerde Kürtçe konuşma, daktilo ve kitap bulundurma serbestliği, görüş süresinin yarım saatten bir saate çıkarılması, avukatlarla yüzyüze görüşme ve cezaevi idaresinin sorunlar için tutukluların sorumlularını kabul etmesi de var.

Soylu davanın ve direnişin şehidi M. Emin YAVUZ

Kürdistan anasının onurlu gururu

Hilvan doğumlu M. Emin YAVUZ, yoksul bir ailedendir. 1976'yla Süleymanlara ve sömürgeci güçlere karşı yükseltilen mücadelede yer aldı. Halil ÇAVGUN, Salih KANDAL ve Cuma TAK'ın öğrencisi ve militan yoldaşı oldu. 1979'da esir düştü. Diğer yurtsever aileler gibi, M. Emin YAVUZ'un ailesi de ağaların ve sömürgecilerin baskılarına uğradı. Babası tutuklandı, işkence gördü. Ailesinin diğer fertleri yurtsever mücadeleye katıldılar.

M. Emin YAVUZ, tutuklandığı 1979 tarihinden, şehit düştüğü güne kadar, Mazlum DOĞAN'ın, Hayri DURMUŞ'ın, Kemal PİR ve diğer direniş şehitlerinin izinde yürüdü; teslimiyet ve sömürgeci-faşist vahşete karşı onurun ve direnişin saflarında yer aldı.

Şehitler kervanına katılan M. Emin YAVUZ, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde ve Kürdistan halkın kalbinde yaşatılacaktır.

Sultan Yavuz: "Oğlumla gurur duyuyorum."

Ailenin tüm fertleri gibi tutuklanan ve işkence gören; bir oğlu daha cezaevinde ve bir kızı da devrimci mücadelenin içinde olan Sultan Yavuz, oğlunun cenazesini alırken şunları söyledi:

"Oğlumun ölümünden sonra artık analar-babalar çocukları ile konuşabiliyor, rahatça görüşebiliyorlar. Onlara çalmaları için saz bile gönderdiler. Onlar, oğlumun onurlu mücadelesi ile bunlara kavuştular. Oğlum ölse bile, bu durum bizim için ve tüm işkence görenler için bir zaferdir. Zaten onun ölümü bir kurtuluştur. Çünkü orda günlerce aç kalırdı. Artık insanlar biraz olsun düzelmiş koşullarda cezaevinde yaşayacaklar. Bu, oğlumun ölümü ile gerçekleşti, tek tesellim bu."

Direnişe Sahip Çıkalım

Zindanlarda bulunan özgürlük savaşçısı esirlerle dayanışma, bir insanlık görevidir. Sadece onlarla aynı ideoloji ve politikayı benimseyenler değil, humanist, demokrat, yurtsever, sosyalist her insan, güç ve kurum onlara sahip çıkmalı, insanca yaşam ve adil hukuk yargılama koşullarının oluşturulması için sesini yükseltmeli, harekete geçmeli, mücadele etmelidir. Bu destek, insan haklarından yana herkesin asgari programıdır.

Devamı 4. sayfada

Zafer direnişin oldu

Diyarbakır askeri cezaevindeki direniş, faşist mahkemelerin verdiği idam cezalarının hemen ardından 8 Şubat'ta başladı. Direniş 22 Şubat'a kadar devam etti.

1979'da itibaren Diyarbakır zindanlarındaki bütün direnişler, son direnişi de tümüyle PKK'li savaş esirleri başlattı.

Savaş esirlerinin direniş istemleri 80 maddeyi kapsıyordu. Bunlar arasında belirgin olanları: İdam cezalarının durdurulması, savaş esirlerinin diğer cezaevlerine sürgünlerinin durdurulması, görüşlerde Kürtçe konuşma yasağının kaldırılması, görüş süresinin

Devamı 3. sayfada

Alman Yönetimi İnsanlık Suçu İşliyor

Alman devleti emperyalist bir devlet. Emperyalist devletler arasında, insanlığa karşı en fazla suç işleyen bir devlet. Tarihi, insanlık suçlarıyla dolu. Uluslararası antlaşmalarla askeri gücünü yitirmiş. Fakat ekonomik gücü ve dayandığı tarihi geçmişiyle, günümüzde de dünya halklarının kaderiyle oynayan güçlerin başında geliyor.

Alman devleti, ABD ile diğer Avrupa emperyalist devletleri arasında köprü rolü oynuyor. NATO'nun saldırgan ve silahlı politikasının maddi finansörü yine Alman devletidir. Sistem adına sosyalist ülkelere karşı ideolojik ve ekonomik mücadelenin başını Alman devleti çekiyor.

Devamı 6. sayfada

Alman Yönetiminin Faşist Türk Devletiyle İşbirliğinin Yeni Bir Örneği Daha

5 Şubat tarihinde Hannover'de gerçekleştirilen baskınlarda Ali Saçak ve Bozan Öztürk adlı yurtseverler tutuklandı. Baskınlar asıl olarak Köln'de sürdü. 13 Şubat'ta Hasan Hayri Güler ve İbrahim Korkmaz sokak ortasında polis saldırısına uğrayarak tutuklandılar. Polis 15 Şubat'ta yasal dernek olan Kürdistan Komite, bir işyeri ve iki evi basarak İbrahim Kadah, Hüseyin Çelebi, Salman Aslan, Yasemin Gedik, Hasan Engizek, Elif Engizek, aynı gün Duisburg'da Ahmet Yüksel, Giesen'de Ahmet Karadeniz ve 22 Şubat'ta da Köln'de Mustafa

Devamı 3. sayfada

İsveç Mektubu: Mecburi ikamete tabi tutulan dokuz yurtsever açlık grevi ve basın toplantısı yaptı, broşür hazırladılar. Onlarla dayanışma hareketi geliyor.

YAZISI 12. SAYFADA

CEPHE-BİRLİK HABERLERİ

● Almanya'da Kürdistan Yurtsever İşçi Dernekleri Olağan Kongreleri ● Lübnan-YKWK'nin Filistin halk direnişiyle dayanışma eylemi ● Paris'te Kürdistan Yurtsever İşçi Derneği 6. Olağan Kongresi ● Paris'te Kürdistan Yurtsever Gençlik Birliği toplantısı ● Bonn'da YJWK'yi tanıtma toplantısı ● Hannover'de yabancılarla dayanışma toplantısı ● Nantes-Fransa'da ERNK ile dayanışma gecesi ● Bielefeld'de ilticacıların ERNK bayrağı altında yürüyüşü ● Lohn'de yurtseverlerin dayanışma gecesi

HABERİ 10, 11. SAYFALARDA

Diyarbakır'dan mektup var
"Yavrum
Kürdistan'a
kurban
olsun"

YAZISI 13. SAYFADA

Diyarbakır Askeri Cezaevindeki
Tutuklulardan Devrimci,
Demokrat, Yurtsever Kamuoyuna.
YAZISI 2. SAYFADA

Türk devleti Suudi Arabistan'a
askeri birlikler gönderiyor
YAZISI 15. SAYFADA

Birlik çalışmalarında bazı
uygulama sorunları
YAZISI 16. SAYFADA

Avrupa basınında Kürdistan
Ulusal Kurtuluş Mücadelesi
YAZISI 16. SAYFADA

Helsinki gözlem grubunun
Kürdistan raporu
YAZISI 18. SAYFADA

Kültür Sayfası:
Feqê Teyran
YAZISI 19. SAYFADA

Devrimci, Demokrat, Yurtsever Kamuoyuna

Bizler, 12 Eylül'den beri süregelen işkence ve katliamların odağı durumuna gelen Diyarbakır cezaevinden sizlere seslenmekteyiz.

Bizler, insanlığın, hayvani özelliklerinden daha aşağı derecelere indirgendiği, insanlık onurunun çiğnendiği, siyasi tutukluların şahsında insanlığın ırzına geçildiği Diyarbakır cezaevinden sizlere seslenmekteyiz.

Bizler, yetkililerin her fırsatta, “Türkiye’de işkence yok” dediği bir dönemde, 50’nin üzerinde tutuklunun katledildiği, onlarca insanın sakat bırakıldığı, yüzlercesinin ölümcül hastalıklara mahkûm edildiği Diyarbakır cezaevinden sizlere seslenmekteyiz.

Bizler, tüm bu insanlık dışı uygulamalara karşı, insanlık onurunun kurtarılması için canını feda eden onlarca insanın yaşadığı Diyarbakır cezaevinden sizlere seslenmekteyiz. Bu sese kulak verin!

Cezaevinde bulunduğumuz sekiz yıllık dönem içerisinde, 12 Eylül 1980’den 1984’ün ortalarına kadar —yöneticilerin hiçbir gizliliğe ihtiyaç duymadığı— tek kelimeyle vahşete maruz kaldık. 1984’ten günümüze kadar ise, yer yer açık olmakla beraber, “örtülü” baskı ortamında yaşamaya mahkûm edildik.

Bugün içinde yaşadığımız koşullar, bütün Türkiye’de cezaevlerinde uygulanan politikanın ürünüdür. Ve bu politikanın esas amacı da, tutukluları siyasi kimliklerine ve temel insani değer yargılarına yabancılaştırmak; o da olmazsa, uzun vadede onları ağır hapis cezalarıyla içerden çıkamayacak hale sokmak ve ölüme mahkûm etmektir. İşte, cezaevlerine yönelik politikanın eksenini bu hedef teşkil etmektedir.

Nedir içinde yaşadığımız koşullar? Buna, insanların tutukluluk yaşamını başlatan polis sorgusundan ve mahkemelerden başlayalım:

Günümüz dünyasında en uzun gözaltı süresine sahip ülke Türkiye’dir. Gözaltı süresi, işkence süresinden başka birşey değildir. Polise düşen onlarca gün işkence görmek; insanlara, işkence yoluyla düzmece ifadeler imzalatılmaktadır. Bu ifadelerin tümü, kişinin kendisini suçladığı ifadelerdir. Akli başında bir insanın, “suçlu” da olsa, kendisini ölüme ya da ağır hapis cezalarına götürecek ifadesini göntül rızasıyla vermeyeceği açıktır. Nitekim, mahkemelere çıkan herkes, polis ifadesini reddetmektedir. Bu da, polis ifadelerinin özgür irade ile değil, baskı ve işkenceyle alındığını somutlar.

Mahkeme heyetleri bunu çok iyi bildikleri halde, işkence ile alınan ifadeleri delil sayarak, karşılarına çıkarılanları cezaevlerine yollamaktadırlar. Diğer bir deyişle, mahkeme heyetleri, can güvenliklerinden sorumlu oldukları insanları tutuklayarak, birer işkence merkezi olan cezaevlerine yollamaktadırlar.

Tutukluluk süresince devam eden yargılamalarda mahkemeler hiçbir şikayetimizi dinlememekte, bize uygulanan işkencelere adeta davetiye çıkarmaktadırlar. Ve zaman zaman —geçmişte yaşadığımız gibi— cezaevlerindeki işkenceyi idare etmektedirler.

Bugün Diyarbakır sıkıyönetim mahkemelerinde idam cezası alan 100’ün üzerinde insanın mahkûmiyet kararı, cezaevinde işkenceler sonucu “itiraf” yapanların ifadelerine dayandırılmıştır. Gelineen noktada, bunların çoğu, ifadelerinin işkence altında alındığını belirttikleri ve geri aldıkları halde, mahkeme heyeti bunu dikkate almamış ve bunca insanı ölüme ve ağır hapis cezalarına mahkûm etmiştir.

Tutukluları, “adam öldürdü” diye mahkûm eden mahkeme heyetleri, 50’nin üzerinde tutukluyu katleden işkenceci canilerle ilgili yaptığımız suç duyurularını ciddiye dahi almamıştır.

Peki, mahkemelerin tutukladıkları ve ağır hapis cezalarına mahkûm ettikleri insanların cezaevi yaşamı nasıl geçmektedir? Durumumuzun en önemli yanı budur işte.

Bizler, Diyarbakır cezaevinde açık bir vahşet ortamı yaşadık. 50’nin üzerinde insanı kaybettik. Bunlardan kimi işkencede öldü, kimi de işkencecileri protesto ederek yaşamına son verdi. Kaybettiğimiz insan sayısı, yaşadığımız vahşetin boyutunu gösterir kanısıydayız.

Bugün neler oluyor burada? Adam öldürmeler durdu mu? Hayır! Daha 6 ay önce bir tutuklu yine işkencede öldü. Cezaevinden alınıp, polis sorgusunda katledildi.

Evet, bugün de işkence, demoklesin kılıcı gibi tepemizde sallandırılmaktadır. Bunlar, Diyarbakır cezaevinde işkencenin kalkmayacağını ve devam edeceğinin belirtileridir.

Daha başka neler oluyor burada?

Bize yapılan işkenceleri ve arkadaşımızın katledilişini protesto ettiğimiz için cezalandırılıyor. İşkenceye karşı çıktığımız için suçlu ilan ediliyor. İnsanlık suçu işleyenler, buna karşı çıktığımız için bizi cezalandırıyorlar. İşte iki örnek: Altı ay önce işkencede katledilen Mehmet KALKAN adlı bir arkadaşımızın ve Didar ŞENSOY’un katledilişini kınamak için ayrı tarihlerde yaptığımız iki protesto açlık greviden dolayı birer aylık iki mektup cezası aldık. Kimi tutuklular, bu açık grevine katıldıklarından dolayı, tahliye oldukları halde, altı aylık disiplin cezasıyla keyfi bir mahkûmiyete çarptırıldılar. Evet, Diyarbakır cezaevinde işkence serbest, ama buna karşı çıkmak suçtur.

Elbetteki, işkence sadece fiziki eziyet ve katliam değildir. İşkencenin yöntem ve araçları zengindir. Bir insana en büyük işkencelerden birisi, onun konuşma özgürlüğünü zaptetmektir. Bizler, 8 yıldır ziyaretçilerimizle birlikte, bu baskıya maruz kalıyoruz. İstisnalar hariç, Diyarbakır cezaevi tutuklularının hepsi Kürttür. Ailelerimizle kendi dilimizde konuşmamız yasaktır. Birçok tutuklunun ve genellikle de ailelerimizin Türkçe bilmediği de düşünüldüğünde, görüşmelerimiz tam bir işkenceye dönüşmektedir. Temelde sorun, başka bir dili bilmeme değildir. Kendi dilimizle konuşmamız yasaklanmıştır. Kendi diline yasak konulduğunu düşünen her insan, nasıl bir işkence altında olduğumuzu gayet iyi anlayacaktır.

Onlarca insanımız hastadır. Çoğunun hastalığı da bulaşıcıdır. Tedavileri için köklü bir tedbir yoktur. Doktorlar üstünkörü muayene etmekte, gerekli ilaçlar temin edilmemektedir. Bulaşıcı hastalığa yakalanan arkadaşlarımız ne özel bakım ve kontrole tabi tutulmakta, ne de ailelerinin bakması (dışarıdan yiyecek vb.) kabul edilmektedir. Oysa ailelerin bakması kabul edilse, sorun nisbi ölçülerde de olsa çözülecektir. Mevcut uygulama, Diyarbakır’da her yıl bir-iki arkadaşımızın hastalıktan ölmesine yol açmaktadır. Hastalıkların kaynağı da, cezaevinin kötü koşullarıdır.

Bazen idare, bazen de mahkemeler insanları hücre cezalarına mahkûm etmektedirler. Cezaların keyfiliği bir yana, sözkonusu hücreler, bir insanın yaşaması için gerekli olan ışık, su ve yeterli havadan yoksundur. Hücre cezalarıyla, biz tutukluların yaşamına parça parça son verilmektedir.

Haberleşme özgürlüğümüz yok. Bir gazeteye bir yazı; cezaevi sorunlarıyla vb. ilgili olsa dahi, bir panele, geceye mesaj iletemeyiz. Mektuplarımız karalanmakta, çoğu kez de verilmemekte, gönderilmemektedir. Radyo, teyp, müzik aletleri gibi iletişim ve kültürel araçlardan tamamen yoksunuz. Ek olarak, dergiler verilmemektedir. Yemeklerimiz ise yetersizdir ve besin değeri de düşüktür. Kantinde ise, çeşit çok az ve son derece pahalıdır.

Savunma hakkımız kısıtlanmaktadır. Mahkeme tutanakları verilmemekte, savunmalarımızı içeriye alamamaktayız. Yaptığımız savunmalardan aldığımız mahkûmiyetler on yılları açmıştır. Açıkça, “Savunma yaparsanız cezalarınız iki katına çıkar” diye tehdit edilmekteyiz. Bugün birçok tutuklu asıl cezasını tamamlamış, sadece savunma cezalarından yatmaktadır.

Bunlar, günlük tutuklu yaşamımızdan sadece bazı kesitlerdir. Biz siyasal tutuklular için esas sorun, son zamanlarda daha da ağırlaşan cezaevi tüzüğüdür.

Yeni tüzükte, daha önce kanunsuz sürdürülen tek tip elbise uygulaması kanunlaştırıldı. Geçmişte yapılan kanunsuz uygulamadan dolayı beş arkadaşımız öldü. Şimdi ise, tüzüğe dayanarak yapacakları saldırılarda kaç arkadaşımızın öleceği meçhuldür.

Son tüzükte gündeme gelen “infaz yakma, ceza verme” uygulaması da, siyasi tutukluları ömür boyu mahkûmiyete ve insanlık dışı koşullara bağlamanın hukuki kılıfıdır. Şöyle ki, cezaevinde idareye karşı yapılan her eylem bir ceza getirir olmuştur. Oysa biz tutuklular, sadece ve sadece işkence yapılmaması için eylem yapıyoruz. Eylemlerimizin tümü de kendi sağlığınıza, hayatımıza yönelik. Ve kamuoyunun vicdanına seslenen açlık grevi ve ölüm orucu gibi eylemlerdir. Kısacası, siyasi kimliğimizi ve insani özelliklerimizi, insanlık dışı koşullara, zulme karşı savundüğumuzdan dolayı infazlarımız yakılmakta, cezalarımız arttırılmaktadır.

Bugün sadece Diyarbakır’da değil, tüm cezaevlerinde uygulanılagelmekte olan baskı ve işkencenin dayanağı, mevcut tüzük ve yönetmenliktir. Tüzük, her cezaevi idarecisinin elinde işkencenin en etkin aracıdır. Bu tüzük devam ettiği sürece, işkence “münferit” değil, temel olacaktır. Yönetimin bu tüzükte ısrar etmesinin nedeni budur.

Yeni tüzükle baskı ve işkence tırmandırılmış, apaçık yapılmaktadır.

Bu söylediklerimiz, yaşadığımız koşulların ana çizgileridir.

Bizler, Diyarbakır cezaevi siyasi tutukluları olarak, sekiz yıldır trajedi yaşıyoruz ve daha bu bitmedi, devam ediyor. Her şey bir yana, biz insanız ve insanca yaşamak istiyoruz. Sesimizi duyun!

Bizler, tutuklu da olsak, insanız ve her insanın insanca yaşama hakkının olduğuna inanıyoruz. Bunun için diyoruz ki, bugünden itibaren, bize insanca yaşama hakkı tanımayan, siyasi kimliğimizi yok etmek isteyen yönetime karşı süresiz açlık grevi eylemine girmiş bulunuyoruz. Sesimizi duyun!

Bu eylemimiz, insanlık onurunu yaşatma ve ona saygı uyandırmanın bir çabasıdır. Diyoruz ki, insanlık onurunu koruma şerefine çark olmak isteyenler, insanlık onurunu yaşatmak isteyenler sesimize kulak versin, sesimize ses katsın. Bunu bekliyoruz.

Taleplerimiz şunlardır:

1. Yeni cezaevi tüzük ve yönetmeliği, tutuklulara insanca bir yaşam sağlayacak biçimde değiştirilsin.
2. Türkiye genelinde tek tip elbise uygulamasına son verilsin.
3. Cezaevi idaresi, tutukluların istemlerini dile getirecek olan, tutuklulara siyasi temsilcilik hakkı tanınsın.
4. Kelepçeler arkadan değil, önden takılsın.
5. Dosyadaki tüm savunma, tutanak ve yazılı deliller tutuklulara verilsin.
6. Daktilo verilsin.
7. Radyo, teyp ve her türlü müzik aletleri verilsin.
8. Kütüphane ve spor salonunun kullanım ve denetimi tutuklulara verilsin.
9. Avukatlarımızla yüzyüze görüşme hakkı tanınsın. Avukat görüşmesi sırasında görevli bulunmasın.
10. Yazışma ve haberleşme özgürlüğümüz üzerindeki kısıtlama ve yasaklar kaldırılsın. Basınla yazışabilelim. Mektuplarımız sansürsüz gitsingelsin.
11. Açık görüşlerin sayısı ve süresi arttırılsın.
12. Havalandırma süresince kokuş kapıları açık tutulsun. Kaçakçılar ve bayanlar koğuşunu tecrit politikasına son verilsin. Onlarla yan yana gelebilelim.
13. Ailelerimizden yiyecek alınsın. Kantinde çeşit arttırılsın. Yemekler düzeltilip, besin değeri yükseltsin.
14. Kürtçe konuşma yasağı kalsın.
15. Piyasada serbest satılan her dergi ve kitap içeri girsin.

9 Şubat 1988
Diyarbakır Askeri Cezaevindeki
Tutuklu ve Hükümlüler

Zafer direnişin oldu

**Ne kavgamız durdu
Ne sevdamız söndü
Ölümün kucağına yattı
candamarlarımız
Ve yine
dimdik ayakta**

Baştarafı 1. sayfada

uzatılması, tek tip elbise uygulamasına son verilmesi, avukatlarla serbest görüşme hakkı, okuma, beslenme ve sağlık koşullarının düzeltilmesi, faşist-ırkçı baskılara son verilmesi vb.

Daha ilk günlerinde direniş Diyarbakır sivil cezaevi, Malatya, Aydın, Mersin, Eskişehir ve Sağmalcılar cezaevine yansıdı. Bir anda tutuklu aileleri Diyarbakır'a doldular. Aileler, çocuklarını ve yakınlarını yalnız bırakmadılar. Aileler yürüyüş yaptılar ve açlık grevine oturdular.

Sadece aileler değil, toplum hareketlendi. Öğrenciler gruplar halinde dayanışma ziyaretleri yaptılar. Onları iş-

çiler ve esnaflar izledi. Sömürgeciler aşırı tedbir aldılar, ama halk dinlemedi. Yetmişli artık. Gerçek anlamda Diyarbakır'da bir ulusal kabarma yaşanıyor.

Gelişmeyi Türk basını işlemek zorunda kaldı. Daha doğrusu burjuva kalemler gelişmenin yarattığı tehlikeler konusunda devleti uyarıyorlardı.

Direniş bir daha Türk burjuva saflarını sarstı. SHP'li iki Kürt asıllı milletvekili Diyarbakır SHP binasında açlık grevine katıldılar.

Dünya basını direniş dolaşısıyla Kürdistan gerçeğine ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine bir daha eğildi. TC'nin insan hakları konusundaki ihlalleri ve Kürdistan'daki

uygulamaları tekrar uluslararası kuruluşların gündemine geldi.

TC, savaş esirlerinin kararlılığını biliyordu. Zor kullandı, sonuç alamadı. Direnişçiler bir şehit verdiler, 6'sı koma halinde hastaneye kaldırıldı. Yine de direniş tüm görkemi ile devam etti.

Türk devleti, gelişmeyi durdurmak için direnişe boyun eğmek zorunda kaldı. Sonuç Türk sömürgeciliği açısından yenilgi, halkımız açısından zaferdir. Çünkü, savaş halkımızın öncüleri ile sömürgeciler arasında, hem de en büyük eşitsizlik koşullarında gelişmişti. Kazanan haklılık, onur ve direniş olmuştur. Bunun da yaratıcısı PKK ve Kürdistan halkıdır.

Direniş sonunda alınan haklar şunlardır:

1- Tutuklu ve mahkumlar aileleri ile serbestçe konuşabilecekler. Konuşmalar bir nezaretçi refakatinde gerçekleştirilecektir.

2- Tutukluların tek tip elbise giymeleri zorunlu değildir.

3- Tutuklu ve mahkumların aileleri ile yaptıkları görüşmelerin süresi yarım saatten bir saate çıkarılmıştır. Görüşmeler günboyu sürecektir.

4- Özel bir beslenme rejimine ihtiyacı olduğu tabip raporu ile saptananların yiyeceklerinin ailelerinden sağlanmasına izin verilecektir.

5- Daktilo, saz gibi ihtiyaçlar, mahkumlar diledikleri takdirde kendileri sağlayabilecekler. Resim yapmak isteyen tutuklu ve hükümlülere bu olanak sağlanacaktır.

6- Tutuklu ve mahkumların çamaşırlarının ailelerinden yıkanmasına izin verilecektir.

7- Tutuklu ve mahkumların dışarı ile telefon konuşmalarının sağlanabilmesi için PTT nezdinde teşebbüse geçilmiştir.

8- Mahkum ve tutuklular avukatları ile bir arada yüz yüze görüşme yapabileceklerdir.

9- Cezaevi kantininde daha çok çeşit bulundurulması sağlanacaktır.

10- Tutuklu ve hükümlülerin yanlarında bulundurulabilecekleri para miktarı 15 gün için 25 bin liradan 100 bin liraya çıkarılmıştır.

11- Cezaevinde çıkabilecek sorunların giderilmesi amacı ile tutuklu ve hükümlüler arasında seçilecek aracı ile komutanlığa duyurma olanağı sağlanacaktır."

Bonn Açlık Grevi Eylemcileriyle Yapılan Röportaj

Berxwedan: Zor şartlar altında sürdürdüğünüz açlık grevi eyleminin amaçlarını izah edermisiniz?

Eylemciler: Eylemimizin asıl amacı; Diyarbakır zindanında başlatılan ve diğer zindanlara da yayılan savaş esirlerinin yükselttiği direnişi desteklemek, direnişleri kamuoyuna duyurarak desteklerini sağlamak ve Alman yönetiminin Kürdistanlı yurtseverlere yönelik anti-demokratik politikalarını protesto etmektir.

Berxwedan: Eylemde karışlaştığınız zorluklar ve kamuoyunun ilgi düzeyini açıklayarmısınız?

Eylemciler: Eylem iznini almamıza rağmen, şehir belediyesi "şehirin dekoru bozulur" gibi basit gerekçelerle çadır vermedi. Buna rağmen çadırsız eylemimizi başlattık. Kar, yağmur ve soğuk hava koşullarında eylemimizi sürdürmekteyiz. Eylemimize yö-

nelik şehir belediyesinin ve kriminal polisin anti-demokratik tutumu mahkemeye verilmiş, bu tutum kriminal polis ile mahkeme arasında görüş ayrılıklarına yol açmıştır. Mahkeme heyeti; polisin keyfi uygulamalarına göre değil, kanunlara göre hareket ettiklerini açıklayarak, çadır açma iznini karara bağlamasına rağmen, polis; "siz haklı olsanız bile bizim yasalarımızla bizi yargılamazsınız" diyerek yine müsaade etmedi. Durum şimdi bir üst mahkemede görüşülmektedir. Biz, koşullar ve engeller ne olursa olsun direniş ve protesto eylemimizi sürdürüceğiz.

Eylemimiz polisin engellerine ve savcılığın karşı propagandalarına rağmen kamuoyunun geniş ilgisini topluyor. Eylemimizin şehir merkezinde açıkta ve işlek bir alanda yapılması ilgiyi daha da artırıyor. Yoğun bildiri ve basın açıklamalarını dağıtıyoruz.

Polis engelini aşan ve polis tahriklerini göze alan basın —ki bunların sayısı çoktur— sık sık bizlerle röportaj yapmakta, fotoğraflarımızı çekmekte ve haklılığımızı belirtmektedir.

Berxwedan: İstemleriniz yerine gelinceye kadar eyleminizi sürdürecekmisiniz? Sağlık durumunuz nasıldır?

Eylemciler: Şimdiye kadar kötü kış koşullarına ve bir kısmımızın fenalaşıp hastaneye kaldırılmış olmasına rağmen, istemlerimiz yerine getirilinceye kadar açlık grevi eylemimizi sürdüreceğiz.

Berxwedan: Gazetemiz aracılığıyla dış kamuoyuna ve Kürdistanlı emekçilere iletmek istediğiniz bir mesajınız var mıdır?

Eylemciler: Diyarbakır ve Eskişehir cezaevleri başta olmak üzere zindanlarda başlatılan ve bir isyana dönüşerek gelişen direnişlere sahip çıkmaya, ve bu alanda da Alman devletinin baskı, tutuklama ile sindirme politika ve uygulamalarına karşı koymaya ve eylemimizi desteklemeye çağırıyor, devrimci dayanışma selamlarımızı iletiyoruz.

20 Şubat'ta başlayan açlık grevi 2 Mart tarihinden itibaren ölüm orucuna dönüştürüldü. Çok sayıda yurtsever Almanya'nın değişik alanlarından Bonn ölüm orucuna katılıyor.

Alman Yönetiminin Faşist Türk Devletiyle İşbirliğinin Yeni Bir Örneği Daha

Baştarafı 1. sayfada

Erbil adlı yurtseverleri tutukladı. Bunlardan sadece Elif Engizek ve 22 Şubat'ta Köln'de ayrıca gözaltına alınan 4 yurtsever serbest bırakıldı.

Alman polisi, baskınları BKA (Federal Kriminal Dairesi), BND (Federal İstihbarat Bürosu ve MAD (Askeri Koruma Bürosu) ekiplerince gerçekleştirdi. Baskınlarda Alman istihbaratıyla ortak çalışan Türk MİT görevlileri' de yer aldılar.

Siyasal amaçlı ve yasal olmayan baskınlarda Alman Polisi, Türk polisini aratır bir vahşetle dernek ve evlerin kapılarını kırdı, yurtseverleri taktaklı, tehdit etti, yasal dernek evraklarına el koydu, bastığı ev ve derneklerin eşyalarını kullanılmaz hale getirdi ve dağıttı.

Tutuklanan yurtseverler ayrı ayrı cezaevlerine kondular. Hasan Hayri Güler, İbrahim Kaday, Salman Aslan, Ossen-dorf; Hüseyin Çelebi ve Ahmet Yüksel, Wuppertal; Ahmet Karadeniz, Frankfurt; Hasan Engizek, Osnabrück; Ali Saçak ve Bozan Öztürk, Hannover; Yase-min Gedik, Essen cezaevlerinde tutuklu bulunuyorlar.

Tutuklanan yurtseverler tek kişilik hücrelere konulup, diğer tutuklulardan tümüyle izole edilmiş durumdadır. Avukat tutma hakları önleniyor. Polis, avukatları tehdit ediyor. Avukatların, tutuklanan yurtseverleri savunmaları için Alman Federal mahkemesinden karar alıp bunu yerel otoritelere onaylatmaları gerekiyor. Tutuklu aile-

leri içinde benzer engeller yaratılıyor.

Tutuklanan yurtseverlerin çoğunluğu, Alman yönetiminin keyfi, siyasal ve hukuk tanımaz tutumunu protesto için açlık grevine gittiler. Durumu fenalaşan Salman Aslan hastaneye kaldırıldı.

Federal Başsavcı Kurt Rebmann, baskın ve tutuklamaları Hasan Doğan adlı ajanın açıklamalarına dayandırıyor. 15 Şubat'ta polise sığındığı ileri sürülen bu unsur sözde örgütten ayrıldığı için halk mahkemesinde yargılandığını söylüyor. Daha doğrusu Alman savcılığı bunları söyletiyor. Federal savcı, açıklamalarıyla yargılamadan önce tutuklu yurtseverleri mahkum etmek istiyor. Rebmann, tutuklu yurtseverleri anayasalarının 129/a maddesi olan cinayet, cinayete teşebbüs, terörist bir örgüte üye olma ve kişi özgürlüklerini kısıtlama suçlarıyla yargılamak istiyor. Savcı doğrudan PKK'ye terörist demekten çekinirken, "PKK etrafından terörist bir grup mevcut", "PKK, ERNK, Feyka-Kurdistan ve Hunerkom'un ardına gizleniyor" açıklamasında bulunuyor. Açık bir şekilde açıklamalarıyla çelişkiye düşüyor, bununla da Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi öncü gücü PKK, ERNK ve Almanya'daki Kürdistanlı yurtseverlerin demokratik ve kültürel dernekleri olan Feyka-Kurdistan ile Hunerkom'u töhmet altında bırakıp yeni saldırıların hedefi haline getirmeyi amaçlıyor.

DİRENİŞE SAHİP ÇIKALIM

Savaş esirlerinin direnişinin politik boyutu

Tutukluların tümü politiktir. Onlar, Kürdistan halkını sömürgeci esaretten kurtarmak, insanca yaşamı ulus için yaratmak amacıyla savaşıyor ve bu yolda esir düşmüşlerdir. Haklı ve meşru bir dava için haksız ve insanlık suçu işleyen

bir rejime karşı savaşıyorlar. Bu nedenle tutuklular, **özgürlük savaşçılarıdır**, sadece Kürdistan halkının kurtuluş öncüleri ve umutları değil, vahşi bir rejime karşı savaştıkları için insanlık içinde onur simgeleridirler.

Savaş esirleri, sıradan cezaevlerinde değil, dünyanın en gerici rejimlerinden faşist Türk sömürgeciliğinin zindanlarında kalmaktadırlar

Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki zindanlarının ve oradaki uygulamaları dünyada örneği çok azdır. Diyarbakır askeri cezaevi, Türk egemenlik sisteminin karakterini yansıtan simgedir. Orada politik tutukluların kişiliğinde, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine, Kürt halkına ve insanlığa kastedilmektedir. Tutuklulara falaka ve her türlü fiziki işkence meş-

rudur. Savaş esirleri, düşünceleri ve tabiyetlerinden dolayı aylarca ölüm hücrelerine atılmakta, aç bırakılmakta, her türlü sağlık koşullarından, savunma yapmaktan, aileleri ile görüşmekten mahrum bırakılmakta, lağımlarda banyo yaptırılmakta, tecavüz edilmekte... Kısacası Diyarbakır askeri cezaevinde insanlık yoktur; ırkçılık, faşizm, vahşet ve soykırım vardır.

Direnişin zafer onuru PKK ve Kürdistan halkına ait

1980'le ulusal kurtuluşçuluğun, devrimciliğin en güçlü temsil alanı cezaevleri özellikle de Diyarbakır askeri cezaevi oldu. 1980'le yaşanan süreç; doğru ideoloji ve politika ile yalınış'ın, ihanetle direnişin, korkakla cesurun, insanla hayvanın ayırım süreci oldu. Ayırım en net ve keskin olarak Diyarbakır cezaevinde yaşandı. Diyarbakır askeri cezaevi Kürdistan ve Türkiye devriminin temsil edildiği ve yaşatıldığı alan oldu. **Doğru ideoloji-politikayı, direnişi, cesareti, insanlığı temsil eden PKK'li savaş esirleri oldu. ÖY, DDKD (Peşeng), Rızgari, vb. reformist güçler ihaneti, düşkünleşmeyi, temsil ettiler.** İnsanların arasına çıkmaya hakkı olmayan ve olmayacak olan sözkonusu reformist güçlerin sefil 'liderlerinin' Diyarbakır'da temsil ettikleri, Kürdistan ve insanlık adına tam bir sefalettir.

PKK'li savaş esirleri 1980'den günümüze, zindan direniş-

lerine damgasını vurdular. Hem de ihanete, açlığa, dış dünyadan tecrite, işkenceye rağmen, zafer elde ettiler. Direnişi, ihanete ve faşist-sömürgeciliğe üstün kıldılar. Direnişin ve zaferin bedeli ağır oldu. Aralarında **Mazlum DOĞAN, M. Hayri DURMUŞ, Kemal PİR, Akif YILMAZ, Ferhat KURTAY** gibi değerli önder ve evlatlarını yitirdi Kürdistan halkı.

Kayıplar ne denli büyük olursa olsun, bunlar zaferin bedelleriydiler. Zindan direnişi, halkımızın umdunu yaşattı, ulusu sardı, dünya kamuoyuna yansıdı ve dünyanın dikkatlerini Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde topladı.

Diyarbakır zindan direnişi, 1980 tasfiyeciliğinin, dönekliğinin aşılmasının da temel gücü oldu. **Mazlum DOĞAN "Gösterdiğimiz direniş ve mahkemelerde haykıran sesimiz mutlaka kitlelere ulaştırılmalıdır"** emri ile direnişin bu anlam ve büyüklüğünü ifade ediyordu.

Suç üstü yakalanan Türk sömürgeciliği taktik değiştiriyor

15 Ağustos 1984 Atılımı ve ardından askeri ve siyasi olarak gelişen Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi her alanda Türk sömürgeciliğini teşhir etti ve gerilette. Silahlı siyasi mücadele cezaevlerindeki direnişi daha da güçlendirdi ve anlamlı kıldı. Öyle ki **direnış ve direnişte ölüm, özgürlük savaşçıları için günlük olay ve devrime hizmet etmenin olağan işlemi oldu.** Öyle ki PKK'nin direnişi karşısında faşist zulüm dozundan bir şey yitirmemesine rağmen eridi, ihanet yasası iflas etti, ihanetçilerin intiharları yoğunlaştı, Kürt küçük-burjuva milliyetçilerinin düşkünlük ve ihanetinin adı bile anılmaz oldu. Cezaevleri ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi uluslararası boyut kazandı, bu kurumlarda TC'nin uygulamaları ve politikası kınanarak

teşhiri yoğunlaştı.

Türk sömürgeciliği özel savaşının bir parçası olarak zindanlardaki savaş esirleri üzerindeki politikasını da çeşitlendirdi. Savaş esirlerini Malatya, Aydın, Sinop, Eskişehir vb. özel tip cezaevlerine sürgün ederek, Diyarbakır'ı bir direniş merkezi olmaktan çıkarmayı hedefledi. Zindanlardaki koşulların değiştiği iddialarına rağmen, baskı, teslimiyet ve yıldırma politikası daha da çeşitlenerek sürdü.

Fakat PKK'li savaş esirleri, bir adım gerilemediler. Onlar M. Hayri DURMUŞ'un **"Ölse de ideolojimizden vazgeçmeyiz"** parolasına göre hareket ediyorlardı. Savaş esirleri bir volkanın kıvılcımı gibi sürgün edildikleri her cezaevinde direniş odağı oldular. Diyarbakır bir iken sayısı ona, yirmiyeye çıktı.

8 Şubat direnişinin ortaya çıkardığı gerçekler

8 Şubat direnişi ne ilk ne de son direniştir. Direniş, siyasaldır. Direniş, faşist Türk sömürgeciliğinin Kürdistan halkına açtığı savaşa karşı başlatılmıştır. Son ırkçı idam cezaları önemli bir gerekçe olmuştur. Savaş esirleri, Türk devletinin askeri, siyasal hazırlıklarını izleyerek ve de Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin siyasal ve örgütsel gelişim düzeyine denk düşecek şekilde direnişe başlamışlardır. Doğal olarak direniş cezaevleri ile ilgili birtakım iyileştirmeleri de hedeflemiş ama, asıl olarak faşist Türk sömürgeciliğini teşhire ve halkımızla öncü güçlerine yönelik imha planlarını açığa çıkarmaya yönelik olmuştur.

Direnış yine şehidini vermiş, ama haklarını almıştır. Burjuva basını ve Türk devleti direnişin amacını saptırmakta, direnişin sadece birtakım iyileştirmeleri hedeflediğini, bunların da karşılandığını

söylemekte, bununla da insan haklarına sözde 'saygılı' olduğunu göstermeye çalışmaktadır.

Direnışin asıl zaferi, TC faşizmini teşhir etme gücüdür. Direniş bir anda tüm toplumun dikkatlerini üzerinde toplayan ve toplumu hareketlendiren odak haline gelmiştir. 8 Şubat direnişinin en önemli gerçeği budur.

TC, sözde hak vermekte, diğer yandan apartopar savaş esirlerini dağıtmaktadır. Son idam kararlarının ardından 14 hükümlü, Diyarbakır sivil cezaevine aktarıldı. Çok sayıda tutuklu da Türkiye cezaevlerine dağıtıldı. Eskişehir cezaevinde olanlara bakılınca TC bir elle vermekte iki elle almaktadır. TC, insanlıkla dalga geçmekte, büyük bir ikiyüzlülük sergilemektedir. PKK'li savaş esirlerini dağıtıp, üzerlerinde baskı ve sindirme politikasını çeşitlendirerek amacına ulaşmayı hedeflemektedir.

Görev ne olmalıdır

Özgürlük meşalesi savaş esirlerimiz, onurumuz ve gelecek güvencemizdirler. Onlar halklarının kurtuluşu uğruna ölüme severek gitmektedirler. Onlar ölüme giderken bize direniş mesajı vermektedirler. Bizden başka bir karşılık beklemiyorlar.

Şimdiye değin olduğu gibi, onlara sahip çıkalım, direnişlerini destekleyelim, emirlerini yerine getirelim. Maddi ve manevi yardım yapalım. Para, elbise, ve mektup gönderelim. Onlarla ilişki kuralım. Onlar kadar baskıya maruz kalan aile ve yakınlarına yardımcı olalım. Aileleri için maddi ve manevi esin kaynağı olalım.

Savaş esirleri, bir siyasal davanın neferleridirler. Onlar, faşist-sömürgeciliğe, emperyalizme, ihanete, düşkünleşmeye, korkaklığa lanet okudular. Biz de lanet yağdıralım.

Zindanlarda sömürgecilere ihbarcılık ve işkencecilik yapan dışardaki reformistlere aramızda yer bırakmayalım, konuşma hakkı vermeylim.

Geniş kesimleri, savaş esirleri ile dayanışma hareketi içinde toplayalım. İlerici insanlığın desteğini sağlayalım. **Savaş esirleri ve aileleriyle dayanışma hareketinin örgütlü gelişimi içinde yerimizi alalım.**

Onlara layık olmak, can verdikleri siyasal davalarının zaferini sağlamaktan geçer. Onlar, Kürdistan Bağımsızlık Savaşının onur ve öncü savaşçılarıdır. Zindanları ancak Kürdistan'ı kurtarmakla tümüyle boşaltabiliriz. Faşist Türk sömürgeciliğine karşı maddi ve manevi gücümüzü ERNK'nin saflarında birleştirelim. Bu, savaş esirlerinin ve şehitlerinin hepimize emridir.

Sağmalcılar'da 148 tutuklunun cezaevi koşullarının iyileştirilmesi için ve siyasi baskılara karşı yaptıkları açlık grevi bir ayını doldurdu.

İzmir-Buca cezaevinde ise tutukluların açlık grevi devam ediyor.

Eskişehir cezaevinden alınan son haberlere göre direniş daha da gelişiyor. Tutuklu ailelerinin İnsan Hakları Derneği ile beraber Ankara'da başlattıkları girişimler ve açlık grevleri hükümet nezdinde sonuç vermedi. Fakat toplumu etkilemeye devam ediyor. İstanbul'a geçen tutuklu aileleri İnsan Hakları Derneği'nde başlattıkları açlık grevi güçlü bir dayanışma hareketi yaratıyor.

Yeterki memleketimde öleyim

Orada gömüleyim toprağa Eriyeyim, dağılayım Yeniden çıkayım yeryüzüne Çiçek olarak, çimen olarak

Eskişehir

Cezaevi Direnişinde Yeni Gelişme

Eskişehir E-tipi cezaevinde çoğunluğu PKK'li olan direnişçi devrimciler, toplatılıyor. Sömürgeciler Diyarbakır askeri cezaevini dağıtmak için bu yola başvuruyor. Eskişehir'e sürülen PKK'li önder savaş esirleri arasında **Rıza Altun ve Muzaffer Aya-ta** da var. Bu nedenle tutuklulara yönelik çok çeşitli baskı, yıldırma ve eritme politikası uygulanıyor. Tek tip elbise, kemalist eğitim, hücre cezası, görüş yasağı, işkence bu uygulamaların başlıcaları.

Sömürgeciler ısrarla gizlemelerine rağmen, Eskişehir cezaevindeki baskılar topluma ve basına yansıyor.

Eskişehir cezaevinin diğer bir gerçeği, savaş esirlerinin sürdürdüğü kararlı direniştir. Özellikle PKK'li savaş esirlerinin gelişyle direniş daha da güçlenip, kararlılaştı. Öyle ki, **Rıza Altun** aylarca hücrede tutuldu, ailesi ile görüştürülmedi. Halen de sağlıklı haber alınmış değil.

8 Şubat'ta Diyarbakır'da direniş kararı verildiğin de ilk cevabı veren Eskişehir cezaevindeki savaş esirleri oldu. Baştan beri tek tip elbise giymeyi reddeden tutuklular, sömürgeci uygulamaları protestoya başladılar. Askeri birlikler, tutuklulara saldırarak direnişi kırmak istedi. Çıkar çatışmada yaralıları oldu.

Hükümet yetkililerinin açıklamalarına rağmen, Eskişehir'de baskı sürdü. Direniş ise boyutlandı.

Son olarak cezaevi gardiyanları tutuklulardan yana tavır koyarak, işi durdurdular. Gardiyanlara toptan işten elçektirildi. Askeri birlikler tekrar koğuşlara dalarak tutuklulara saldırdılar. Askerler battaniyeleri yakarak tutukluları sindirmek istediler. Direniş çatışmaya dönüştü. Kama, silah ve dipçiklerin kullanıldığı saldırıda, 10 tutuklu ağır yaralandı. Hastaneye kaldırılan ağır yaralı savaş esirlerinin çoğu PKK'li. Bunlardan adlarını öğrenebildiklerimiz **Mahmut Aktaş, Hasan Şerik**'ten başka iki Siverekli savaş esiri var.

Tutuklu yakınları Eskişehir'de başlatıp ara verdikleri açlık grevini Ankara'da meclis önünde sürdürmeye başladılar. Büyük bir kitle olan direnişçi ailelerinin eylemini **Tayad'ta** destekliyor

Sömürgeciler Köy Yıkma Devam Ediyor

ARGK savaşçılarının ailelerine yapılmayan yok. Çocukları ve yakınları savaşçı diye aileler, milisliğe ve ihbarcılığa koşuluyor, tutuklanıyor, ekonomik faaliyetleri önleniyor, ya da göç ettiriliyorlar. En fazla tekrarlanan uygulamaya ise ev yıkımlarıdır. Sömürgeciler bu uygulama ile, aileleri çöktürmek ve halkı pasifize etmeyi amaçlıyor.

Böylesi bir vahşet örneği son olarak Silvan'da tekrarlandı. Konuyla ilgili olarak olay yerinden elimize geçen mektup şöyle:

“Diyarbakır'ın Silvan ilçesine bağlı bir köyde çocukları savaşçı oldukları ve uzun sü-

reden beri arandığı halde bulunmadıkları ya da haber alınmadığı gerekçesiyle 2 ailenin evlerinin dözerle yıkılmış olması, halktan büyük tepki yarattı. Evleri yıkılan aileler üzerinde ihbarlar olduğunu, köyün dışından bu evlerin içine tünel kazıldığını ve çocuklarının gelip-gittiğini söyleyen düşman, bu asılsız ihbarlar doğrultusunda her iki evi de yerle bir etmiştir. Aileler köydeki ve civardaki akrabalarının yanına sığınmışlardır. Sömürgecilerin bu vahşeti köylülerin tepkisi ile karşılanmış, askerlerle köylüler arasında gerginlik çıkmış, bu nedenle de çok sayıda köylü tutuklanmıştır.”

Birecik Cezaevine saldırı düzenlendi

Birecik cezaevine Şubat ortalarında bir saldırı düzenlendi. Gece saat 11 sıralarında yapılan saldırı ile başlayan çatışma sabaha kadar sürdü. Silah sesleri bir anda bütün kazayı sardı. Sömürgeciler, Birecik'ten geçen Urfa-Antep karayolunu trafiğe kapadılar. Yoğun aramalar yapıldı. Sömürgeciler olayı gizlemeye ve askerler arasında yanlış paroladan kaynaklanan bir çatışma olduğunu ve iki askerlin yaralandığını açıkladılar.

Urfa'nın Halfeti ve Siverek ilçelerinde de ARGK'nin çalışmaları yoğunlaşmış bulunmaktadır. Daha küçük birimlerle oldukça gizli yürütülen ulusal kurtuluş çalışmaları büyük bir toplanmaya yol açtı. Halfeti'den ARGK'ye katılımlar arttı. Eylemin ve siyasal çalışmanın halkta yarattığı etkiyi kırmak için Birecik ve Halfeti'de operasyonlarını yoğunlaştıran sömürgeci ordu birlikleri başarısız kalmakta.

Sömürgeci Ordu

Botan'a Taşınıyor

Düşmanın yoğun hazırlıkları ve ek tedbirler ile önlemleri hummalı bir şekilde sürüyor. Diyarbakır şehir merkezinden başlayarak denetim sıkılaştırılmış bulunuyor. Batman üzeri trenle Siirt yönüne doğru vagonlar dolusu askeri malzeme taşınıyor. Son ithal edilen arazi araçları, kurşun geçirmez devriye araçları ve karda hareket eden patentli araçlar bunlar arasında.

Sevkiyatta askeri birlikler de dahil. Bu durumun halkın gözleri önünde olması, sömürge Valisi Hayri Kozakçıoğlu'nun “Mart ayında eylemlerin artacağını özellikle Siirt üzerinde çatışmaların yoğunlaşacağı” açıklamasına götürdü.

Kısaca baharın yaklaşmasıyla beraber düşman kamp-taki panik artmış bulunuyor. Gelişmelerin odağında bu panik daha iyi görülüyor. Düşman personel açığını zoraki köy korucuları ile kapatmak istiyor. Durmadan geçen, personele moral toplantıları düzenleyen ve üstüste maddi teşvikleri artıran Hayri Kozakçıoğlu'nun bu faaliyetleri, baharda ulusal kurtuluş atılımını önlemek için Türk ordusunun yoğun hazırlıklara girdiğini ve derin bir çıkmazı yaşadığını gösteriyor.

Doğubeyazıt'ta Katliam 3 Köylü ölü, 1 yaralı

7.2.1988 tarihinde Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesine bağlı Yaygınyurt (Zorava) köyünde bir jandarma binbaşısı ve sorumluluğundaki askerler bir eve yaptıkları baskında 4 kardeşten 3'ünü öldürdüler, birini de ağır şekilde yaraladılar.

Bundan sorumlu jandarma binbaşısı, öldürme olayına, 4 kardeşin kaçakçı olduğu şeklinde basit bir gerekçe göstermiştir. Fakat bunu dahi ispatlayamamıştır.

Doğubeyazıt hastanesine götürülen cesetler için otopsi raporu istendi. Öldürülenlerin

yakınlarının bu istemi reddedilerek verilmedi. Bunun üzerine yöre halkı hastane önünde toplanarak bu duruma büyük tepki gösterdi. Kalbalıktan bazıları TC'ye küfürler savurarak, “Bunun hesabını soracağız” şeklinde kinlerini dile getirdiler.

Bu olayda öldürülen ve yaralanan kardeşlerin Sakan aşiretine mensup olduğu söylenmektedir. Zaten daha önce bir dergide (2000'e Doğru) yer alan devletin gizli raporlarına göre, Sakan aşireti Kürtçü hareketleri destekleyen bir aşiret olarak gösteriliyor.

EKONOMİK BUNALIM:

Türkiye'de Yaşam Felç

Enflasyon, dış borçlar ve artan zamlar, Türkiye'deki yaşamı çekilmez hale getirmiştir. Ekonomik krizin yol açtığı toplumsal bunalım derinleşmektedir. Ekonomide, faşist Türk sömürgeciliğin geleceği karanlık bir tablo çizmektedir. Bu konuda, 15 Şubat 1988 tarihli Cumhuriyet gazetesinde, “Ekonomik bunalım” başlıklı yazıda ekonomik veriler şöyle sıralanmaktadır:

“Devlet İstatistik Enstitüsü'ne göre Ocak ayında yıllık enflasyon oranı yüzde 55-60 arasındadır. 1987'de aynı oran yüzde 23,5-30 arasındaydı. Demek ki, geçen yıla göre yıllık enflasyon ikiye katlanmıştır.

“Ocak 1988 enflasyonu yüzde 6-6,9 olmuştur. Geçen yıl Ocak ayında ise bu oran yüzde 2,9-3,6 idi. Bu oran da 1987'ye göre ikiye katlanmıştır.” denilmekte ve “Zamlar çok çarpıcı ve tehlikeli bir sıçrama yapmıştır; fiyat artışları katlanmış, sonuçta yüzde 100'ü de aşan bir enflasyon temposuna girilmiştir” diye devam edilmektedir.

“Toplam dış borç 37 milyar dolardır. Yalnız bu yıl sonuna değin, ana para ve faiz olarak ödenmesi gereken miktar tam 7 milyar 265 milyon doları bulmaktadır” diye yazısına devam etmekte aynı sayılı “Cumhuriyet” gazetesinde.

“Yeme, içme, giyme” başlığıyla, 17 Şubat 1988 tarihli “Hürriyet” gazetesinde, 1988 yılı mali bütçe kanun tasarısı, ekonomik uzmanlarca sert eleştirilmekte ve yol açacağı sonuçlar vahim bir tarzda şöyle değerlendirilmektedir:

“Bütçe ile toplumun tüketiminin azaltılması, böylece azaltılan tüketimden arta kalan daha büyük miktarda malın yurt dışına satılması anlamına gelir. Bu da dargelirinin lokmasından biraz daha kısılarak gerçekleştirilecek.”

Aynı gazetenin, “Bu nasıl devlet bütçesi?” başlığıyla verdiği yorum yazısında, 1988 yılı mali bütçe karar tasarısı karamsarca değerlendirilmektedir: “Yüzde 33 enflasyonu hedefleyen 1988 bütçesi, ne fiyat istikrarını sağlayacak, ne de büyümeye yardımcı olacak niteliktedir.”

1988 yılının ilk ayı içerisinde başlayan ve aralıksız devam eden zamlar karşısında, piyasa çevreleri de şaşkınlıkla ekonomik tablodaki değişiklikleri izlemektedir. 3 Şubat 1988 tarihli “Hürriyet” gazetesinde, “Piyasaya zam yağdı” başlığıyla yayınlanan yazıda, “İğneden ipliğe, tüm mallara yapılan zamlar, yılbaşında verilen ücret zamlarının üçte birini şimdiden eritti. Vatandaşların alım gücü giderek daralıyor. Talepteki gerilemeye karşın, zamlar tüm hızıyla sürüyor. Piyasada mal var, ama para yok. Bu da, ekonominin tehlikeli bir gidişat içinde olduğunu gösteriyor” diye, piyasa çevrelerinin görüşlerine yer veriyor ve ardından;

“Zamlar sürerse, piyasanın satış krizine girmesi kaçınılmaz olacak. Vatandaşların alım gücü kalmadığından, mecburi ihtiyacı olan malları almakta çok zorlanıyor” diyor ve TUSAD başkanının görüş-

lerine yer veriyor.

Son yürürlüğe giren zamlara ilişkin aynı yazıda: “Beyaz eşya fiyatları yüzde 8 ile 15 arasında, bilgisayar yüzde 17 ile 25 arasında, deterjan yüzde 25 ile 40 arasında, sıvı yağ yüzde 15,4, helva yüzde 9,3, pirinç yüzde 12,5 zamlanmış, yine odunun tonu 70 bin liraya, kömürün tonu 45-55 bin liraya ulaşmıştır.” diye yazıyor.

Aynı konuda, 1 Şubat 1988 tarihli “Cumhuriyet” gazetesinde, “Mutfaktaki yangın büyüyor” başlığıyla verdiği haberde, “Aylık mutfak harcaması geçen ay yüzde 5,2'lik bir

artışla 172.530 liraya çıktı. Ocak 1987-Ocak 1988 yıllık artışı da yüzde 54,7 oldu. Geçen ay harcama içinde alınan 22 üründen 13'ünün fiyatı yüzde 3-33 arasında artış gösterdi. En çok un, margarin, patates, soğan, süt ve makarnanın fiyatları yükseldi” diyor ve ekonomideki son durumları izah ediyor.

Türkiye'deki ekonomik çıkmaz, tam bir toplumsal kaosa dönüşmüştür. Sömürgeci rejimce uygulanan ekonomik model, halk kitlelerinin tam bir sefalete sürüklenmesini, küçük ve orta üretimin infla-

sının süreklileştirilmesini ve işbirlikçi tekelci çevrelerin vurgunlar vurmasını beraberinde hızlandırmıştır. Her zamankinden daha çok toplumsal bir devrim için koşullar olgunlaşmasına rağmen, öncüsüz ve örgütsüz olan ve rejimce de sefaletle boğulan Türkiye halkının yaşamının çekilmezliğini, yine sömürgeci basından vereceğimiz birkaç örnekte görmek mümkündür.

22 Ocak 1988 Günaydın gazetesinde, “İşsizlik Bunalımı” başlığıyla verdiği yazıda: “Altı aydır iş bulamayan Hukuk fakültesi öğrencisi genç, çıldırdı. Kayınvaldesini öldürüp, karısı ile kayınpederini de ağır yaraladı...”

Uzun süreden beri işsiz olan Ramazan Levent Yücel, kendini boğaz köprüsünden atarak canına kıydı” biçimindeki olaylara yer vermektedir.

2 Şubat 1988 tarihli Milliyet gazetesinde, “Açız, diye bağırarak işçiye göz altı” başlığıyla verdiği haberde, Kayseri'de Tamer Erdoğan isimli bir işçi, “açım, derdimize çare bulamazsanız ailemin hepsini yakacağım” diyerek kendini bakanların önüne attığını ve bu hareketinden dolayı göz altına alındığı belirtilmektedir.

4 Şubat 1988 tarihli Hürriyet gazetesinde; “Yürek Yakan Tablo” başlığıyla verdiği haberde, 8 ile 5 yaşındaki iki kız çocuğunun aile geçimine katkıda bulunmak için sokaklara atılan çürük sebze ve meyveleri toplayarak evlerine götürüp yaşamlarını sürdürdüklerini açıklamaktadır. İki kız çocuğu “paramız olmadı için pazarda istediğimiz meyve ve sebzeyi alamıyoruz. Çürük diye atılanları bir torbaya koyup evimize götürüyoruz” diyorlar.

Devamı 21. sayfada

Baştarafı 1.sayfada

Alman devleti, faşist Türk sömürgeciliğinin en büyük destekçisi

Alman ve Türk burjuvalarının işbirliği 1850'lere dayanır. İşbirliği tarihsel, ideolojik, ekonomik, politik ve askeridir. Bu kirli tarihin ve işbirliğinin insanlık için yarattığı tahribatı biliyoruz. 1914-18 Birinci Dünya Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda ölen 10 milyon insanın en büyük katilleri Alman ve Türk hakim sınıflarıdır.

Günümüzde NATO içinde Türk devletinin korunması ve donatılması görevini, Alman devleti üstlenmiştir. Alman devleti, Türk devletini siyasal ve ekonomik yönden destekliyor, Türk ordusunu eğitiyor ve donatıyor. Askeri yardımları ise çoğunlukla hibe olarak veriyor. Alman devleti, Türk 12 Eylül 1980 askeri-faşist darbesinin arkasındaki başlıca temel güçlerden biridir. Alman devletinin Türk faşist burjuvazisi ile bu işbirliği tarihsel nedenlere, güncel ekonomik ve siyasal çıkarlara dayanmaktadır.

Alman devleti, Kürdistan halkı ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine düşmanlık yapıyor

Almanya'da 400.000 civarında Kürt var. Bunların önemli bir kesimi emekçi, diğer bir kesimi ise politik mültecidir. Sözde bir hukuk devleti olan, halkların haklarına saygılı olan Alman devleti, Türk devletiyle işbirliğinden dolayı, kendi ülkesindeki Kürtlerin bırakalım siyasal taleplerini, sosyal ve kültürel taleplerini dahi tanımıyor. Türk devletinden daha çok Kürtlerin siyasal, kültürel asimilasyonuna hız veriyor. Alman yönetimi, Kürt kitleleri arasındaki mezhep ve yerel ayrımları çok belirgin olarak asimilasyon ve yozlaştırma politikasına araç yapıyor. Maddi dürtü, siyasal baskıyı ve Kürt kitlesinin politik-ekonomik zorluklarını kullanıyor. Alman yönetimi bu çirkin politikasını çeşitli dinsel ve demokratik görünümli kurumlarıyla yapıyor, ama her yönüyle bu kurumların ardında devletin gölgesi seçiliyor.

Alman devletinin Kürdistan halkına yönelik suçu daha büyük ve daha belirgindir. Alman devleti, doğrudan Kürdistan halkının bağımsızlık mücadelesine karşı çıkıyor. Politikasını net koyuyor: **Kürt halkı için bağımsızlığa hayır, dar bir kültürel özerkliğe evet.** Bunu resmi devlet politikası olarak parlamentosunda, ordu dergilerinde, çeşitli toplantılarında açık dile getiriyor.

Dile getirmekle kalmıyor, yine açık olarak Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini tasfiye etme rolünü yerine getiriyor. Bugün **KOMKAR**'ın ardındaki temel güç Alman devletidir. **Dev-Yol** hareketini tasfiye etmeye çalışan **Hamburg Göçmen Grubu**'nun ar-

dındaki güçler yine Alman devletinin himayesindeki politik Alman güçleri olmuştur.

Alman yönetimi Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine yönelik tasfiyeci faaliyetlerini doğrudan PKK'ye yöneltti. 1981-83 tasfiyeciliğini destekleyen yine aynı güçler oldu.

15 Ağustos 1984'le Alman yönetimi, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine yönelik saldırılarını arttırdı. Diğer yandan Türk ordusunun donanımına ve eğitimine ağırlık verdi. GSG-9'lar bunun somut örneğidir.

İşbirliği istihbarat ve polis operasyonları alanlarında derinleşti. Alman emniyetinin içinde 1970'lerden beri Türk MİT'inin varlığı somuttur. Öyle ki Köln emniyet amirliğinde faşist MHP'yi örgütleyenler dahi mevcuttur. Yine Alman emniyetinin güdümünde bir kısım Alman basınının Türk devletine çalıştığı aşikardır. Türk konsolosluklarının MİT yuvası oldukları, Alman tekelleriyle içli dışlı oldukları, tüm bu karışık mekanizmanın Kürdistan halkına karşı insanlık dışı suçlar için kullanıldığı artık çok iyi bilinmektedir.

Alman yönetimi, faşist Türk devletine o kadar destek verdi ki, Alman polisi doğrudan Türk MİT'yle ortak komplolara giriyor.

Örnekleri var: 1986'da Olof Palme cinayeti ardından PKK ve Kürdistan halkına karşı geliştirilen teşhir ve propaganda kampanyasında Alman yönetimi, savcısı, polisi, TV'si ve basınıyla üzerine düşeni yaptı. Ardından 1986 Ağustos'unda Hamburg'da Faruk Bozkurt adlı yurtsever gencin etrafında PKK ve ERNK'ye komplo örüldü. Bu komplo iflas etti. Türk faşizminin en fazla zorlandığı bir dönemde Alman polisi 1987 Temmuz-Ağustos aylarında saldırılarda bulundu. Alman devleti, her saldırı ardından yoğun bir teşhir kampanyası geliştirerek PKK ve ERNK'yi töhmet altında bırakmayı, yurtseverleri sindirmeyi ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin artan saygınlığını zedelemeyi hedefledi.

Her defasında Alman savcılarını, hukukları ile çelişkiye düştüler. Her defasında yönetimlerinin, faşizme kan veren siyasal amaçlı komplolar olduğu ortaya çıktı.

Son saldırılarda, Türk faşizmiyle işbirliği daha somut

Alman savcılığı, önceki baskınlarda olduğu gibi yine birtakım sahte gerekçeler bularak saldırıları başlatmıştır. Savcı Kurt Rebmann şimdi de Hasan Doğan (İrfan) adlı bir ajan-provokatör bulmuştur. Alman burjuvazisi, ajan-provokatör kullanmada çok ustadır. Bu piyonun açıklamalarına göre güya "PKK, Köln'de halk mahkemesi kurmuş", amaçları "PKK içindeki bu terörist grubu açığa çıkarmakmış."

Federal Başsavcı çok açık olarak, Türk MİT'inin komplo örneklerini tekrarlıyor. Bir uşak bulunuyor, birtakım çıkarlar tanınıyor, istenen tarzda konuşturuluyor, polise bağlı kalemşörlere hareket geçiriliyor, hedeflenen ise bir halk, yasal örgütleri, bağımsızlık mücadelesi ve öncü örgütleri oluyor.

Federal Başsavcı Rebmman, baştan büyük çelişkiyi yaşıyor. PKK'ye terörist demiyor, ama tümüyle PKK ve ERNK'yi hedefliyor. Tüm yurtsever Kürdistanlıları hedefliyor.

Örnekleri çok belirgin. Köln Kurdistan-Komite, 15 Şubat'ta basılıyor. Basılma gerekçesi bir ajanın ifadeleri. Ama Komite'ye bildirilen arama ruhsatnamesi 5 Şubat tarihli. Gerek komite, gerekse diğer işyeri ve evlere baskın yapan polis, normal girebileceği yerlere kapıları kırarak girmiş, tüm eşyaları dağıtmış ve yasal dernek belgelerine el koymuştur. Yine gerekçesiz onaltı yurtseveri tutuklamış, aramalarda Türk MİT görevlileri bulunmuş, aramalar ve gözaltına almalar sırasında yurtseverler tehdit edilmiş ve tartaklanmışlardır.

Federal Alman Başsavcısı, çok sakıncalı ve ciddi açıklama-

malar da yapmıştır. Savcı Rebmann, "yakalanan yurtseverler 'halk mahkemesi' sorumluları" suçlamasında bulunmuş, yasal Feyka-Kurdistan ve kültür örgütü olan Hunerkom'u tehdit etmiştir.

Savcılık, Türk MİT'inin yöntemiyle yurtseverlere devlete sığınma çağrısı da yapmakta. Karşılığı para ve sefahat. Aksi durumda tutuklama ve Türkiye'ye geri yollama tehditi. Baskına uğrayan çoğu yurtsevere bu parayla ve tehditle ajanlık ve muhbirlik teklif edilmektedir.

Savcılığın hukuk anlayışı da ilginç. Savcılık, hangi suçla yargılandıklarını bilmeyen insanları mahkum ediyor. Türk MİT'i, Komkar ve bir muhbirin ihbar raporlarına dayanıyor. Yurtseverlerin savunmalarını üstlenmesinler diye avukatları tehdit ediyor. Alman gazetelerine gelişmeleri yazmamaları için baskı yapılıyor. Tutuklu yurtseverlere, "Baader-Meinhof'un başına getirdiklerimizi unutmayın" tehditleri yapılıyor. Bonn'da sürdürülen ölüm orucuna müdahale ediliyor, mahkeme kararına rağmen çadır verilmiyor, yurtseverlerin demokratik eylemlerinin üstüne polis yollanıyor.

Alman yönetimi, Alman halkının onuruyla oynuyor

Alman yönetimi ve savcılığı, uygulamalarıyla kendi hukuk yasalarını çiğniyor. Avukatların savunma hakkını, basın ve gösteri özgürlüğünü kısıtlıyor. Tekellerin çıkarı uğruna, faşist bir rejimle işbirliği yapıyor. Alman yönetimi, Türk ordusunu donatarak Kürt halkının kanına giriyor. Kürt halkına acı ve kan kusturan silahların çoğu Alman tekelinin ürünleridir. Türk ordusu, bu destekten cesaretleniyor ve daha büyük katliamlara hazırlanıyor.

Alman savcılığı, insan özgürlüğüne o kadar saygılıysa neden bir halkın göz göre göre öldürülmesine seyirci oluyor. Köln'de kendi siyasal ve komplocu düşüncelerinin ürünü olan "halk mahkemesinin" sanıklarını araştırıp bulacağına, neden bütün dünyanın gözleri önünde cereyan eden Diyarbakır soykırım mahkemelerini, Alman silahlarıyla Kürt köylerinin nasıl bombalandığını araştırmıyor? Suçsuz yere yurtseverleri tutuklayacağına, neden Alman yönetiminin Türk faşizmiyle kirli alışverişini açığa çıkarmıyor. Alman savcılığı, Kürt halkının nasıl imha edildiğini dile getiren çeşitli uluslararası komisyon raporlarından habersiz midir?.. Daha önce Kürdistan yurtseverlerine yapılan saldırıların Türk faşizminin işbirliği ile gerçekleştirildiğini, bunun açığa çıktığını bilmiyor mu?

Peki, Alman yönetimi tüm yaptıklarıyla insanlık suçu işlemiyor mu? Asıl yargılanması gerekenlerin Türk faşizmi ve onu destekleyenler

olduğu ortada değil midir? Alman savcılığı, açıklama ve uygulamalarıyla Alman halkının değil, Bavyera faşist Alman silah tüccarlarının çıkarlarını dile getirmiyor mu? Her açıklaması ve uygulamasıyla cebinin kan lekeli parayla doldurulduğunu savcı açıklayabilir mi? Alman polisinin kapı kırma geleneği nereden geliyor? Alman savcısı, Köln ve diğer Alman şehirlerinde açık faaliyet yürüten ve ortak operasyonlara girişen Türk MİT'inin varlığını, Alman halkına nasıl izah edecek? Yurtseverleri muhbirliğe zorlama ve Türkiye'ye teslim etmekle tehdit etmek ne anlama gelmektedir?

Kürt halkı, varlığı ve mücadelesine yönelen hiçbir saldırının altında kalmayacaktır

Otuz milyonluk köle bir halkız. Köleliğimizin bilincindeyiz. Ve bundan kurtulmanın isyanını yaşıyoruz. Davamız, sosyalizmin ve tüm insanlığın davasıdır. Bundan daha da güç alıyoruz. Bize halk olarak yönelen her saldırının karşısında bu güçle ve bu bilinçle karşı koyacağız.

Yaptıklarımızı, davamızın karakterinden dolayı hiçbir halkın çıkarına ve hukukuna aykırı değildir ve olamaz. Bu nedenle kimseye hesap vermeyiz. Kimse de halk olarak bizden hesap soramaz. İkide bir hukuklarını çiğnediğimiz gerekçesiyle tutuklanmanın, teşhir edilmenin ve sürgün edilmenin anlamını biliyoruz. Biz Alman halkının çıkarlarını yansıtan hiçbir ihlalin sahibi değiliz ve olamayız da. Ancak hiçbir şekilde silah tekellerinin çıkarlarının ifadesi olan yasalara tabi olmamız da beklenmemeli.

Tek bir ferdimize yönelse dahi, var olan saldırıların siyasal olduğunu, doğrudan halk varlığımızı, mücadelemizi ve öncü güçlerimizi hedeflediğini biliyoruz. Alman savcılığı, ajan-provokatör bulmada ustadır. Her zaman bir yenisini bulabilir. Bu onların ahlak anlayışına ait bir sorundur.

Saldırılarından yılacağımız bekleniyorsa bu tarihi bir yanılgıdır. Tarih, haklının yanındadır. Biz, halk olarak haklıyız. Cezaevinde, mahkemede ve her yerde siyasal komplo-lara karşı duracak ve açacağız. Kimse Türk faşizmi adına bizi yargılayamaz. Artık hesap soran ve yargılayan biziz.

Taleplerimiz Alman halkı-nadır: Adınıza insanlık suçu işlenmesine izin vermeyiniz. Kürt yurtseverlerine, işyerlerine, derneklerine ve öncü güçleri olan PKK ile ERNK'ye olan saldırıların karşısında durunuz. Tutuklanan yurtseverlerin derhal serbest bırakılması için gelişen demokratik direniş kampanyasına destek olun. Faşist Türk rejiminin desteklenmesinin karşısında durunuz.

Devrimcisi, basını ve yurtseveriyle birlikte, Kürt halkı olarak, komplocuları teşhir edecek, halk çıkarlarımızı mutlaka üstün kılacağız.

KÜRDİSTANLI YURTSEVERLERİN AVRUPA'DA BAŞLATTIKLARI EYLEMLER DEVAM EDİYOR

Diyarbakır Askeri Mahkemesinde yargılanan 20 savaş esirine idam ve 13'üne de verilen ömür boyu hapis cezası ardından Diyarbakır askeri ve sivil cezaevleri başta olmak üzere Aydın, Mersin, Sığmalcılar ve Eskişehir'de tutuklu ve tutuklu aileleri direnişe geçerek, faşist Türk sömürgecilerinin uygulamalarını protesto eylemlerini başlattılar. Savaş esirlerinin ve ailelerinin başlattıkları ve büyük oranda başarıya ulaşan direniş, Avrupa alanında bulunan Kürdistanlı yurtseverlerin yaygın eylemleriyle desteklendi. Dayanışma eylemleri; açık grevleri, basın toplantıları, basın açıklamaları, yaygın bildiri dağıtımı ve afişlemeler şeklinde gerçekleştirildi. Kürdistanlı yurtseverlerin bu amaçla başlattıkları eylemler, Federal Alman yönetiminin Kürt devrimci ve yurtseverlerine yönelik tutuklama ve operasyonları nedeniyle TC ve Federal Alman yönetiminin Kürdistan halkı üzerindeki uygulamalarını protesto eylemlerine dönüştü.

ALMANYA

Bielefeld: 11 Şubat tarihinde, 60 kişilik bir ERNK kitlesi Diyarbakır, Eskişehir cezaevlerinde direnen savaş esirlerini desteklemek ve idam cezalarını protesto etmek amacıyla Bielefeld SPD parti bürosunu işgal etti. Bürodaki görevlilerin ve ERNK-Bielefeld Eylem Komitesi'nin tüm dayatmalarına rağmen basın güçleri eylem alanına gelmedi. Bunun üzerine SPD Bielefeld bürosu, çeşitli haber ajanslarına telex ile bir basın açıklaması yaptı. Yapılan basın açıklamasında; verilen idamlara karşı çıktığını, tarafsız bir komisyonun cezaevlerinde araştırma yapması için parti olarak çalışacaklarını açıkladılar. Eylem Bielefeld'deki demokratik çevrelerce desteklenerek sonuçlandı.

Stuttgart: Aynı amaçla 50'yi aşkın ERNK taraftarı yurtsever, 11 Şubat tarihinde Stuttgart SPD binasını işgal etti. Bir saat kadar devam eden işgal eyleminde, SPD Stuttgart parti bürosu, Türkiye büyükelçiliğine, idamları protesto eden bir açıklama gönderdi. DPA, Stuttgarter Zeitung ve Bild gazeteleri aracılığıyla işgal eyleminin nedenleri açıklandı. Eylemcilerin taleplerinin yerine getirilmesiyle eylem başarıyla sonuçlandı.

Bremen: 15 Şubat tarihinde Bremen SPD binası, 30'u aşkın Kürdistanlı yurtsever tarafından 1,5 saat süreyle işgal edildi. Yurtseverlerin talepleri şunlar oldu:

1- Diyarbakır PKK ana davasında verilen 20 idam ve 13 ömür boyu hapis cezasının kaldırılması. 2- Cezaevlerinde savaş esirlerinin ve ailelerinin başlattıkları direnişin desteklenmesi. 3- "Kış-88 Tatbikatı"

Bielefeld

Ingolstadt

Bremen

Hannover

adı altında Kürdistan halkına karşı savaş manevralarına karşı çıkılması. 4- Kürdistan köylerinin bombalanmasına ve halkımızın göçe zorlanmasına karşı çıkılması. 5- FAC ile TC arasındaki askeri, siyasi, ekonomik ilişkilerin durdurulması. 6- Alman yönetiminin Kürt siyasi mültecilerine dayattığı zorbalık ve satın alma girişimlerinden vazgeçilmesi. 7- Bremen parlamentosundan ve İnsan Hakları Örgütü'nden bir heyetin Kürdistan'daki insanlık dışı uygulamaları yerinde incelemesi.

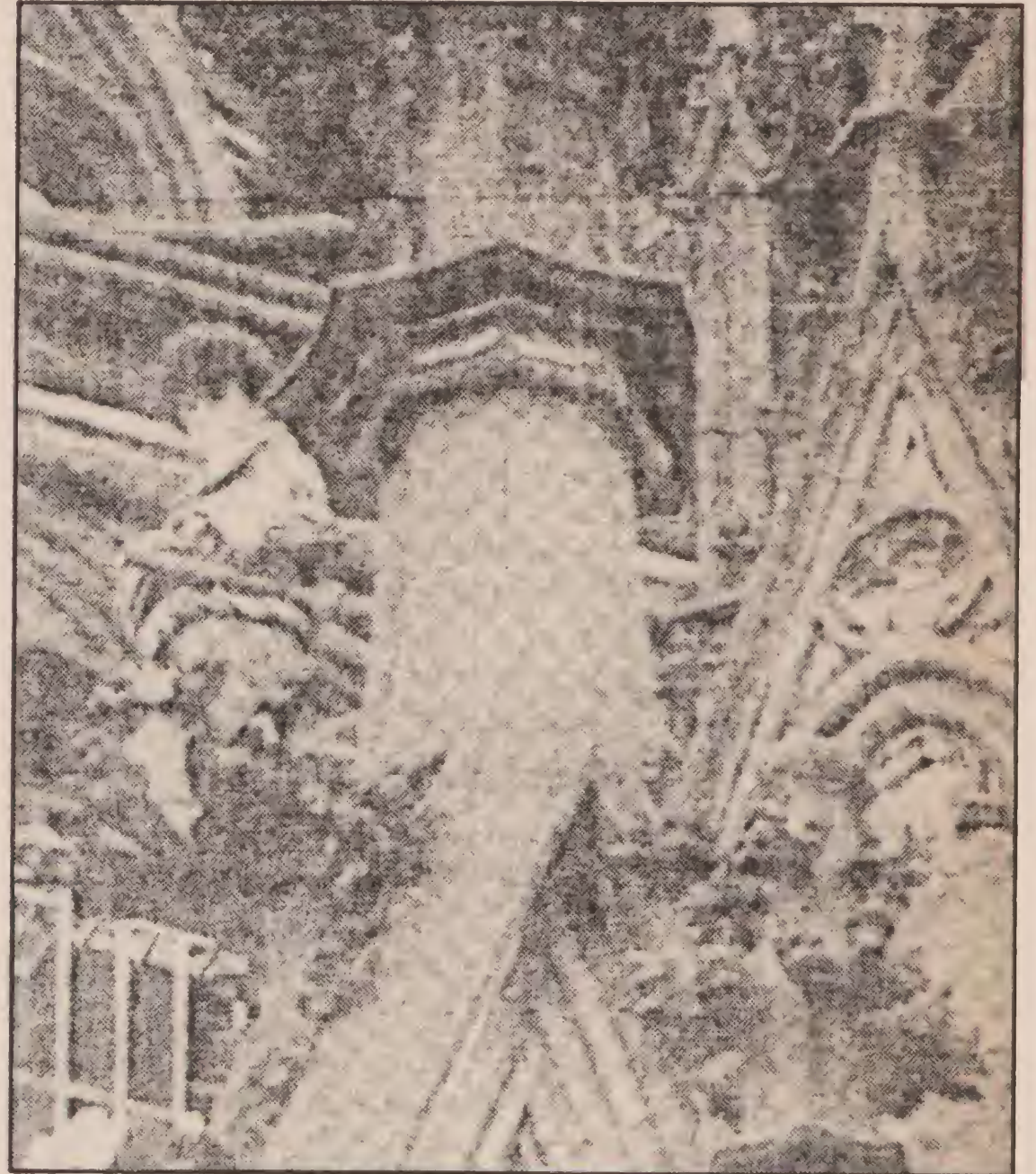
Eylem istenilen tarzda başarıya ulaşarak sonuçlandı. Eylemi, Bremen radyosu ve televizyon, Wezer-kurier ve Bild gazeteleri yerinde izledi. Bremen Radyosu ile yapılan röportaj, akşam radyonun Türkçe yayın bölümünde yayınlandı. Televizyon ise akşam haberlerinde eyleme geniş yer verdi.

Ingolstadt: 18 Şubat tarihinde içinde kadın ve çocukların da bulunduğu 30'u aşkın bir grup Kürdistanlı yurtsever, SPD merkez binasını 2,5 saat süreyle işgal etti. İşgal eyleminde, faşist Türk devletine yapılan yardımların durdurulması, cezaevlerindeki insanlık dışı uygulamalara tavır alınması ve son olarak Almanya'da tutuklanan yurtseverlerin serbest bırakılması taleplerinde bulunuldu. Eylem başarıyla sonuçlandı. Ayrıca eylemi Donaver-Kurier, WDR Ingolstadt radyo ve televiz-

ederek cezaevleri direnişlerini desteklediklerini basın açıklamalarıyla basına duyuruldu. Düsseldorf DGB merkez binasında bulunan görevliler de telexle eylemin amacını basına açıkladılar.

Köln: Alman polisinin ve TC'nin Kürdistan halkına yönelik baskı, yıldırma, tutuklama, satın alma ve son idam cezalarını protesto etmek amacıyla 100'ü aşkın yurtsever bir kitle, 18 Şubat'ta Dom kilisesi önünde bir gösteri eylemi yaptı. Alman polisinin Kürdistan yurtseverlerine yönelik baskılarına dikkati çeken eylemcilerden 4 kişi, bu uygulamaları protesto etmek için Dom kilisesinin en üst katına çıkarak isteklerinin yerine getirilmemesi durumunda kendilerini aşağı bırakarak intihar edeceklerini haykırdılar. Bu durum karşısında Dom kilisesinin önünde bir anda büyük bir kalabalık oluştu. 2000'i aşkın insanın biriktiği eylem alanına yüzlerce polis ve kurtarma ekiplerinin ve araçlarının yığıldığı görüldü. Eylemi çok sayıda basın muhabiri ve ARD televizyonu yerinde izledi. Çok sayıda bildirinin ve basın açıklamasının dağıtıldığı eylemde istemlerin yerine getirileceğine ilişkin açıklamaların yapılmasıyla sonuçlandı.

Hannover: 18 Şubat tarihinde çoğunluğunu kadın ve çocukların oluşturduğu 150'yi aşkın bir yurtsever kitle, belediye binasını işgal etti. Diyarbakır zindanlarındaki savaş

Köln

yonu izledi. Eylem esnasında Ingolstadt SPD başkanının da katılımıyla bir basın toplantısı yapıldı ve bildiriler dağıtıldı. Televizyon, eylemi canlı olarak yayınladı. Radyo ise birkaç kez eyleme ilişkin yayın yaptı.

Düsseldorf: 18 Şubat tarihinde kadınlı ve çocuklu 50 kadar Kürdistanlı yurtsever, Düsseldorf DGB binasını işgal etti. Alman polisinin Kürt yurtseverlerine karşı giriştiği saldırı ve tutuklamaları protesto

esirlerinin direnişlerinin desteklenmesi, verilen idamların durdurulması amacı yanında Alman polisinin anti-demokratik uygulamalarının da protesto edildiği eylem, yaklaşık olarak üç saat devam etti. Eylem boyunca eylemin amacını dile getiren bildiriler dağıtıldı. Eylem, bir heyetin oluşmasıyla sonuçlandı. DPA, Hannoverische Allgemeine, Wochenblatt ve Bild gazeteleri eylemi yerinde izlediler.

Bonn'da basın toplantısı: 17 Şubat tarihinde İran Press, Bonn yerel televizyonu, Info-Bonn, Anadolu Ajansı, Al Yaser Arabi, Hürriyet, Güneş, Tercüman vb. basın ve yayın güçlerinin katıldığı bir basın toplantısı yapıldı.

ERNK-Avrupa Temsilciliği'nin düzenlediği basın toplantısında, Alman polisinin Kürt halkına yönelik komplo ve provokasyonları, satın alma ve yıldırma politikası örneklerle açıklandı. Alman devletinin, Türk sömürgeciliğiyle işbirliği halinde gündeme getirdiği komplo ve saldırılarının dökümü yapıldı. Son tutuklama, ev arama ve baskınların nedenlerinin açıklandığı basın toplantısında, son olarak şu görüşlere yer

tinin, Kürdistanlı yurtseverler üzerindeki saldırıları işlendi. Geniş bilgilerin verilmesi ardından tartışma yürütüldü. Ve bir Alman demokratin, Kiel alanında Kürdistan halkının dostları olarak bir dayanışmanın başlatılmasına ilişkin önerisi oldu. Basın toplantısı olumlu etki yarattı ve haberi çok sayıda gazetede yer aldı.

ÜÇ ALANDA AÇLIK GREVİ

Berlin: 16 Şubat tarihinde, 12 kişinin katılımıyla başlayan açlık grevi devam ediyor. Büyük bir moral içinde devam eden açlık grevine ilgi oldukça yoğun. Basın, radyo ve televizyon kuruluşları eyleme sık sık yer vermektedirler.

Stuttgart: Diyarbakır ceza-

Berlin

Bonn

verildi:

"Açıkça belirtmek istiyoruz: Tutuklamalara gerekçe gösterilen iddia, Türk MİT'i ile Alman polisinin ortak bir komplosudur. Polise sığındıkları iddia olunan kişiler, komplo kullanılmak üzere Türk MİT'inin yardımıyla temin edilmiş Van Der Lubbe'lerdir. Geçmişte olduğu gibi, bu komplo da yenilgiye mahkumdur.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine yönelik komplolarda Alman halkının hiçbir çıkarı yoktur. Alman yönetimi bu tür uygulamalardan mutlaka vazgeçmelidir.

Daha önce defalarca belirttik. Tekrar belirtiyoruz: Avrupa alanında halkımızın haklı davasına destek arama dışında hiçbir amacımız yoktur. Avrupa'da şiddete dayalı bir politik anlayışımız yoktur. Böyle bir anlayış, politik tespitlerimize ters düşen bir anlayıştır.

Hür dünya basınını, demokratik kamuoyunu mücadelemize yönelik komplo ve haksız yönelimlere karşı durmaya çağırıyorum."

Kiel: 16 Şubat tarihinde, Kiel Feyka-Kurdistan taraftarlarınınca bir basın toplantısı düzenlendi. Basın toplantısına Stadtfernseh, Kieler Rundschau, çeşitli örgüt temsilcileri ve 50'ye yakın Alman ve Kürdistanlı demokrat, yurtsever katıldı.

Basın toplantısında; TC'nin zindanlardaki uygulamaları, PKK savaş esirlerine verilen idamlar ve başlatılan direnişler ve Alman devle-

evi direnişi ile dayanışma ve Federal Alman yönetiminin Kürt yurtseverlerine yönelik polis operasyonlarını protesto etme amacıyla 17 Şubat tarihinde 20 kişinin katılımı ile başlatılan açlık grevi devam ediyor.

Bonn: Aynı amaçla, 20 Şubat tarihinde 15 yurtseverin katılımıyla Bonn'da başlayan açlık grevi devam ediyor. Polisin izin vermediği açlık grevi eylemi, açık havada yağmur, soğuk hava ve kar altında sürdürülüyor. Çadır açmaya izin vermeyen Alman polisi, yurtseverlere yönelik tutum ve uygulamaları nedeniyle Feyka-Kurdistan tarafından mahkemeye verildi. Açlık grevinin 10. gününde 4 eylemcinin durumunun kötüleşmesiyle yardıma gelen ambulanslara polis izin vermeyerek zorluklar çıkardı. Zorlukla hastaneye kaldırılan eylemciler, tekrardan açlık grevine dönerek eylemlerine devam ettiler.

Göppingen'de toplantı: 20 Şubat tarihinde Stuttgart'a bağlı Göppingen kentinde çeşitli ilericiler Alman çevrelerinin (ODEON, Göppingen'de bulunan yabancılarla dayanışma merkezidir), düzenlemiş oldukları "Kürdistan halkı ile dayanışma" toplantısı yapıldı. Kürdistan tarihi, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin gelişimi ve özellikle son cezaevleri direnişlerinin dile getirildiği toplantıya 300'ün üzerinde kitle katıldı. Toplantıya katılanlardan 150'yi aşkın kişi DGB ve belediyede yer alan Alman demokrattı.

Alman demokrattarına ve-

rilen bilgilerden sonra, zengin bir kültürel gösteri yapıldı. Yurtseverlerin hazırladıkları folklor ve müzik programı ilgiyle izlendi.

Nürnberg: 23 Şubat tarihinde, 15 kişilik bir katılımı Kürt yurtseverleri Kızılhaç merkez binasını işgal ettiler. Eylemciler Kızılhaç sekreteri ile görüşerek istemlerini kabul ettirdiler.

Yurtseverler eylem yerini terkederken polisin saldırısına uğradılar. Polis, anti-demokratik tutumunu sürdürerek Kürdistan yurtseverlerinin derneğine baskın düzenledi ve bir yurtseveri tutukladı.

Nürnberg

ları, ikinci bir basın toplantısını daha düzenlediler. Basın toplantısında DPA, Taz, Radio Korah, FAU/R, Kürdistan Halkının Dostları ve basın-yayın kuruluşları hazır bulundular.

Feyka-Kurdistan taraftarlarının düzenlediği basın toplantısında, Alman devletinin Kürdistan yurtseverlerine ve öncü güçlerine yönelik saldırıları açıklandı. İstemlerin de sıralandığı basın toplantısında Feyka-Kurdistan/Hamburg, BWK-Hamburg, FAU/R-Hamburg ve Kürdistan Halkının Dostları imzalı bir basın açıklaması dağıtıldı.

Berlin'de basın toplantısı: Alman devletinin Kürt yurtseverlerine yönelik uygulamalarını kapsayan ve Kürdistan'daki zindan direnişlerini dile getiren diğer bir basın toplantısı da 26 Şubat'ta yapıldı. 5 basın kuruluşunun katıldığı basın toplantısına gazeteler geniş yer verdiler.

Münih'te engellenen toplantı: 26 Şubat tarihinde, içerisinde Feyka-Kurdistan'ın da yer aldığı anti-faşist platform güçleri Münih alanında Kürdistan hakkında bilgilendirme toplantısı düzenleyeceklerdi.

Ancak toplantının başlamasına birkaç dakika kala Alman polisleri, toplantı yerini basarak toplantının yasaklandığını açıkladılar ve toplantıya katılmak üzere gelen çeşitli Alman çevrelerini dağıttılar.

Kürdistan yurtseverleriyle Alman demokrattarı arasındaki dayanışmayı engellemek isteyen Alman devleti, özellikle güney bölgelerinde Kürt yurtseverlerine yönelik adeta sıkıyönetim uygulamakta ve Kürdistanlı yurtseverleri sindirmeye çalışmaktadır.

Hamburg ve Hannover'de yürüyüş: Aynı amaç ve kapsamda 27 Şubat'ta Hamburg'da 200 yurtseverin katılımıyla bir miting eylemi daha gerçekleşti. İlgiyle izlenen miting eylemini çok sayıda basın mensubu izledi.

Hannover'de de 27 Şubat tarihinde, 30'u Alman demokrat olmak üzere 500 civarında yurtseverin katılımıyla Alman devletinin son uygulamaları, yürüyüş ve miting eylemiyle protesto edildi.

Bu baskılara karşılık, 27 Şubat'ta 70 kadar Kürdistanlı yurtsever, TC'nin ve Alman devletinin uygulamalarını protesto eden bir yürüyüş eylemi gerçekleştirdi.

Giessen: SPD Belediye Başkanı Manfred Mütz'un bürosu 25 Şubat'ta çok sayıda Alman demokrat ve Kürt yurtseverlerinden oluşan bir grupça işgal edildi. Eylemciler, sloganlar atarak Federal Almanya'da tutuklanan Kürt yurtseverlerin serbest bırakılmasını istediler. Eyleme basın geniş yer verdi.

Hamburg'da basın toplantısı: 25 Şubat tarihinde Hamburg Feyka-Kurdistan taraftar-

FRANSA

Paris: 16 Şubat tarihinde 25 kişilik Kürdistanlı yurtsever bir grup, Federal Alman devletin, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine yönelik son komploları ve tutuklamaları protesto etmek amacıyla, Federal Alman Haber Ajansı (DPA) Paris bürosunu işgal etti.

Paris'in önemli ve en işlek merkezlerinden birinde gerçekleştirilen eylem, Fransızlar tarafından büyük ilgi gördü. DPA bürosu pencerelerinden sloganlar haykırarak protesto eylemini sürdüren yurtseverler, gösterilerini izleyen kalabalığa bildiri dağıttılar.

7,5 saat devam eden eylem boyunca yurtseverler isteklerinin kabul edilmediği halinde eylemlerine devam edeceklerinde kararlı ve ısrarlı olduklarını bildirdiler. Basının büyük ilgiyle izlediği işgalde, isteklerin yerine getirileceğine ilişkin teminatın verilmesi üzerine, eylemciler, dışarıda biriken 30 kadar yurtseverle kenetlenerek sloganlar eşliğinde DPA binasından ayrıldılar.

Lyon: 18 Şubat tarihinde 30 kadar yurtsever, Federal Alman Konsolosluğu ile Alman Hava Yolları Lufthansa bürosunu işgal etti. Alman devletin Kürdistanlı yurtseverler üzerindeki baskıları protesto eden yurtseverler, yetkililerden Kürt yurtseverleri üzerindeki baskılara son verilmesini ve tutuklanan 11 Kürt yurtseverinin derhal serbest bırakılmasını istediler. Basının yoğun ilgiyle izlediği eylem olaysız sonuçlandı.

Göttingen-Kassel'de İşgal Eylemi

22 Şubat tarihinde Diyarbakır cezaevi direnişçileriyle dayanışma ve Alman yönetiminin son tutuklamalarını protesto amacıyla, 30 yurtsever Göttingen DGB binasını işgal etti. Sendika yetkilileri, yurtseverlerin taleplerini olumlu karşılayarak, Eylem yerine "NDR televizyonu" ve "Göttingen Tages Blatt" gazetesini çağırdı.

Yurtseverler, basın ve TV muhabirlerine eylemlerinin amaçlarını açıkladılar. Alman Savcısı Rebmann'ın kasıtlı açıklamalarını kınadılar. Savcının yaptığı "terörist" suçlamasının, TC'nin direktifleriyle olduğunu belirten yurtseverler, bu iddianın şantaj olduğunu açıkladılar ve tutuklanan Kürt politikacıların ve yurtseverlerin derhal serbest bırakılmasını istediler.

Alman kamuoyunun da ilgisinin fazla olduğu eylem, saat 10.00-13.00 sıralarında gerçekleştirildi.

Alman kamuoyunun da ilgisinin fazla olduğu eylem, saat 10.00-13.00 sıralarında gerçekleştirildi.

Kürdistanlı İlticacılar, Bielefeld'de ERNK Bayrağı Altında Yürüdü

Bielefeld'te düzenlenen ilticacılar yürüyüşüne 400 kişi katıldı. Yürüyüşü düzenleyen Kürdistan Yurtsever İlticacılar Komitesi, Kürdistanlı yurtseverler, ERNK bayrağı altında yürüyerek birleştirdiler. Bu eylemle de halkımız, gerek yurt içinde olsun, gerekse de yurt dışında olsun kişisel ve toplumsal çıkarlarını günlük ve uzun vadeli olarak, Ulusal Kurtuluş Cephesinin örgütsel ve pratik önderliğine tabi kıldığını bir kez daha ortaya koydu.

Kürdistanlı yurtsever genç, kadın, çocuk ve ihtiyarlardan oluşan topluluk saat 10'da miting yerinde birikmeye başladı. Oparlörden Kürtçe marşların okunmasıyla açılan pankartlar arkasına dizilen yurtseverler, saat 11'de yürümeye başladılar. Yürüyüşün başında ulusal bayrağımız dalgalandı. Yürüyüşte, "Alman devletin ilticacılar üzerindeki uygulamaları ve politikasını kınıyoruz" Almanca pankartı, bu pankart ardından zindan direnişini dünya kamuoyuna duyuran "Diyarbakır,

Eskişehir vb. cezaevlerindeki direnişleri destekliyoruz" pankartı ve bunlar dışında, ilticacıların sosyal haklarının kesilmesini, Alman polisinin Kürdistanlı yurtseverler üzerindeki baskıları teşhir eden pankartlar taşındı. Kalabalık alanlardan geçen yürüyüş korteji, kamuoyunun dikkatini ve sempatisini kazandı.

Miting alanında ve yürüyüş boyunca: "Kahrolsun Göç", "Kahrolsun Faşist Türk Devleti", "Yaşasın Cezaevleri Direnişi" vb. sloganlar yurtseverlerin gür sesiyle sık sık tekrarlandı.

Miting alanında Kürtçe yapılan konuşma ardından, folklor ekibi gösterileri ile yürüyüş son buldu.

Hannover'de Yabancılarla Dayanışma Gecesi Yapıldı

28-29 Ocak 1988 tarihleri arasında birçok yabancı dayanışmacı örgüt tarafından düzenlenen iki ayrı geceye, Kürdistan gençliği, Hannover bölgesi Kürdistan devrimci-yurtsever gençlik birliğinin hazırlamış olduğu programla katıldı.

Yaklaşık onbeş örgütün katıldığı geceye, programın ilk sırası ERNK'nin devrimci-yurtsever gençlik birliği Hannover bölge komitesine verildi. Gecenin önemini dile getiren açılış konuşmasından sonra, yine Almanca, dünyadaki son siyasal gelişmeler, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşı Cephesindeki son durumu içeren, kapsamlı bir konuşma yapıldı. Yapılan konuşma dayanışmacılar tarafından sık sık alkış ve sloganlarla kesildi. Koro ile devam eden program daha sonra gençlerden oluşan yöresel ve genel folklor ekiplerinin gösterileriyle devam etti. Kapsamlı programın sunulduğu gece, tüm yabancı davetlilerin, ERNK taraftarları ile tutturdukları "Apo Hatîye Hilvanê halayı ile sonuçlandı.

Halklararası Kardeşliğin Somut Bir Örneği

Löhn'de, 3. Dünya Ülkelere düzenlediği festte ERNK taraftarları da yerini aldı.

Fest'in organizesinde yer alan ERNK taraftarları, sömürgeci Türk faşizmini, teşhir eden belgesel bir film gösterdiler. Filmde Kürdistan'ın sosyal ve jeopolitik konumu üzerine olan Almanca konuşma ilgi gördü. Film ardından, yabancı izleyicilerin sorduğu sorulara ERNK taraftarlarının verdiği cevap ve son cezaevleri direnişleri üzerine yapı-

lan konuşma, kitleler tarafından ilgi ile dinlendi.

Nikaragua, Eritre ve Kürdistanlı güçlerin düzenlediği feste çok sayıda Alman demokrati da katıldı. ERNK taraftarlarının açtığı yayın ve yemek standı yanında sundukları folklor gösterileri ilgiyle izlendi. Halklararası kardeşliğin somut bir örneği olarak, festteki yemek vb. gelirleri bir araya toplayan fest komitesi, eşit bir dağılımla paylaşarak geceyi sonuçlandırdı.

ERNK ile Dayanışma Gecesi Coşkulu Geçti

20 Şubat 1988 tarihinde Fransa'nın Nantes şehrinde ERNK ile dayanışma gecesi yapıldı. Geceye 250 kişi katıldı.

ERNK ile dayanışma amacıyla düzenlenen gece, Kürdistan ve dünya devrim şehitleri anısına saygı duruşu ile başladı. Ardından halk türkülleri ve tiyatro ile devam etti. Ayrıca gecede Fransızca, Kürtçe ve Türkçe yapılan konuşmalarda, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin boyutları ve başvuru olan son kompo olayları üzerinde duruldu. Konuşma ilgiyle dinlendi. Gece folklor gösterisiyle son buldu.

DANİMARKA

Kopenhag: 15 Şubat günü 25 civarında ERNK taraftarı bir grup yurtsever, Kopenhag'da Amnesty International (Uluslararası Af Örgütü) bürosunu işgal etti.

Kadın ve çocukların da içinde yer aldığı eylemci grup, sömürgeci-faşist Türk devletinin savaş esirlerine verdiği idam cezalarını ve Alman devletinin Kürt yurtseverlerine yönelik anti-demokratik tutumunu protesto eden ve zaevlerindeki direnişlerle dayanışma içinde olduklarını belirten açıklamalar yaptı. Taleplerini de sıralayan yurtseverler, gazetecilerle konuya ilişkin görüşmeler yaptılar. Amnesty International bürosu temsilcilerinin, taleplerin yerine getirilmesi için girişimlerde bulunacaklarına dair söz vermeleri üzerine, yurtseverler sloganlar atarak eylemlerini sonuçlandırdılar. Yapılan eyleme İskandinav basını genişçe yer verdi.

HOLLANDA

Rotterdam: 26 Ocak 1988 tarihinde Rotterdam Paulus kilisesinde 6'sı kadın olmak üzere 35 Kürt yurtseverinin başlattığı açlık grevi, birçok istemlerinin kabul edilmesi sonucu 22 Şubat'ta son buldu.

18 Şubat'ta Kurdistan Komite, ERNK temsilcisi ve Kürt mülteciler avukatı ortaklaşa bir basın toplantısı yaptı. Ardından yine Rotterdam'da idam cezalarının kaldırılması ve Alman yönetiminin Kürt yurtseverlerine yönelik saldırılarına son vermesi amacı ile içinde 100'ü aşkın Hollandalı'nın bulunduğu 500 kişilik bir yürüyüş gerçekleştirildi.

Den Haag: Bu eylemlere ek olarak Den Haag ve Amsterdam'da Kurdistan tarihi, Kurdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin durumu ve ona yönelik komploları kapsayan geniş bilgilendirme toplantıları yapıldı.

AVUSTURYA

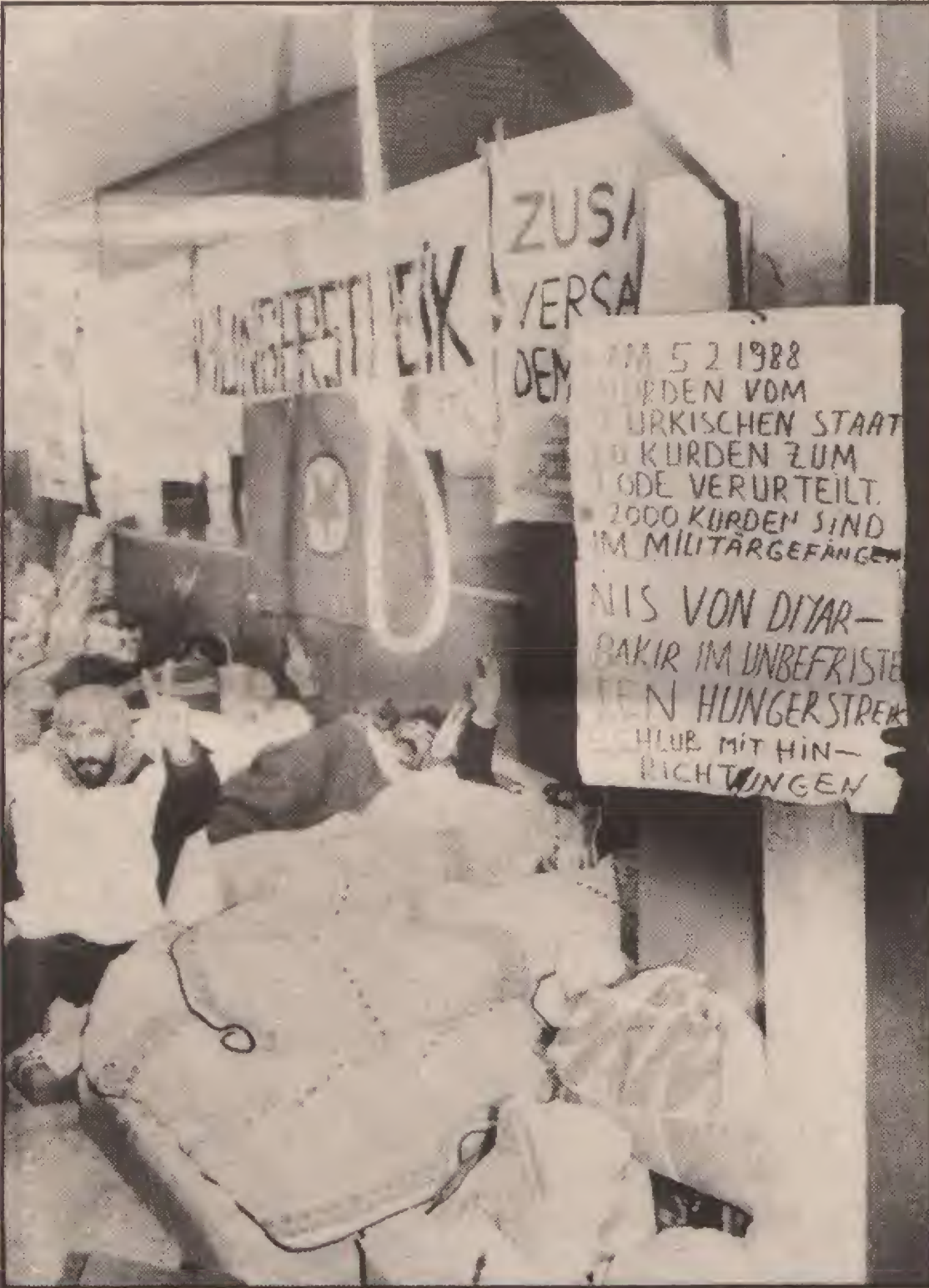
Viyana: 16 Şubat günü, başta Diyarbakır olmak üzere diğer cezaevlerinde bulunan siyasi tutukluların direnişiyle dayanışma temelinde Viyana'da Kurdistanlı yurtseverlerin başlattığı açlık grevi polis tarafından zor kullanılarak dağıtıldı. Yurtseverler geri adım atmayarak, Kurdistan Bilgilendirme Bürosu'nda, içinde Dev-Genç'li ve Güney Kurdistanlıların da olduğu bir grup açlık grevini başlattı. Devam eden açlık grevine basın geniş yer verdi.

İSVİÇRE

11 Şubat'ta, yurtseverlerin başlattıkları açlık grevi, amacına ulaşarak, (16 Şubat'ta) Kurdistan Komite'nin düzenlediği bir basın toplantısıyla sonuçlandı.

Kopenhag

Viyana

YUNANİSTAN

Ortak Platform

ERNK Temsilciliğinin çağrısıyla, dayanışma eylemlerinin geliştirilmesi için aşağıda adı geçen güçler, ortak bir platform oluşturdular. Amaçlarını 15 Şubat tarihli bir bildiri ile şu şekilde açıkladılar: "Diyarbakır'da yoğun işkencelerin yapıldığı, faşist mahkeme yargılamaları sonucunda 20 PKK üyesi ve taraftarına idam, 15'ine ömür boyu hapis cezası verilmesi üzerine Diyarbakır cezaevinde bulunan tutuklular açlık grevine gitmişlerdir..."

"Aşağıda imzası bulunan parti ve örgütler olarak, Türk devletinin Türkiye ve Türkiye Kurdistanı'nda uyguladığı katliamlara, estirdiği karşıdevrimci terör ve cezaevlerindeki uygulamaları protesto amacıyla 15 Şubat '88 gününden itibaren süresiz açlık grevine, 16 Şubat '88 günü bir basın toplantısı ile kamuoyu-

nu bilgilendirmeyi ve Akadimias'tan başlayarak Türk Büyükelçiliği önüne kadar bir protesto yürüyüşünü yapma kararını almış bulunuyoruz." PKK, Acilciler, Dev-Savaş, SVP, Av. Dev-Genç, DK, TKP(B).

Açlık Grevi

Atina'nın en işlek merkezlerinden Propolia'da cezaevleri elbisesi giymiş 10 yurtsever açlık grevine başladı. TC faşizmini temsil eden idam sehпасı yanı sıra, çok sayıda pankart ve afiş de asılmıştı. Açlık grevi boyunca grevin amacını açıklayan bildiriler Yunan halkına dağıtıldı, Kurdistan ulusal giysileriyle bir folklor ekibi, eylem yerinde folklor gösterisi yaptı. 15 Şubat'ta başlayan açlık grevi, Diyarbakır'daki direnişin taleplerinin karşılanması üzerine amacına ulaşarak sonuçlandı.

Basın Toplantısı

16 Şubat'ta Atina'da ger-

çekleştirilen basın toplantısına Avgi, Proti, Rizospastis, Elefterotipos, Elefteropia, Tovima, Mesimerini, Katemerrine, Apogermatini, Akropolis, AFP, AP, Avriani, Tanea, Demokratikos Logos, Makedonia basın ajansı ve gazeteleri muhabirleri katıldılar. Basın toplantısında TC'nin Kurdistan'daki uygulamaları ve son mahkeme kararlarının siyasal niteliği açıklanarak, TC teşhir edildi.

Af Örgütü Binasını İşgal Eylemi

17 Şubat'ta gerçekleştirilen işgal eylemi boyunca pankartlar ve ERNK bayrakları taşıyan yurtseverler, isteklerini bir bildiri ile açıkladılar. Af Örgütünden aktif tavır almamasını istediler.

Kurdistan Komite'nin Açıklaması

18 Şubat günü Yunanistan-Kurdistan Komite, Yunanca bir bildiri ile kamuoyu ve basını bilgilendirerek, Diyarbakır cezaevinde yurtsever ve devrimcilerin kararlı direniş içinde olduklarını açıkladı.

Protesto Yürüyüşü

19 Şubat'ta açlık grevi sona

erendirildi. Sembolik idam sehпасı, cezaevleri elbiseleri giymiş 150 kişilik Kurdistanlı yurtsever ve Türk, Yunanlı dayanışmacı grup, Türk Büyükelçiliğine doğru yürüyerek protestoda bulundular. Yürüyüşe Yunan halkı büyük ilgi gösterdi. Çeşitli ilerici kişi ve kurumun yanı sıra öğrenciler doğrudan protesto eylemine katılarak dayanışmalarını sundular. Yunan Sosyalistleri adlı grup, bir bildiri ile desteğini sundu.

Türk Büyükelçiliği önüne gelen yürüyüşçüler, idam sehпасını, cezaevi elbiseleri, ABD bayrağını yakarak ve sloganlar atarak eylemlerini sonuçlandırdılar.

Bir hafta boyunca sürdürülen cezaevi direnişleriyle dayanışma eylemleri, büyük etki yaratarak adeta Kurdistan hafızasına dönüştü. Yunan halkı bilgilendirilmekle kalmadı, çeşitli şekillerde demokrat güçler ve kamuoyu aktif desteklerini sundular. Özellikle Yunan basını tüm eylemleri yazdı.

Diğer yandan PKK ile beraber ortak platformda dayanışma eylemlerine katılan Acilciler, SVP, Dev-Savaş, Av. Dev-Genç, DK, TDY, Türkiye sol güçleri, iki halkın mücadelesi ve politik güçlerinin dayanışmasının verimli bir örneği oldu.

Atina

Atina

BİRLİK HABERLERİ

Enternasyonalizmin Canlı Bir Örneği

Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği (YKWK) Lübnan'da Filistin Halk Direnişiyle Dayanışma Eylemi Gerçekleştirdi. Bildiri Dağıtan YKWK, Kürdistanlı İşçilerin Çalıştığı Bütün İş Yerlerinde Dayanışma Grevlerine Gitti

İsrail siyonizminin işgal altında tuttuğu Filistin topraklarında, Filistin halkına karşı giriştiği baskı, zulüm ve katliamlar, Filistin halkının sert direnişiyle karşılık buldu. Siyonistlerin dozunu arttırdığı sindirme ve provokasyonlar yeni değildir. Baskı ve imhaya karşı, devrimci direnişlerin olacağı da kaçınılmazdır. Bu durumlar, İsrail siyonistlerini zor durumda bıraktığı gibi, dünya ilerici insanlığının da nefretini kazanmaktadır.

Siyonizmin zulmüne karşı direnen Filistin halkı, Filistin halk önderlerinden Cibril Recup, Beşir Xeyri, Cemal Cibara ve Husam Xıdır adlı yurtseverlerin, İsrail siyonistlerince Lübnan'a sürgün edilmesinden sonra, direniş daha da alevlenmiş ve halk hareketi karakterine bürünerek devam etmektedir.

Sürgüne gönderilen dört Filistinli yurtsever için başta Filistin devrimci güçleri olmak üzere Lübnan, Suriye ve birçok Arap ilerici güçlerin yanı sıra Kürdistan halkını temsilen de ERNK adına bir heyet 23 Ocak 1988'de Lübnan Kızıl Haç'a gitti. Heyet, İsrail siyonizminin, Filistin halkı üzerindeki insanlık dışı uygulamaları kınadı ve protesto ederek, Filistin halkının mücadelesinin yanında olduğunu yazılı ve sözlü olarak belirtti.

Bueylemden sonra, Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği adına bir grup, Filistinli dire-

nişçilerle görüştü. Kürdistanlı işçilerin, Filistin halkına gösterdiği dayanışmaya karşılık, bir Filistinli direnişçi şu açıklamayı yaptı: "PKK'nin, her alanda yürüttüğü kararlı mücadeleye, Kürdistan'da yükselttiği direniş, Filistin halkı için canını feda eden yiğit PKK militanlarının gösterdiği cesaret, döktüğü kan enternasyonalizmin en canlı ve somut bir örneğidir. Kürdistan halkına karşı, biz ancak halkımızı özgürleştirdiğimiz oranda ve Kürdistan halkına pratikte gösterdiğimiz destekle, görevlerimizi kısmen yerine getirmiş olduğumuzu belirtebiliriz."

Bu gelişmelerle birlikte, Lübnan-Kürdistan İşçiler Birliği adına, İsrail siyonistlerinin son barbarlığını protesto eden ve direnen Filistin halkıyla dayanışma içinde olduğunu belirten bir bildiri basına dağıtıldı.

Ayrıca, Filistin halkının mücadelesiyle dayanışma amacıyla, Kürdistan İşçiler Birliği yaptığı genel bir çağrıyla, işçileri bir günlük grev eylemine çağırdı. Bakkal ve esnafların da uyduğu genel grev çağrısına tüm Kürdistanlı işçilerin katılmasıyla bir günlük grev eylemi yapıldı. Yapılan grev eylemine Filistin Sendikalar Birliği, Lübnan Ulusal Sendikası da faal olarak katıldı ve grev eylemi başarıyla sonuçlandı.

Lübnan'da sebzeçilik ve bahçeçilik işlerinde ağırlıklı olarak binlerce Kürt emekçisi çalışmaktadır. Lübnan'da bulunan Kürdistanlı emekçiler Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği içinde örgütlenen bir güç olarak yer almaktadır.

Paris Kürdistan Yurtsever İşçiler Derneği 6. Olağan Kongresi Toplandı

Paris Kürdistan Yurtsever İşçiler Derneği (Komela Karkerên Welatparêzên Kurdistan -KKWK-) 6. Olağan Kongresi, 14. 2. 1988 tarihinde 250 kişilik üye ve üye adayının katılımıyla yapıldı. Saat 13.00'de KKWK salonunda devrim şehitleri anısına saygı duruşu ve gündemin belirlenmesiyle başlayan Kongre, geçmiş dernek faaliyetlerinin değerlendirilmesi, eleştiri, özeleştirisi, yeni yönetim kurulu seçimi ve yeni hedeflerin belirlenmesiyle 7,5 saat sürdü.

Kongrenin özeleştirisi bölümü, özellikle ilgi uyandıran ve üyeler açısından Kongreden büyük güçle çıkılmasını sağlayan bölümdü. Geçmiş eksikliklerinden dolayı, dernek faaliyetlerine zarar veren yapı mahkum edilerek, yeni dönem için güçlü kararlar alındı. Dernek çalışmalarına yetersiz yaklaşımlar eleştirilerek, dernek üyelerinin somut görev ve hedefleri ortaya konuldu ve yeni yönetim suçlandı.

Almanya'daki Kürdistan Yurtsever İşçi Derneklerinin Olağan Kongreleri Yapıldı

Almanya'nın çeşitli şehirlerindeki Kürdistan Yurtsever İşçi Derneklerinin yıllık olağan Kongreleri 30 Ocak-15 Şubat tarihleri arasında gerçekleştirildi.

Feyka-Kurdistan çatısı altında birleşerek faaliyetlerini sürdüren 13 Dernek Kongresinde, Kürdistanlı yurtseverler sorunlarını kapsamlı olarak tartıştılar. Kongrelerde, güncel siyasal durum, bir yıllık çalışmalarını kapsayan raporlar değerlendirildi. Sunulan raporlar üzerinde yoğun tartışmalar oldu. Yeni yıllık görevlerini kapsayan plan çıkarıldı ve kararlar alındı, eleştiri ve özeleştirisi uygulamalarından sonra yeni yönetimler seçildi. Bu gündem çerçevesinde alınan güçlü kararlarla yapılan tüm Kongreler başarıyla sonuçlandı. Yüzlerce yurtseverin izlediği Kongrelere birçok kurum, kuruluş ve kişilerce başarı dileklerini

dile getirilen mesajlar sunuldu.

Avrupa'daki Kürdistanlı yurtsever kitleyi çatısı altında örgütleyen, ulusal kurtuluşçu bilinçli ve eğitimi taşıyan, yurtseverlerin karşılaştığı sorunları büyük bir duyarlılıkla çözümleyen ve ulusal kültürümüzün de geliştirilmesinin çekim merkezi olan dernekler, bugüne kadar yürüttükleri başarılı çalışmalarla işlevini yerine getirmişti.

Almanya'daki Kürdistan Yurtsever İşçi Derneklerinin gerçekleştirilen ve başarıyla sonuçlanan kongreleri, Feyka-Kurdistan yıllık olağan kongresinin gerçekleştirilmesi için önemli bir adımın atılmasını ifade eder. Bu doğrultuda çalışmalarını yoğunlaştıran Kürdistan Yurtsever İşçi Dernekleri ve seçilen yeni dernek yönetim kurulları yoğun bir faaliyetlilik içinde bulunmaktadır.

Şehitlerin Komutasında Kürdistan Gençliği Örgütleniyor

Paris, Kürdistan Devrimci-Yurtsever Gençlik Birliğini güçlendirme toplantısı 7 Şubat 1988 günü yaklaşık ikiyüz kişilik katılımla yapıldı.

Toplantıya başlamadan önce, kişiliklerinde olumlu dönüşüm yaratamayan ve sömürgeciliğin kişiliklerde yarattığı ağır tahribatlar sonucu olumsuz yaşam ve ilişki biçimini, halka karşı sürdüren bazı zararlı öğeler tecrit edildi. Kitle tecrit olayının sonuçlarına coşkuyla katılarak, halka ve ulusal kurtuluşçu birlik çalışmalarına olumsuz kişiliklerini dayatanlara karşı dikkatli olunması konusunda görüş birliğine vardı.

Daha sonra, toplantıdan önce yapılan Dersimspor ile Botanspor butbol karşılaşmasında berabere kalan Kürdis-

tan devrimci-yurtsever gençlik birliği üyesi sporcular kutlandılar.

Toplantı boyunca sürdürülen şiir yarışmasına birçok yarışmacı katıldı. Yarışmaya ilgi oldukça yoğundu. Yarışmalarla beraber, kültür ekibinin sunduğu müzik ve folklor gösterileri ilgiyle izlendi.

Toplantıda söz alan konuşmacılar, gençliğin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesindeki yeri ve önemi üzerinde değerlendirmeler yaptı ve Kürdistan'a ilişkin görevlerinin sorumluluğu içinde olduklarını kararlılıkla dile getirdiler. Toplantı, PKK Genel Sekreteri A. ÖCALAN yoldaşın, PKK 10. yıldönümüyle ilgili konuşma kasetinin dinlenmesi coşkuyu had safhaya çıkardı.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine Karşı GAL'ın Kontra Cephesinin İçyüzü

Hamburg'da GAL'ın başkanlığında KOMELA (Iran-Kürdistan Komel örgütü), IKDP, PUK, DDKD, Dev-İşçi ve Komkar'ın içinde yer aldığı "Kürdistan Halkıyla Dayanışma Haftası" 4.2.1988-7.2.1988 tarihleri arasında yapıldı.

Alman devletinin yoğun desteği ile, bir ay süreyle gazetelere ilan verme, afiş yapma, bildiri dağıtma vb. propagandalar sonunda yapılan "Kürdistan Halkıyla Dayanışma Haftası" platformu içerisine, PKK dışında tüm güçlere "özgür" yetki ve hak tanınmıştı. ERNK

taftahtarları içinse 'içeri alınmaz' kararı alınmıştı.

Toplantının başladığı 4.2.1988 Perşembe günü, bu güçlerden kaynaklanan tüm olumsuz dayatmalara rağmen, ERNK taraftarı 30 kişi toplantıya katılmak üzere içeriye girdi. ERNK taraftarlarının toplantı platformunun gündemine katılmadaki ısrarı karşısında Komkar, DDKD ve göçmen grubu olan Dev-İşçi toplantı platformunu terk ettiler.

Geç saatlerde başlayan di-

Devamı 21. sayfada

İSVEÇ MEKTUBU

İsveç gizli haber alma teşkilatı (SÄPO) ve yönetimi, 1984'te Kürt yurtseverlerine karşı anti-demokratik yöntemlere başvurarak 10'nun üzerinde yurtseveri tutuklamış ve bunları üç gün boyunca hücrede, faşist Türk sömürgeciliğinin sorgulamalarını aratmayacak cinsten sorgulamalara tabi tutmuştur. Tutuklanan yurtseverler, İsveç yönetimince, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı geliştirilmek istenen komplolarda kullanılmak istenmiştir.

Yurtseverler şahsında Kürdistan halkına karşı uygulanmak istenen komploların sadece SÄPO patentli geliştirilmek istendiğini söylemek doğru sayılmaz. Geliştirilmek istenen komploların arkasında CIA, MİT ve Kürt kontraları da bulunmaktadır. Bu amaç sonucu 8 Kürt yurtseveri, PKK yönetici veya üyeleri olduğu gerekçesiyle tutuklanmış ve haklarında yurt dışı kararı verilmiştir. Fakat, Türkiye'de işkence görerek tutuklanabilecekleri gerekçesiyle yurtdışı kararı uygulanmamıştı. Bunun yerine haftada üç gün polise gidip imza verme ve bulundukları sınırlar dışına çıkmama gibi uygulamalara tabi tutulmuş ve bu uygulama devam etmektedir.

Tutuklanan yurtseverler serbest bırakıldıktan bu yana (10 Aralık 1984), bu uygulamaları sürekli protesto etmiş; uygulamaların anti-demokratik, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı geliştirilmek istenen komplonun ürünü olduğunu, defalarca yapılan basın, radyo, TV toplantıları ve söyleyişlerinde sürekli gündeme getirmişlerdir. Örneğin, 1985 Eylül'ünde başlayan ve 44 gün süren açlık grevi ve ölüm orucu eylemleri vardı. Yine, 600 km Malmö-Stockholm arası bir uzun yürüyüş yapılmıştır. Eylemler, İsveç ve uluslararası kamuoyunda büyük sempati ve dayanışma toplamış, Avrupa'nın değişik alanlarında bulunan Kürdistanlı yurtseverlerin dayanışma eylemleriyle daha da güçlenmiş ve İsveç devleti teşhir edilmişti. İsveç devletinin uy-

Açlık Grevi ve Basın Toplantısı

gulamalarına uymadıkları için yurtseverler hakkında defalarca dava açılmış ve hapis cezalarına çarptırılmışlardır. Bu davalar 1987 yılı içerisinde de devam etmiş, iki kez olmak üzere, yurtseverler birer aylık tutuklanmışlardır.

Tutuklanan yurtseverler, mahkemeye her çıktıklarında uygulamaların anti-demokratik olduğunu, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine sempati duyduklarından dolayı bu uygulamalara tabi tutulduklarını, uygulamalar kaldırılmadığı ve yasal bir mahkeme hakkı verilmediği takdirde haksız uygulamalara boyun eğmeyeceklerini bildirmişlerdi.

1988 yılı içinde de, İsveç yönetimi bu insanlar hakkında tekrar dava açmış ve bir ay hapis cezası vermiştir. Davaya yüksek mahkemede itiraz edilmiş ve karar beklenilmektedir. Fakat, bu uygulamalar içinde bulunan bir yurtseverin cezası kesinleşmiş ve şimdi cezaevinde bulunmaktadır. Tutuklanan yurtsever, uygulamaları protesto etmek için bir haftadan fazladır açlık grevinde bulunmaktadır.

Elbette, bu uygulamalara tabi tutulan Kürdistanlı yurtseverler yalnız değildir. Demokratik kamuoyu ve insan haklarına saygılı çevrelerin desteğini almaktadırlar. Bu çevreler zaman zaman basına açıklamalarda bulunarak, yapılan baskıları eleştirmekte, uygulamaların Güney Afrika ırkçı yönetiminin siyahlar için gündeme koyduğu kanunlarla eşdeğer görmekte ve yurtseverleri sonuna kadar desteklediklerini söylemektedirler.

Bu amaçla "Kürdistan Halkının Dostları" adlı kuruluşun sözcüleri, 12.02.1988 tarihinde Malmö kütüphanesinde, 2 Kürdistanlı yurtseverin de katıldığı bir basın toplantısı yaptı. Basın toplantısında uygulamaları kınayan sözcüler, "İsveç polisinin, İsveç demokratik hukuk anlayışını çiğnediğini, Palme olayında Kürtler (PKK) sorumlu tutularak bir takım baskılara maruz bırakıldıklarını, sonunda Kürt izinin yanlış bir iz olduğunun açığa çıktığını, bugün Kürdistan'da bağımsızlık mücadelesinin verildiğini, İsveç'in Türkiye ile geliştirmiş olduğu ekonomik ilişkiler sonucu, Kürt yurtseverlerin anti-demokratik uygulamalara tabi tutulduklarını, İsveç polisinin sorunu bir prestij sorunu haline

getirdiğini" belirterek, basına açıklamalarda bulundular. Basın toplantısında 14'e yakın basın mensubu ve iki radyo katıldı. Günlük gazetelerin hepsi olmak üzere, TV ve radyo basın toplantısına geniş yer verdiler.

Bu da gösteriyor ki; İsveç yönetiminin geliştirmek istediği komplolar tutmamıştır. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi tecrit edilmemiş, aksine demokratik kamuoyu ve insan hak ve özgürlüklerinden yana olan çevrelerin desteğini kazanmış ve kazanmaktadır. Tecrit ve teşhir edilen SÄPO ve İsveç yönetimi, kazanan ise PKK önderlikli Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi olmuştur.

Malmö'den BARAN

9 Kürt Yurtseveri Kamuoyu ve Uluslararası Kuruluşlara Yönelik Broşür Hazırladı

İsveç'te suçsuz yere tutuklu bulunan Abdullah Altun, Necmi Angün, İsmet Çelepli, Haki İncisoğlu, Garip Kent, Hüseyin Köse, Erdoğan Sarıkaya, Mehmet Taş ve Ahmet Ulusoy adlı 9 yurtseverin, "Mahkemsiz Yargılanan 9 Kürt Politik Sığınmacı Hakkında" adıyla hazırladıkları Şubat '88 tarihli broşür, geniş kamuoyu oluşturdu. Uluslararası kuruluşlara da gönderilen broşür, şu bölümlerden oluşmaktadır.

Giriş bölümünde İsmet Çelepli, durumunu ve SÄPO'nun uygulamalarını şöyle anlatmaktadır.

"Politik sığınmacı olarak, 1975'ten beri İsveç'teyim. Bu süre boyunca İsveç kanunlarına karşı bir suç işlemedim. 1984'te ben ve diğer 8 Kürt yurtseveri suçsuz yere, terörist savı ile SÄPO tarafından tutuklandım.

Bu süre boyunca SÄPO'nun uygulamaları Türk MİT'i ile aynı olmuş, aynı yöntemlerle sahte belge sunmuş ve Diyarbakır zindanlarında Kürt özgürlük savaşçılarına yapılanlarla aynı ka-

rakterdeki uygulamalarına maruz bırakıldım.

"Göçmenler Bakanı Anita Gradin, bu Kürtler suçlu değil açıklamasını yaptı. Şimdi yetkililerden soruyorum, suç yokken bir insan tutuklanabilir mi?

"Evliyim ve İsveç okullarında okuyan dört çocuğum var. SÄPO beni dış dünyadan tecrit etmiş, telefonum dinleniyor, göz hapsinde tutuluyorum (çok açık olarak), mektuplarım açılıyor.

"Haftada üç defa polis karakoluna rapor veriyorum. Eğer Stockholm'a kahveye, tiyatroya ya da sinemaya gitmek istesem SÄPO'nun izni gerekiyor, ki çoğunlukla verilmiyor. Yiyecek ve

dergi alamıyorum. Hastaneye bile gidişim izinle.

"Yasal ve hukuki haklardan yoksun kılınarak, toplumda güçsüz düşürülüyorum. Birleşmiş Milletler insan hakları komisyonlarından, Avrupa ve İsveç'in benzer kuruluşlarından bana uygulanan gayri insani uygulamaların kaldırılmasını istiyorum.

"Diğer 8 Kürt'ün durumu da benim ki gibidir."

Raporun diğer bölümleri Kürt halkının durumunu ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini özetleyerek Türk devleti ile İsveç yönetiminin İsveç'teki Kürt politik sığınmacılar, özellikle de PKK'nin mücadelesini destekleyen yurtseverler üzerindeki ortak baskı uygulamalarını ve işbirliğini anlatmakta, İsveç devletinin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı Kürt devlete sunduğu desteğini örneklerle sergilemektedir.

Kendilerine uygulanan belediye sınırları içinde hapis cezasının da bu etrafli işbirliğinin siyasal bir parçası olduğunu gösteren yurtseverler, insan haklarından yana bütün kişi ve kuruluşlara çağrı yaparak, İsveç'te 9 Kürt yurtseverine uygulanan hukuk dışı statüye karşı durmalarını ve şu taleplerini desteklemelerini istediler:

"1— Dokuz Kürde uygulanan belediye sınırları içinde hapis uygulaması kaldırılmalıdır.

"2— Dokuz Kürt adil bir şekilde yargılanmalıdır.

"3— Durumlarını inceleyen bir komisyon kurulmalıdır."

13 Şubat 1988 tarihinde Arbetet ve Sydsvenska Dagbladet Snällposten adlı İsveç gazeteleri, basın açıklaması ile ilgili olarak özetle şunları yazdılar:

"Belgeler masa üstüne konsun!

"Kürtler güçlü bir kamuoyu tarafından destekleniyorlar. Belediye yasağı olan 9 Kürt için şimdi güçlü bir kampanya başlıyor. Devlete bir dizi mektup gönderildi.

"Mektuplarda, Kürtlere haklı işlem yapılması, onlara yönelik suçlamaların resmi bir mahkemede ele alınması ve belediye yasağının kaldırılması istenmektedir. Mektuplarda, Kürtlerden başka, Kürt Halkının Dostları adlı kuruluş ve Malmö'nün Ingemar Simonsson, Marten Werner, Kurt Sjöström ve Bengt Hedlen gibi tanınmış simaları bulunmaktadır.

"9 Kürt, PKK üyesi olmakla suçlanıyor. Kürtler, sorunlarını açlık grevi ve protestolarla ortaya koydular. Şimdi Erdoğan Sarıkaya adlı Kürt, bulunduğu cezaevinde uygulamaları protesto için açlık grevi yapmaktadır.

"Kürt Halkının Dostları, dayanışmayı geliştirmek istiyor. Papaz Ingemar Simonsson, 'Devlet, işi prestij sorunu yapmış, devlete asıl, Türk cuntasıyla ekonomik ilişkilerinin nasıl olduğu sorulmalıdır' diyor.

"Bu uygulamalar, İsveç demokratik hukuk anlayışını çiğnemektedir. İnsanlar niçin suçlandıklarını bilmeden, suçlanamazlar. Ayrımcılıkla mücadele hareketi sorumlusu Peter Nobel de durumu cleştirerek, 'sorunu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne götüreceğini' söylemektedir.

"Garip Kent adlı Kürt yurtseveri İsveç devletine, 'Bir bağımsızlık hareketini desteklemek suç mudur?' diye soruyor ve 'Biz terörist değiliz' diyor.

DİYARBAKIR BERXWEDAN MUHABİRİ BİLDİRİYOR

“Yavrum Kürdistan’a Kurban Olsun”

Diyarbakır askeri cezaevinde yaklaşık 2000 savaş esirinin 8 Şubat'ta başlattıkları açlık grevi, bugün 10. gününü doldurdu. Tutukluların isteklerini arasında cezaevi koşullarının iyileştirilmesi, kısıtlamaların kaldırılması, saç-sakal ve bıyığın serbest bırakılması, görüşmecilerle Kürtçe konuşulması vb. var.

Şu ana kadar direniş başarıyla sürüyor. Direnişçiler yemek kabul etmiyor. Talepleri olan şekerli suyu ise cezaevi idaresi “*yetkimizin dışındadır, bize emir gelmedi*” gerekçeleri ileri sürülerek karşılanmıyor. Cezaevi idaresi direnişi kırmak için yaptığı baskı sonuçsuz kalıyor.

Cezaevi önünde biriken tutuklu aile ve yakınlarının görüşme talepleri sonuçsuz kalınca, üç sefer cezaevinden şehir merkezine yürüyüş yaptılar. Polis, izinsiz yürüyüş yapıldığı gerekçesiyle ailelere saldırdı. Bunun üzerine, yürüyüşçü aileler “*haksız uygulamalara boyun eğmeyeceğiz, gerekirse biz de ölürüz. Çocuklarımızı yalnız bırakmayacağız, sonuna kadar yanlarında olacağız*” dediler. Polis karşı durunca sataşmalar ve gerginlik arttı. Yaşlı bir ana yanında taşıdığı bir bidon benzinini çıkararak “*çocuklarımızla görüşemezsek, gerekirse kendimi yakarım*” dedi.

14 Şubat'ta cezaevi önüne giden ailelerin görüşme istemleri tekrar karşılanmadı. Bu arada tutuklular “*direndiklerini, ancak durumlarının kötüleştiğini, baskı yapıldığını, bazı arkadaşlarının komaya girdiğini*” bağurdılar. Aileler, SHP ve “Tutuklu Aileleriyle Dayanışma Derneği”ne taleplerini ilettiler. Ankara'dan dönen yaşlı bir ana, bir grup aileyle tekrar cezaevi kapısına dayanarak, tutuklularla görüşme isteklerini tekrarladılar. Tutuklular adına bir savaş esiri, açlık grevinin etkisiyle takattan düşmüş halde asker kucağında ailelerin yanına getirildi. Savaş esiri, ailelere seslenerek “*Durumumuz kötüye gidiyor, iç kanama geçirenlerimiz var, idare şekerli su, ihtiyaç ve taleplerimizi karşılamıyor. 8 arkadaşımız komada. Hiçbir müdahale yapılmıyor. Haklı isteklerimiz karşılanmazsa ölüm orucuna gitmeye kararlıyız*” demesi, ailelerin hareketlenmesine yolaçtı. Üç kişilik gruplar halinde kolkola giren aileler Ofis semtinde bulunan SHP binasına kadar yürüdüler ve açlık grevine başlayacaklarını duyurdular.

Resmi-sivil polis ekipleri, aileleri taciz etmeye ve fotoğraflarını çekmeye başladı. Ailelerin direnişi büyük ilgi yarattı. 3. günden itibaren dayanışmacı ziyaretçiler arttı. Polis sindirmesi ziyaretçi grupları durduramadı. Bu arada ailelerin direnişçi ağıtları topluluğun duyularını kabartıyor, sömürgecilere karşı büyük bir kin doğuruyordu. Yaşlı bir annenin söylediği “*Lavê min gorîyê Kurdistanê be*” (*Yavrum Kürdistan'a kurban olsun*) sözlerinin slogan halinde tekrarlanması, insanı isyan için dayanılmaz kılıyordu. Bu arada iki SHP milletvekilinden ayrı, yeni tahliye olan iki tutuklu ve dersi terk ederek ziyarete gelen

bir öğretmen açlık grevine katıldılar.

Diyarbakır bir anda hareketlenmiş, bayram gününe dönmüştü. Düşman ne yapacağını şaşırmıştı. Paniği hemen gözleniyordu. Binlerce asker ve polis yanısıra, kulakları sağır eden jet uçakları ve helikopter uçuşları artık halkta bir etki yaratmıyor, tam aksine açlık tepkiye yol açıyor.

Salih baci ve Asiye Oğuz (60) adındaki yaşlı anaların gösterdiği direniş gerçekten ölüyü canlandırır nitelikteydi. Yanında benzin bidonu taşıyan, ağıtlar yakan, zorla yürüyebilecek kadar yaşlı anaların direnişi beyinlerde yüzlerce soru bırakıyordu. Yürüyüşlerine katılmak isteyen, onlara destek olmak isteyen ama, “*yapamayan*” binlerce insanımız bu eksikliğin burukluğunu taşıyorlardı.

Cezaevinde dönen yaşlı bir amca ile konuşuyor, durumları soruyoruz. Yaşlı amca derinden bir iç çekerek “*Anlaşılan bu sefer de davanın bedellerini ödeyeceğiz*” diyor. İçerdeki çocuklarla görüştüm “*hepimiz ölsek dahi açlık grevini bırakmayacağız*” dediler. “*Bedel ağır olacak ama varsın olsun, geriye dönüş yok*” diyerek gözünün yaşını siliyordu.

Şu anda cezaeviyle ilişkiler kesik, aileler açlık grevine yattıktan sonra gidip gelen yok, zaten görüşler de kaldırılmış durumdadır. Konuyu burjuva basını işliyor. Bu akşamki TRT haberlerinde de SHP'nin açıklamaları yer aldı. Durumun ciddi

Sonuç olarak; hem savaş esirlerinin ve hem de ailelerin başlatmış olduğu açlık grevi, büyük bir ilgiyle izlenilerek sonucu merakla bekleniyor. Özellikle de 15 Şubat'ta başlayan yurtsever ailelerin grevi, heyecanı doruğa çıkarmış durumda. Bütün kapılar suratlarına kapanmasına ve devletin bütün baskılarına rağmen tutuklu aileleri muazzam bir irade gücüyle, kararlılıklarını koruyorlar. Cezaevindeki direniş türkülerini, annelerin yaktığı ağıtlar, adeta kenetleşerek dalga dalga yayılmaktadır. Tutuklu aileleri Kürtçe konuşmanın serbestliği konusundaki madde kabul edilmişçesine dertlerini Kürtçe dile getirmektedirler. Kısacası inadına bir direnişin ateşini kendi aralarında tutuşturmuş bulunuyorlar. Kamuoyu oluşturma çabaları, burada doğan üstün örneklerle engellenmeye çalışılıyor. Açlık grevinin sürdüğü SHP'nin Ofis'teki binası kordon altına alınarak ziyarete gidip gelenler engellenmekte ve kurtulmaktadır. Buna rağmen yine de riskler göze alınarak ziyaretçilerin sayısı kabarıkliğini koruyor. Kadınların ve erkeklerin ayrı ayrı katlarda olduğunu, ve binanın kendilerine küçük geldiğini belirtmişler. Polisin çabalarını ve baskılarına boyun eğmeyen aileler zaman zaman binanın dış kapısına gelerek oturmaları, kalabalığın oluşması ve yüksek sesle Kürtçe konuşmaların duyulduğu gözlenmektedir.

olduğu, tutuklulara uluslararası imzalanan insan hakları sözleşmesine uygun olarak davranılması, cezaevlerindeki durumu incelemek için bir komisyonun kurulmasını talep ediyorlardı. Açlık grevinin geçen süresi zarfında hiçbir girişimin olmadığını, süreyi uzatıp greve başlayanları yıpratmaya ve caydırmaya çalışmaktadırlar.

Diyarbakır askeri cezaevinde başlayan bu direniş dalgasının kıyılara vuruşu oldukça sert. Olaya devletin en yetkili mercileri el koymuş durumda. Adalet Bakanı, Milli Savunma Bakanı, Özel Bölge Valiliği bünyesinde bir araştırma komitesinin oluşturulduğu söyleniyor. Fakat herhangi bir resmi açıklama yapılmış değildir.

Adeta resmi dilin Kürtçe olduğunu vurgularcasına kutlamalarından tutalım, mesajlarına kadar her şey ile güzel dilimizle de bir başka güzellik kazanıyor. İt sürüsü gibi dolanan polisler, “*Haydi gelin dilimizi engelleyin bakalım, nasıl engellersiniz*” bağırımlarına adeta kulaklarını tıkamışlar, karşılık bile veremez olmuşlar. Sabah-tan akşamın geç saatlerine kadar ana-baba gününe dönen binada özgürlüklerini kazanmış bir halk gibi coşkulu, hıncının bir kalabalık, müziklerimizin eşliğinde tempo tutulup, coşup coşturuyorlar. Bu anı yakalamak, bunlarla beraber olmak, içiçe yaşamak gerçekten de bunları iliklerine kadar hissetmek ve en geniş halk kitlesine yaymak fırtınanın kopacağı günün habercisi olmak demektir.

En fazla ilgi toplayan annele-rimizin kaldığı 2. kattan 3. kata çıkmak için yarım saat yol aramaları oldu. İşçiler adına çiçek getiren, çelenk getiren, öğrenciler ve daha birçok kesim tarafından ziyaret akınına uğrayan, binadaki erkeklerin kaldığı kısma ulaşmak için zorluk çekiliyordu. Zaman zaman kaldırımlara taşan kitleyi 50'den fazla polis arabası ablukaya almak zorunda kalıyordu. Tarihin beklediği anı yaşıyor durumdaydık. Tek bir kalp, tek bir beyin çarp-tığı bu binada, her şey tabiatın doğal, canlı ve tazeliğiyle göze ve kulağa, beyne ve yüreğe nakş ediyor ve iliklere kadar sarsılan o tarihi anın geldiğini müjde-

nu, hükümete bence indirilen en büyük darbe diyerek tarif ediyor. Gerçekten de işin bu boyutlara varacağını devlet bile hesaplamamıştı. Haberi “*Diyarbakır'a dikkat*” başlığıyla veren gazeteler adeta şok geçirmiş durumda olduklarının ifadesidir.

Diyarbakır özel askeri cezaevinden başlayarak tutuklu ailelerinin yanısıra yurdun değişik kesimlerindeki cezaevlerinde açlık grevini desteklemek amacıyla eylemliliklerini başlattılar. Direnişin kalesi olan Diyarbakır'da her şeye imzasını atacak tek şeyin direniş olduğunu bir kez daha vurguluyor. Aileler arasında kendisini yakacağını belirten yaşlı teyze benzi-niyle kale gibi duruyor adeta. Süresiz açlık grevine yatacağını, hatta ölüm orucuna dönüş-türeceklerini söyleyen anneler, direnişin temel taşları olmuşlar. Çocuklarımız açlık grevinde bulundukları müddetçe onlardan haber almayınca ya kadar eylemlerinin devam edeceğini belirttiler. Tutuklu yakınları ziyaretlerine gelenleri alkış tufanına boğuyorlar, bitmez tükenmez bir moral gücüne sahip olduklarını kanıtlıyorlar. Polisler başlarına geleceklerini iyi bildikleri için müdahale gücünü kendilerine bulamaz olmuşlar. Böylesi bir direnişi görüp şahit olmam benim için gerçekten de büyük bir şans. Gerçekten de olup bitenleri yeteri kadar takip edememe ve bunları dile getirmemin ezikliğini yaşadığımı da belirtmek istiyorum.

Bu eylemlilik süreci kanımca yoğun kamuoyunun oluşmasına önayak olurken rejime diz çöktürmüş durumdadır. Eylemin daha da genişleyeceğini ve bunu önlemenin çabaları içinde olan iktidarın istekleri kabul etmenin dışında seçeneklerinin bulunmadığı görüşündeyim. Hepsini kabul edilmese de zaferin kazanılması kaçınılmazdır. Basın bu konuyu fazla işlemiyor. Radyo, TV ve gazeteler açlık grevlerine değinse, bütün tutuklu yakınlarının Diyarbakır'a akın edecekleri kanaatindeyim. Burjuva basını işi oldu bittiye getirmeye çalışıyor. Açlık grevinin önlenmesinde yardımcı oluyor. Tamamıyla kendi güçlerine ve iradelerine dayanan tutukluların ve yakınlarının açlık grevi, hiç olanaklarının olmadığı bir ortamda kendi seslerini duyurmaya çalışıyorlar. Buna rağmen, yılmadan korkmadan büyük bir cesaretle örneğiyle Diyarbakır'ı adeta cınlattılar. Haklı bir davanın neferleri olduklarını, polislerin suratına baka baka söyleyen tutuklu aileleri karşısında polis ve emniyet görevlileri çaresizleşmiş durumda. Böylesi bir ortam belki de ilk kez yakalanıyor olmalı ki, öğrenciler de sloganlar atarak tempo tutuyorlar.

Kürdistan kadını hayatında belki de ilk kez kitle halinde kendi haklarına sahip çıkma, varlığını kanıtlama, ben de insanım diyebilmenin ortamını yarattı. Anaların anası Kürdistan belki de ilk kez gerçek anaların dilinde haykırılıyordu. Evet, “*Yavrum da ben de bütün aile de şirin Kürdistan'a kurban olsun bundan daha iyi ne olabilir*” diyen yaşlı ana tertemiz Devamı 21. sayfada

liyordu. Hayranlıkla izlediğimiz ve takip ettiğimiz açlık grevi, beklenenlerin dışında gelişmeler yarattı bile. Genç kızların da içinde bulunduğu kadınlar grubu, sayısı 100'ü aşkın ve daha da katılanlar oluyordu. Erkeklerin de bir o kadar olduğu söyleniyor.

Şu an elimize geçen bilgiler ışığında bu akşam, SHP merkezinde yapılan açıklamalar buraya iletilerek sorunun Başbakan'a iletilişi ve isteklerin kabul edildiği söylentileri gerçeklik kazanıyor. Milletvekilleri bu vesileyle açlık grevine son verdiler, diğer kitle devam ediyor. Çiçek ve dayanışma mesajlarını ileten bir işçinin oradaki coşkuyu, oradaki sevinci tarif edilmez durumda olduğu-

İşkence ile Toplatılan Silahlar, İşkence ile Neden Tekrar Dağıtılıyor

Hatırlanacağı gibi, 12 Eylül faşist cuntasının işbaşına gelmesi ile, talan etmedik köy-kasaba, yıkmadık ev bırakmadıkları gibi, vahşi uygulama ve baskı yöntemleriyle halktan silah topladılar. Bu baskılara boyun eğen bazı insanlar sömürgecilere silahlarını teslim ettiler, silahı olmayanlar ya da teslim etmek istemeyen kişiler ise, günlerce işkence yapılarak, bu uygulamalara tabii tutuldular. Hatta silahım yok diyen insanlara, sömürgeciler ellerindeki silahları para karşılığı halka satarak tekrar o silahlara el koydular.

Bu politika ile halkı silahlandırıp, sözde terörün önüne geçtiklerini beyan eden faşist cunta, bu son günlerde bazı bölgelerde yeniden silah dağıtımına başladı.

Bilindiği gibi, 15 Ağustos Atılımından önce Kürdistan'daki feodal bölünmüşlük nedeni ile aşiretsel çatışmalar, kan davaları ve sömürgecilerin bir dizi oyunları ile her gün ölüm olayları yaşanıyordu. Ve bu da devrimcilere mal edilmeye çalışılıyordu. Kürdistan halkı, gerçek düşmanını bir yana bırakıp, birbiriyle savaşı hale getirilmişti. Egemen güçlerin ekmeğine yağ süren bu durum, sürekli körüklenmeye çalışılıyordu. Sömürgeci Türk devleti, Kürdistan'daki egemenliğini asırlardır halk arasındaki bu parçalanmışlıktan yararlanarak sürdürmüştür.

15 Ağustos Atılımından sonra, PKK önderliği, feodal örgütlemeyi büyük ölçüde dağıtıp, aşiretsel çatışmaları ve kan davalarının önüne geçip, Kürdistan halkını ulusal kurtuluş mücadelesi çerçevesinde toplamıştır. Devrimci otoritenin sağladığı ve gerilla eylemlerinin yoğunluk kazandığı birçok alanda bu çatışma-

Tarih Bizden Büyük İnsanlar Olmamızı İstiyor

Vietnam halkının, ABD ve Fransız emperyalistlerine karşı yürüttüğü savaşta gösterdiği kahramanlıkları hep kitaplarda okuduk ve okumaktayız. Ve bu halka duyduğumuz saygı ve hayranlık onun tarihini okudukça daha da gelişmektedir.

Çünkü ona duyduğumuz saygı ve hayranlık, onun, ülkesini düşmandan temizlemesinden, bağımsız ve özgür geleceğini çizmesinden ve bu ta-

rihi kesitte olağanüstü direnişler sergilenmesinden kaynaklanır. Yine Che'ye, Castro'ya ve diğer özgürlük savaşçılarına duyduğumuz saygı, onların, insanlık ve özgürlük mücadelelerinden dolayıdır. Mazlum'a, Hayri'ye, Kemal'e, Delil'e, Agit'e ve daha birçok kahramana duyduğumuz derin saygı ve bağlılık, özgürlük ve insanlık için direniş, kahramanca şehit düştüklerinden dolayıdır. Peki halk olarak Vietnam halkının, kahramanlar olarak Mazlum'un, Agit'in, Che'nin ve diğerlerinin mertebesine ulaşma çabası kadar, kutsal ve değerli bir çaba olabilir mi? Açık ki hayır. O halde kendimize Kürdüz, insanız ve yurtseveriz diyorsak, yaşadığımız bu dönem, bizden büyük insanlar olmamızı bekliyor.

Çünkü halkımızın, en barbar işkence ve baskılara tabi tutulduğu ve buna karşı kahramanca direnişlerin geliştiği günümüzde, sıradan bir yaşam Kürdistan'da insan olmanın kıstası olamaz. Evet, dünyanın neresinde olursak

Kürdistan'dan Geliyorum

PKK, zidanlarda direniyor. PKK, dağlarda savaşıyor. PKK, Kürdistan'da halkının yanında ve halkına sahiptir. Kürdistan genelinde halk savaşı veren ARGK birlikleri, sömürgeci birliklere kan kusturuyor. Halkımızın değer yargısına saygı duyan ERNK-ARGK birlikleri yılmadan düşmanı kovalıyor, öldürüyor ve şanlı PKK bayrağının göklerde dalgalandırıyor. Halkımız bununla beraber seviyor, coşuyor ve ARGK gerillalarını bağrına basıyor ve onları kalbinde saklıyor.

Ben Kürdistan'a yeni geldim. Avrupa'da Kürt soluyum ve Kürt örgütüyüm diyenlere sesleniyorum. Bunlar Avrupa'da ne yapıyorlar. Bildiğim kadarı ile Sol-Birlik kurmuşlar ve onun çatısı altında birleşmişler. TKP'nin çizgisi bellidir. Özgürlük Yolu da aynı yolun yolcusudur. Ne istediklerini biliyoruz, Özgürlük Yolu'nun 12 Eylül faşist cuntasından önce UDG'yi de kurdu ve Kürt halkı bunun "ürünü" gördü. Bunlar birleşip PKK'nin mücadelesini engellemek amacı ile kuruldu, şimdi sözüm onlara; iyi bilin, halkımız PKK sayesinde sınıf bilincine vardı ve tarihini öğrendi.

REFİK

Bollnäs'den Cihxwaz

BERXWEDAN'A

Ülkemizde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesini, gazetemiz Berxwedan aracılığıyla okuyor ve öğreniyoruz. Bunun için üzerimize düşen görevleri de biliyoruz. Dağdaki bir gerilla ile ülke dışındaki yurtseverlerin bütünleşmeleri, ortak düşünmeleri ve hareket etmesini sağlayan gazetemize daha fazla ilgi göstermeyi bir görev olarak kabul ediyoruz. Yunanistan alanındaki ta-

raftarlar olarak Berxwedan'a kavuşmak ihtiyacını hep duyuyoruz. Her onbeş günde, acaba yeni sayıda neler yazılmış, Kürdistan'da hangi eylemler yapılmış, gerillaların silahlı resimleri var mıdır vb. sorularla meraklanıyoruz. Her ne kadar gelişmeleri dünya basınından izlemeye çalışıyorsa da, bu çok yetersiz kalıyor ve doyurucu olmuyor. En iyi haberi yine de kendi gazetemizden

almak istiyoruz.

Bugün ulaşabildiği kitlelerimizin vazgeçilmez aracı olan gazetemizi, dağlarımızın doruklarında gerillanın, halkımızın elinde görmek, onlardan mesajlar almak mücadeleye olan bağlılığımızı bin kat daha artırıyor.

Devrimci Selamlar

Yunanistan'dan
Bir Grup Kürdistanlı Yurtsever

PKK saflarında Zağroslarda, Cudilerde, Munzurlarda savaşan bir gerilla olmaya göz dikelim.

İsviçre Belenzona'dan H...

Şeyh Sait İsyanının 63. Yıldönümünde, Halkımız İsyan Ateşini Daha da Gürleştiriyor

Kemalistler zor günlerinde, halkımızı yardımlarına çağırmışlardı. Halkımız bu yardımlardan çekinmemiş, bu uğurda yüzlerce vatan evladını şehit vermişti. Bu dönemde, kemalistler, çağrılarını kardeşlik ve din kisvesi altında yapmışlardı.

Ancak tarihi, hile, entrika, komplo ve katliamlarla dolu bir egemen gücün hak, adalet, eşitlik ve insanlık gibi kutsal değerler için, değil mücadele etmesi, bunlara bir şey katmasını beklemek ham hayal olur. Aksine bu güç, bu kutsal değerleri ortandan kaldırmanın sürekli uğraşısı içinde olur. İşte kemalistler, kendilerini güvenceye aldıklarında, bu ruhla halkımıza saldırdılar.

Lozan antlaşması, kemalistlerin, Kürtlere verdikleri sözlerine bağlı kalmadıklarının da bir ifadesi durumundadır. TC, kuruluşundan yaklaşık 16 ay sonra, Kürdistan'a karşı taarruzlarını başlatır. Bunun bir sonucu ve verilen sözün tutulmaması nedeniyle ve özellikle de din ve laiklik arasındaki çelişkilerden dolayı, halk feodal-dinci önderlik altında isyana kalkar. İsyan kısa sürede büyür. İsyan, Xalit Cibri, Şeyh Sait Pirani, Dr. Fuat ve diğer şahsiyetler önderliğinde gelişir; Erzurum, Van, Bitlis, Harput, Diyarbakir ve Bingöl'e kadar yayılır. İsyan kısa süre sonra bastırılır. Ancak Kürdistan'da isyan ateşi söndürülemez. Burada halkımızın önemli bir özelliğini görmek gerekir: Halkımız tarih boyunca sürekli katliamlara ve defalarca yenilgiye uğramasına rağmen, bağımsız ve özgür yaşam için boyun eğmemiştir. Şeyh Sait isyanı da, Kürdistan'da yaşanan ve başarıya ulaşmayıp, nice katliamlarla bastırılan isyanların ardısıra gelen bir isyan niteliğini taşır. İsyanın daha başında, Şeyh Sait, Mart 1924'te bu kapsamda şu çağrısı yapar:

"Türkler, yani Osmanlılar ne yazık ki dört yüz yıldan bu yana bizleri din ve islam halifeligi adı altında köleleştirdiler. Onlar, bizleri karanlık ve cehalet içinde bıraktılar. Bu Türkler, ülkemize önce göçmen olarak geldiler ve buraya kurnazlık ve entrikalarla yerleştiler.

"Ülkemizi işgal ve istila ettiler. Kürdistan hiçbir zaman bu kadar geri bırakılmadı... Hiçbir Kürt, hiçbir dindar bu durumu kabul edemez. Biz hepimiz kendimizi bu acı ve talihsiz yaşamdan kurtarmaktan sorumluyuz...

"Savaşta eliniz titrememelidir. Ölümünden korkmayın! Anlamsız bir hayat; geri bırakılmış, güçsüz bırakılmış, acı ve ızdırap dolu bir yaşam utanç vericidir.

"Kahramanca ölmek, köle yaşamaktan daha iyidir. Açık ki, Türkler sözlerini tutmadılar ve Kürtlere karşı zalim ve kallesçe davrandılar. Onun için onlara öyle bir ders verelim ki, bunu hiç unutmasınlar.

"Bu zorbalarla anlamsız yaşamaktansa, adalet ve kurtuluş yolunda beraber ölmek daha hoştur; şehit olmak böylesi bir yaşamdan daha makbuldur.

"Bizden sonra yaşayacak olan Kürt kardeşlerimize, çocuklarımıza kendimizi feda etmenin örneğini sunmalıyız ve öyle bir miras bırakmalıyız ki, eşitlik sevgisinden ve kurtuluş yolundan ayrılmayıp, aydınlıklı bir yaşama doğru ilerlesinler.

"Şerefli bir yaşam için savaşalım, özgürlük ve mutluluk uğruna beraberce yaşamımızı katık edelim. Ulusumuz ismini iyiye çıkaralım..."

Evet, Şeyh Sait İsyanı da bastırılır, ama Kürdün yüreğindeki isyan ve intikam ateşi hiçbir zaman sönmez. Dünyadan tecrit olmuş, iyi örgütlenmemiş bir isyanın, modern bir ordu karşısında başarıya ulaşması düşünülemez. Ancak, Şeyh Sait'in, çağrısında da dile getirdiği gibi, Kürt halkının adına leke konulmaz.

Kürt halkı şerefiyle ölmeyi tercih eder, ama köleliği kabullenemez. Bugün, bu anlamda ARGK'nin gerilla birlikleri dağların doruklarındadırlar. İsyan ateşi 63 yıl sonra daha güçlü, daha modern yakılıyor ve TC'ye hakkettiği dersi veriyor. Kahpece kurşunlanan yüzbinlerce Kürdün intikamı, her gün gerillanın gürleyen silahında ifadesini buluyor.

Yükselen ulusal kurtuluş mücadelemiz, sadece bizim değil, Şeyh Saitlerin de arzularını yerine getiriyor. O zaman bize düşen görev; önderliğimiz etrafında daha da kenetlenmek, ERNK'nin açtığı kutsal bayrağımız altında birleşmektir. Şeyh Sait'e bağlı olduğunu söyleyenlerin yeri, mücadelenin saflarıdır.

Şeyh Sait'in oğulları, kızları ve çocukları olarak, sonuna kadar 'intikam' diyoruz. Damarlarımızdaki ata kanı, teslimiyet ve ihanete karşı isyan etmelidir.

— Özgür bir vatan için ileri!

Hamburg'dan Sait

Türk Devleti Suudi Arabistan'a askeri birlikler gönderiyor

Turkey and Egypt plan joint naval training exercises

BY JIM BOODGENER IN ANKARA

Saudis negotiate for Turkish units

More than 16,000 Turkish troops will soon be serving in Saudi Arabia if negotiations now in progress succeed. Following Pakistan's decision to withdraw the 15,000-strong force it has had in the kingdom for more than 10 years, Saudi Arabia has turned to Turkey to provide the outside units it believes it still needs.

At least five meetings have taken place between Saudi Arabian and Turkish Ministers, including Prince Abdul Aziz bin Abdul Rahman Al Faisal, the Saudi Prince and commander of the National Guard. NATO officials, however, are skeptical about the move. They say the Saudis are more concerned with the idea of sending troops to the Gulf. The Turks, however, were happy with the idea of sending troops to the Gulf. The Saudis, however, were happy with the idea of sending troops to the Gulf.

By Adel Darwish

While the Egyptian leader set conditions which the Saudi Arabians found unacceptable. Diplomats said that while the Egyptians were prepared to provide defence against Iranian sea-borne landings, and to man missile defences, they feared they might be drawn into internal conflict. It also appeared that Mr. Mubarak was concerned at the possibility of Turkish units being deployed in the east of Saudi Arabia, and around Mecca.

Şubat ayı ortalarında İngiliz sosyal-demokrat eğilimli "The Independence" gazetesinde Adel Derwish'in haberi göre, "yürütülen görüşmeler başarılı olursa 16 binden fazla Türk askeri Suudi Arabistan'da konumlandırılacak."

A. Derwish'in yazdıkları bununla sınırlı değil. Muhabir şunları da yazıyor:

"Pakistan, çelik kuvvetler olarak bilinen ve 10 seneden beri Suudi'de tuttuğu 15 bin askerini çekme kararının ardından, Suudi yetkilileri ihtiyaçları olan birlikleri sağlamak amacıyla Türkiye'ye yöneldiler.

Aralarında Karl Abdullah ve Suudi ulusal muhafız komutanının da bulunduğu Suudi yetkilileriyle Türk yetkilileri arasında konuyla ilgili olarak şimdiye kadar en az 5 toplantı yapıldı. NATO yetkilileri teknik görüşmelerde yer aldılar.

Esasında Suudi hükümeti, Pakistan birliklerinin yerlerini doldurmak için Mısır'a yöneldi. Fakat ABD ve bazı batılı ülkelerin 'tavsiyesi' üzerine Arap güçlerini davet etmemeyi kararlaştırdı.

Pakistan, Suudi-İran çatışması vukubulduğunda taraf olmak istemiyor. Çünkü, Afganistan sorununda İran'la dost gözükmemektedir.

Suudi, Mısır'dan 2 bin subay ve teknik eleman istiyordu. Riyad gezisi sırasında Mubarek'in ileri sürdüğü şartlar Suudi tarafından kabul edilmez görüldü.

Diplomatik gözlemciler, Mısır'ın Körfezde İran'la gireceği bir çatışma durumunda içte gelişecek fanatik Suni müslüman hareketinden korkuyor.

Ankara, asker göndermekten mutlu gözüküyor. Türk politikacılar bu olayı Körfez ülkeleri üzerindeki etkinliklerini zirveye çıkarma fırsatı olarak görüyorlar.

ÖĞRETMENLERE AJANLIK PRİMİ

Bölge Valisi H. Kozakçıoğlu, 16 Şubat '88 tarihli Hürriyet gazetesinde yer alan açıklamasında, Olağanüstü Hal Yasası kapsamı içindeki illerde görev yapan öğretmenlerin maaşlarının artırılacağını söyledi.

Bu uygulama, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin bastırılması amacıyla yoğunlaştırılan yöntemlere ek bir uygulamadır. Öğretmenlere ajanlığın dayatılması daha önceden başlatılmıştır. Bu uygulama, —belirli adımlar atıldıysa da—, ARGK savaşçılarınin uygulama-

Mısır'ın isteksizliğine karşı Türkiye istekli gözüküyor. Antlaşma gerçekleşirse Türk birliklerinin Mekke, Medine ve Taif'te üslendirilmesi bekleniyor."

Haberin kaynağı gizli, ancak doğruluğu kaçınılmaz. Şöyle bir bakmak gerekir. Türkiye, Mısır ve Pakistan emperyalizm için benzer konumdadır. Burjuvaları ABD'ye bağımlı. Bu ülkelerde ekonomi ve politikayı ABD yönlendiriyor. Bu ülkelerin orduları ABD ordusunun bir parçası. Pentagon'un global savaş stratejisi içinde yer alırlar.

Pakistan'ın rolü daha çok Afganistan'daki devrimin gelişmesini önlemeye yönelik. Bunda zorlanıyor. Aşırı iç sorunları var. Afganistan sorununda İran'dan belli bir destek sağlıyor. Bu nedenle Körfez savaşına doğrudan askeri taraf olması ABD'nin çıkarına değil. Mısır, Körfeze uzak. Sürekli iç ayaklanmalar yaşıyor. Bir yönü de Suriye, Libya, Lübnan ve Filistin'deki gelişmelere karşı durması. Bunlara Sudan'ı da eklemek gerekir. Ayrıca Arap aleminde tecriti yaşıyor. Mısır'ın bu durumda Türkiye'ye göre ikinci plana düşmesi olağan.

Buna karşın Türkiye'nin durumu değişik. Hissedilen düzeyde ABD, Türkiye'yi öne alıyor. Türk ordusu, bölgede emperyalizmin planlarını hayata geçirecek temel güç durumuna getiriliyor. Türk ordusu silahlandırılıyor. Hem de aşırı bir şekilde. Askeri birlikler Kürdistan'a yığılıyor. Sınırdaki jandarma birlikleri, Kara Kuvvetleri birlikleri ile yer değiştirildiler.

Türk devletinin gerekçeleri de var. Kürdistan sorunu ve petrol. Bu nedenle Körfez savaşından taraf. Bunu İran da biliyor. İran, Türkiye ile zorlu ekonomik ilişkileri sürdürüyor. Kendine göre Türki-

ye'nin taraflılığını biraz sınırlamak istiyor.

ABD Genelkurmaylığı durmadan Türkiye'yi Kürdistan'daki durumun vehameti üzerine ve bunun Körfezdeki durumu beslediğine dair uyarılar yapıyor, Kürdistan'daki muhtemel ayaklanmaları bastırma tatbikatları yapıyor. Bu doğrultuda Türk ordusu donatılıyor, yerleştiriliyor, ordu ve hükümet kademelerinde değişiklik yapıyor.

Yine son Mısır-Türkiye görüşmeleri bu amaca yönelik. Türkiye-Suudi, Türkiye-İrak ilişkileri ve düzeyi biliniyor. Bu ilişkiler sadece ekonomik ve siyasi alanda değil, askeri ve istihbarat alanında da sürüyor. Türk ekonomisi ABD doları ve Suudi Riyal'inin bir parçası durumuna gelmiş. Kenan Evren bile, CIA'nin denetlediği ve Aramco'nun finanse ettiği Rabita'dan maaş alıyor. Ercan Vuralhan'da CIA ve Suudi yetişmesi.

ABD Genelkurmaylığı, Türk ordusuna Suudi savunmasının payandası rolünü veriyor. Körfez'e müdahale için Türkiye'den yardım isteniyor ve Türk ordusu hazırlanıyor. Devlet yetkilileri CIA'nın ve Suudi krallarının maaşlı uşakları olduklarına göre, tarihte Hali- fe'lere paralı askerlik yapmış uşak bir ordunun yine Suudi krallarına paralı askerlik yapması şaşırtıcı değildir.

Türk birliklerinin Suudi'ye yerleştirilmesi var olan işbirliğinin açığa çıkan ileri bir adımdır. Ancak sadece bu kadarla sınırlı değildir. Atılan bu adım, Türk ordusunun tüm Kürdistan'a ve Körfeze müdahalesinin bir başlangıcıdır. Türk devletinin son görüşmelerle İran hükümetine özellikle Kürdistan konusunda geri attırma doğrultusunda baskılarını arttırması da bu planın açığa çıkan diğer bir yanı olmaktadır.

(*) H. Mubarek'in son Ankara ve T. Özal'ın Kahire gezileri ardından Türk Genelkurmay başkanı N. Torumtay, Mısır Genelkurmaylığının davetlisi olarak Kahire'ye gitti. 26 Şubat tarihli Financial Times gazetesinde Jim Boodgener, Türkiye ile Mısır'ın Marmara ve Akdeniz'de ortak deniz tatbikatları yapacaklarını yazıyor. Boodgener, geçen yıl Türkiye ve Pakistan'ın ortak tatbikatları ardından yapılan NATO dışı ikinci ortak askeri tatbikat olduğunu ve her üç ülkenin de ABD'yle güçlü askeri bağlarına dikkati çekiyor.

OLAĞANÜSTÜ HAL YASASI UZATILDI

Generaller çetesinden oluşan Milli Güvenlik Kurulu, K. Evren başkanlığında yaptığı toplantıda, Olağanüstü Hal Yasası kapsamındaki illerde, bu uygulamanın 4 ay daha uzatılması kararlaştırıldı.

Faşist Türk sömürgeciliği, Kürdistan'ı egemenliğinde tutabilmek için oluşturduğu statüko çeşitli yöntemlerle sürdürmektedir. Olağanüstü Hal Yasası da bu statükonun ayrılmaz bir parçası, yöntemlerinden birisidir. Bundan ötürü, bu uygulamanın uzatılıp uzatıl-

TC'nin Köy Koruculuğu Komedyası "Ermeni Korucular(!)"

28 Şubat tarihli Milliyet, ellerine silah tutuşturulan üç Ermeni yurttaşımızın resimlerini baş sayfa dan yayımlayarak resmin altında şunları yazmış:

"Hakkari'nin Beytülşebab ilçesine bağlı Cevizağacı köyünde yaşayan 250 Ermeni yurttaş, PKK eylemlerine karşı koymak için 10 keskin nişancıyı görevlendirdi. Köy muhtarı Hanna Berhooğlu, 10 korucunun G-3 otomatik tüfekle nöbet tuttuğunu bildirdi ve 'nişancılarımız paradan ziyade köyümüzün can, mal ve namusunu korumak için korucu oldular' dedi."

Önce Ermeni yurttaşlarımızın mal, can ve namusunu kimin tehdit ettiğine bakalım. Ermeniler 1915'te soykırıma uğratıldı. 1,5 milyonu katledildi, bir o kadarı göçettirildi. Daha küçük düzeyde de olsa 1920'de M. Kemal, benzer katliamı tekrarladı. Türk devletinin Ermeni katliamının dünyada benzeri yoktur. Günümüze kadar da Ermeni düşmanlığı terkedilmedi. Öyle ki İstanbul ve Kürdistan'da sıkışık kalan çok az bir kesim dışında Türkiye ve Kürdistan'da Ermeni bırakılmadı.

Her Ermeni, mutsuz tarihlerinin yaratıcısının Türk burjuvazisi olduğunu bilir. Herhangi bir Ermeni'nin Türk devletini dost olarak görebilmesi, insan olarak insanın karakterine ters düşer.

KARS-GÖLE'DE SAVAŞ TATBİKATI

Geçtiğimiz hafta, faşist cuntanın başı K. Evren Kürdistan'a gitti. Erzurum'a uğradıktan sonra Kars'a geçti. Kars'ın Göle ilçesinde yapılan "Kış-88 Tatbikatı"nı, Genelkurmay Başkanı N. Torumtay, kuvvet komutanları, Milli Savunma Bakanı E. Vuralhan, İçişler Bakanı M.

Sözkonusu Cevizağacı köyünün asıl adı Mehriye'dir. Beytülşebab ile Uludere arasındaki Sperti vadisinde kalan verimli toprakları, yaylaları olan güzel bir köy. Köy halkı Ermeni'dir. Köylüler sanatçı. Çevre aşiretlere kilim ve tarım aletleri yaparlar.

Karakolların ve iki yanlarında yeralan Jirki ile Güryan ağalarının baskı ile talanı nedeniyle çoğu göçmüş, topraklarını kaptırmış, 15-20 aile kadar kalmışlardır. Sadece Mehriye Köyü değil, Şırnak'taki Cüneyt, Silopi ve Uludere'deki birkaç Ermeni köyünün durumu aynı olup, bu köylerin bir kısmı boşaltılmıştır.

PKK, 1983'le bu alanlarda devrimci mücadeleyi geliştirmiş ve Ermeni köylere yönelik çevre aşiret ağalarından kaynaklanan baskıların önüne geçmiştir. Ermeni köylüler istisnasız hepsi PKK'yi desteklemişlerdir. Bu nedenle Türk ordusu baskılarını arttırmış, çoğunu tutuklamış, köylere karakollar yerleştirmiştir.

TC, askerlik bile yaptırmayacak düzeyde güvenmediği bu insanlarımızı şimdi sığıntıyor, sözde Ermeniler dahi gerillalara karşı silahlanıyor süsü yaratılmak isteniyor. Bu çirkin ve zavallı oyun olsa olsa TC'nin koruculuk çıkmazını ve Türk basınının ahlak ve gerçeklerden uzak konumunu yansıtır.

BİRLİK ÇALIŞMALARINDA BAZI UYGULAMA SORUNLARI

Gazeteye birliklerin örgütlenme ve çalışma tarzı hakkında eleştiriler yönelten ve açıklamalar isteyen pek çok mektup gelmektedir. Bunların içeriği değişik olmaktadır. Yine de mektuplar bazı ortak taleplerde bulunmaktadırlar. Bunlar; “Parti, Cephe ve birlik örgütlenmeleri ve çalışma tarzları arasındaki fark”, “birliklerin örgütlenme ve çalışma tarzları”, “birliklerin örgütsel işleyişi” ve “birlik çalışmalarının çeşitli pratik gelişim biçimleri ile ürünleri” vb. konularda toplanmaktadır.

Daha önce yayınlanan “*birlik programları*”, “*yönetmelikleri*”, “*politik-örgütsel raporları*”, “*karar taslakları*”, “*çalışma planları*”, “*talimatları*” ve “*çalışma tarzı*” üzerine olan yazılar mektuplardaki talepleri önemli oranda giderecek açıklamalar içermektedir. Birlik organlarına kalan görev, bunları tartışmak, değerlendirmek ve pratik gelişim biçimlerini bulmaktır. Yine de yurtseverlerin bir daha açılmamayı gerekli gördükleri noktaları sıralarsak:

Cephe ve cephesel kitle birliklerinde parti öncülüğü sorunu

PKK, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Siyasetinin örgütleyicisi ve mücadelesinin geliştirici gücüdür. Pratik ispatlamıştır ki, güçlü parti öncülüğü olmadan ulusal kurtuluş mücadelesi de olamaz.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, cephesel bir mücadeledir. Parti, sosyalistlerin birliğidir. Cephe ise asgaride sosyalizm sempati-zanlığını içeren ulusal kurtuluşçu yurtseverlerin birliğidir. Haliyle parti; bilinç, örgütsel disiplini, yetkinlik ve çalışma tarzlarının kapsamı ile normal yurtsever yığından ayrılan kadroların birliğidir. İllegal koşullarda örgütlenen parti ve cephenin hedefleri, örgütlenme ve çalışma tarzları, yönetmelikleri arasındaki yakınlık ve Türk sömürgeciliği karşısındaki konumlarının benzerliği iki örgütlenme arasında fazla bir fark bırakmaz. Yine de iki örgütlenme aynı şey değildir. Disiplinleri, çalışma tarzları ve sosyal muhtevaları ile birbirinden ayrılırlar.

Cephe yığın örgütüdür. Dolayısıyla parti kadrosu cephe yığını içinde hareket eder. Parti nasıl tüm yurtsever faaliyetin çekim merkeziyse, kadro da yurtseverlerin çekim merkezi olmalıdır. Ülke zemininde cephe faaliyeti gerilla birimi etrafında örgütlenir. Gerillanın yönetim gücü parti kadrosudur. Ama bünyesine köylü savaşçı almaktadır. Bir yerde gerillanın gelişimi buna bağlıdır. Bu köylü savaşçılar parti öncülüğüne inanmakta ancak bilinçleri ve sınıf konumlarıyla yurtseverdirler. Bunlar, gerilla komutanlığı dahil her görevi alabilirler. Burada parti kadrosunun görevi, bu etkin yurtseverlere

karar gücü kazandırmadır. Böylece örgütlenme yurtseverlere açılır. Bunlara uygulanacak yönetmelik de cephe yönetmeliğidir. Pratikte ilgili bütün kararları artık cephe komiteleri vermektedir. Parti kadrosuna düşen yetkinliği ile öncülük edebilmektir.

Şehirlerde ve Kürdistanlı yurtseverlerin bulunduğu başta Avrupa olmak üzere diğer temel alanlarda cephe ve birlik örgütlenmeleri parti çekirdekleri etrafında gelişirler. Bu ne demektir? Bir cephe komitesi düşünelim. Başlangıçta tümüyle parti kadrolarından da oluşabilir. Fakat parti kadro çekirdeği etrafına topladığı yetkin yurtseverlerle kendini bir komiteye dönüştürür. Komiteye sadece parti sempati-zanı değil, cephe programını kabul eden, komiteye girebilecek özellikteki yurtseverleri kapsamayı hedefler. Bunlar farklı örgütlerin üyeleri de olabilirler.

Parti kadro çekirdeği, cephe komitesi içinde diğer cephe üyeleri ile aynı tüzüksel haklara sahiptir. Kadronun görevi, cephe komitesine tüzüksel işleyiş örgütsel kişilik ve otorite kazandırmaktır. Eğitim, örgütsel deney kazandırır ve yürütür. Burada öncülük yetkinlik ve saygınlığa dayanır. Kararları cephe komitesi alır ve uygular. Bir bildiri mi yazılacak, bir politik ilişki mi geliştirilecek, bir toplantı mı yapılacak, bir siyasal eylem mi gerçekleştirilecek vb., bunlara karar verecek olan cephe komitesidir.

Parti öncülüğünü temsil eden kadronun kendisidir. Kadro, yetkinlik ve ikna gücü ile öncülük rolünü yerine getirir. Eğer bir yurtsever daha yetkinse rahatlıkla komitenin sorumlusu olabilir, tıpkı bir köylü savaşçının gerilla birliğine komutan olabileceği gibi.

Yok eğer, kadro ben öncüyüm, benim dediklerim kayıtsız şartsız onaylanacak derse, tek başına karar verir; yine tek başına değişiklik yapar ve bunu bir gelenek haline getirirse, o zaman yurtseverlerin parti öncülüğüne inancını zedelemiş olur, komite biçimde kalır, cephe organı otorite kazanamaz, komite üyesi yurtsever her şeyi kadrodan bekler, duyarsızlık gelişir, bütün işler kadronun omuzuna biner, neticede tıkanan bir pratik ortaya çıkar.

Bu tür yaklaşıma, dar ve sektörel yaklaşım diyebiliriz. **Kadro**, bilgi, beceri, alçakgönüllüğü ve yetkinliği ile kitleleri fetheden, onlarla kaynaşan, onları ayağa kaldıran kişi demektir. Cephe çalışma tarzını tutturamadığımızdan yarı örgütlü yığınların varlığına rağmen, henüz örgütsel biçimlenmemiz ideal komiteler düzeyine varamıyor, kendimize komite dememize rağmen, henüz propaganda ve dağıtım ağı olmanın ötesine geçemiyoruz.

Parti kadrosu, komiteleri komite esasına göre kurmalı, komitelerdeki yurtseverleri eğitmeli, örgütsel deney ka-

zandırmalı, onlara otorite kazandırmalı, sorumluluk altına sokmalıdır. Böyle davranıldığında yurtseverler cephe görevlerine daha istekli koşacaklardır.

Birliklerin örgütsel düzenlemelerindeki yanlışlıklar

Ulusal Kurtuluş Cephesinin yığınlar içinde somutlanışı birlik örgütlenmesi şeklinde olur. Ya da şöyle tarif edersek; özellikleri birbirinden farklı yurtsever yığınları, ulusal kurtuluş mücadelesine çekmek her bir kesime yönelik ayrı bir yaklaşımı, örgütlenme ve mücadele yöntemini gerektirir. Bu tanımın anlamı nedir? İşçi birliği, işçi yığınlarının özgül sorunları ve talepleri üzerinde yoğunlaşacak, işçi yığınlarını ulusal kurtuluş örgütlenmesine çekmenin uzmanlaşmasına varacaktır. Benzer uzmanlaşma gençlik, kadın birlikleri yanısıra toplumun diğer kesimlerini örgütlemek için de gereklidir.

Bir cephe komitesinin örgütsel çalışmasının kapsamı birlik çalışmalarını kapsar. Komitelerin bileşimi buna göre olur, planlama buna göre çıkarılır, örgütsel düzenleme bu gerçeğe göre yapılır, pratik de bu palanlamaya göre geliştirilir. Cephe komiteleri, ister komiteler ister temsilcilikler düzeyinde olsun yığınlara ancak birlik örgütlenmeleri vasıtasıyla açılabilir.

Olmayan nedir? Komiteler buna göre oluşturulmuyor. Oluşturulsa bile komite iç işleyiş (toplantı, rapor, denetim vb.), örgütsel deney ve eğitim konularında derinleşemiyor, pratik adımlar atma yerine hep mekanik kalıplarla örgütsel düzenleme içinde olunuyor.

Şöyle bir taleple karşı karşıyayız: Birlikler parti ve cephe olanaklarını artırmak içindir, hem maddi, hem örgütsel, hem kitlesel, kadro olarak. Çünkü, birlikler temsil ettikleri yığınların karakterinden hareketle onların sorunları üzerinde yoğunlaşacak, onlarla kaynaşacak, eğitecek, örgütleyecek, ulusal kurtuluşçu potansiyellerini harekete geçireceklerdir.

Birlikler, yığınsal karakterlerinden sosyal, ekonomik, kültürel vb. birçok legal ve yarılegal örgütlenme içinde olacaklar. Eğer çalışabilirlerse oldukça geniş politik dayanışma sahaları vardır. Yürüyüşler yapabilir, toplantılar düzenleyebilir, ilerici her güçle asgari hedefler üzerinde dayanışmaya gidebilirler. Bunları yapmak zorundadırlar. Bu çalışma bir yığın imkan ortaya çıkaracaktır. Birlikler bu olanaklarla dergilerini basabilir, yeni kadrolar bulabilir, maddi ve politik imkanlar yaratabilirler. **Birlikler böylesi bir örgütsel, politik, kitlesel etkinlik durumuna geldiklerinde, ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik saldırılar daha güçlü, daha kitlesel bir şekilde karşılanacak ve aşılabileceklerdir.**

Karıştırdığımız nedir? Ayırışmanın ancak yığınlaşma ve pratiğin ilerletilmesiyle sağlanacağını bildiğimiz halde, bu adımları atma yerine örgütlenmiş güçleri de ayırıştırmakla uğraşıyoruz. İleriye adım atma yerine yetersizlikleri tekrarlayıp duruyoruz. O zamanda zaten profesyonel ya da yarı profesyonel bir yerde cephe çalışanı, kadrosu durumunda olan yurtsever, aldığı görevden ayrı bir de birlik üyesi ya da örgütleyeni sayılıyor, örgütsel komitelerde bileşim olarak propaganda ve yayın dağıtımını yapan bir düzenlemeyi aşamadıkları için ayırışma biçimde kalıyor.

Öncüdeki ayırışma tabanda birliklerde toplanacak bir kitle yoğunlaşmasına denk düşmeli. Bir birlik ne denli kendi kitlelerinin sorunları ile yoğunlaşır, uzmanlaşır, onlarla bağ kurar, onları bilinçlendirir, örgütlenme ve mücadele biçimleri ortaya çıkarırsa gerçek ayırışmayı o zaman sağlayabilir.

Bir işçi birliği bölge örgütünü alalım. Elinde programdan, karar taslaklarına kadar birlik yazıları vardır. Birakalım işçileri, komitenin kendisi bu belgeleri ne kadar inceledi? Kendini eğitmeyen bir organ başkasını eğitebilir mi? Komiteler ellerindeki hazır belgeleri çoğaltıp işçilere dağıtmak zorunda değiller midir? Yine ellerindeki malzemelerin —özellikle kuruluş bildirisi ve program— önemlerini yabancı dillere çevirmeleri ve dağıtmaları gerekmiyor mu? İşçilerle bol bol toplantılar yapmaları gerekmiyor mu? Bu toplantıların konusu işçileri ilgilendiren her konu olabilir; şehitlerle dayanışma, cezaevleri direnişleri, ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik saldırılar, yurtseverlere yapılan baskılar, birlik çalışmaları, politik dayanışmalar vb. her konu olabilir. Her işçi ya da işçi gurubunun çalıştığı bir işyeri ya da fabrika vardır. Bu alanda ulaşılmayan Kürdistanlı işçilere ve dayanışma gösterilecek, propaganda yapılacak binlerce yabancı işçi vardır. Birlik üyesi işçiler bu gibi yerlerde birlik temsilciliği konusunda eğitilmeleri ve görevlendirilmeleri gerekmiyor mu? Her bölgede her an değerlendirilecek birçok politik gelişme olmaktadır. İlerici sendikalar, politik güçler ve bunların grev, yürüyüş, toplantı vb. türü eylemleri olmaktadır. Birlik bölge komiteleri bunları ne kadar değerlendirmektedir? Bunları değerlendirmek birliklere birçok olanak yanında gelişme koşullarını yaratmayacak mıdır, böylesi bir pratik içinde işçiler pratiğe sarılmayacak mıdır?

Gençlik Birliğini alalım. Gençlik halen ulusal kurtuluş mücadelesinin en dinamik kesimidir. Avrupa’da küçümsemeyecek bir Kürdistan gençlik kitlesi vardır. Bunların diri bir yurtsever-devrimci potansiyel olduğunu pratik ispatlamıştır. Kaynağa dönüş

seferberliğine çağrısı en olumlu cevaplayan gençlik olmuştur. Genel olarak gençliğin özel olarak Avrupa’daki Kürdistan gençliğinin sınıf konumlarından kaynaklanan bir yığın sorunları vardır. Avrupa sosyal ortamının etkisini çarpık aşmalarına rağmen, aileci anlayışların etkisini taşımaktadırlar. İş, eğitim, iltica vb. sorunları vardır. TC askerlik yasasıyla kendilerini izlemekte, bu tahrip edici ve koşullandırıcı baği itina ile kullanmaktadır. Sağlıklı bir yönelim içinde olmadığımızdan henüz gençliğin önemli bir kesimi ya sosyal-şoven ve Kürt reformist örgütlerinin etkisi altındadır ya da yoz ortamın içinde ve örgütsüz bir durumda bulunmaktadır.

Gençliği örgütlemek için deney ve olanaklarımız çok. Onlara sektör yaklaşmamalı. Konumlarına uygun yaklaşım içinde olunmalı. Konumlarına uygun sosyal, kültürel örgütlenmeler içinde olunmalıdır. Çeşitli legal sosyal ve kültürel araçların ulusal kurtuluşçu yolda kullanılması zorunludur. Bu reformculuk değildir. Reformculuk, siyasal bir anlayıştır. Bu araçlardan uzak olmak devrimciliğin kıstası olarak alınamaz. Bu tutumumuz nedeniyle hem bu araçları reformistlere kapatıyor, hem de kitle gücümüzü daraltıyoruz. Halbuki birliklerin önemli bir özelliği, temsil ettiği kitlenin özgül sorunlarını örgütsel çözümlemeye kavuşturmalarıdır. Gençliğin eğitim, sportif, kültürel, dernekleşme taleplerini önüne hedef olarak almayan bir birlik gençliği örgütleyemez. Ancak böylesi bir yaklaşımla geniş gençlik kesimleri kapsanabilir ve gençlik çok yönlü olarak ulusal kurtuluş örgütlenmesine açılabilir. Bu yaklaşım içinde gençlikten ressam, tercüman, teknik kadro vb. her türlü kadro çıkabilecek-tir.

Kadın Birliğinin sorunları daha çetindir. En geri ve en ezilmiş, aynı zamanda toplumda en insiyatifsiz tutulan kesimi temsil etmektedir. Ulusal kurtuluş örgütlenmesi içindeki her kadın, kadın birliği üyesidir. Onun birlik üyeliği kadın ve yurtsever oluşunun ortaya çıkardığı bir zorunluluktur. Avrupa’da bile olsa, Kürdistanlı yurtsever ailede feodal alışkanlıklar, kadının taliliği ve ezilmişliği devam etmektedir. Avrupa’daki çarpık açılma aileye olumsuz yansımış, biçimsel erkek kadın eşitliği altında muazzam bir gericilik birikimi doğmuştur. Özellikle kadın bu gericiliğin taşıyıcısı olmaktadır. Bir yandan Avrupa’nın yaşamı ve hukuki olarak kendine sunulan olanaklara nimet olarak sarılırken, diğer yandan aile ortamını kapalı tutmaya çalışmakta, özellikle çocuklara bu kapalılığı olumsuz yansıtmaktadır. En yurtsever aile bu gelişkiyi belli ölçülerde yaşıyor. Çocuklar ortamın insafına terkediliyor. Aile, dilin ve geleneklerin yi-

Devamı 21. sayfada

Avrupa Basınında Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi

Deutsche Volkszeitung, 26 Şubat 1988

“Dağ Türkleri” Kürt oldu

Diyarbakır'da bir Kürdün açlık grevinde ölmesi Türk hükümetini —ve halen en yüce organlar olan askeri kuruluşları— oldukça önemli tavizlere zorladı. Tutuklular, yakınlarıyla ziyaret esnasında Kürtçe konuşabilecek, görüşme zamanı genişletilecek, tutuklular için bir telefon tahsis edilecek, tek tip elbise uygulamalarına son verilecek, sivil elbiseler giyilebilecek, daktilo kullanılabilecek, müzik aletleri kullanılabilecek ve kendi şikayetlerini cezaevi yönetimine iletecek bir sözcüyü aralarından seçebilecekler.

Türkiye açısından yeni olan bu gelişmelerin nedeni:

Türkiye'deki insan hakları derneği Şubat ayı ortalarında Diyarbakır askeri cezaevinde ağırlıklı olarak Kürt yurtseverlerinden oluşan 2.000 siyasi tutuklunun bir haftadır açlık grevinde olduklarını açıkladı.

Türkiye'de bulunan 10 milyon üzerindeki Kürtlerin (resmi dilde “Dağ Türkleri” olarak geçer) ulusal haklarının bastırılması ve en temel kültürel özgürlüklerinin baskı altına alınması sorunu, özellikle 15 Ağustos '84'te Türkiye Kürdistan'ında silahlı mücadelenin başlatılmasıyla, bugüne kadar görülmemiş bir biçimde yurtiçinde ve yurtdı-

şında kamuoyunu ilgilendiren bir sorun durumuna geldi. Askeri operasyonlar için koşulların elverişli olmadığı kış aylarında özellikle siyasi tartışmalar daha çok ön plana çıkmıştır.

Silahlı mücadele yerine diyalog

31.10.1987 tarihli Tercüman'da yazılan, SHP milletvekili Recai İskenderoğlu'nun “devlet ile silahlı mücadeleyi sürdüren PKK arasında doğrudan diyalogtan yana olduğu” açıklaması ve daha sonra 20-21 Ocak '88 tarihlerinde yine SHP milletvekili M. Ali Eren'in yaptığı bir konuşma ardından TBMM'de büyük bir karışıklık meydana geldi. —Eren, aslen Dersimli olan fakat İstanbul'dan milletvekili seçilen bir Kürt— Eren, Kürt ‘ulusal azınlığına’ yönelik baskılara parmak basarak, durumlarını Türk propandasında sürekli başkonu olan Trakya'daki Türklerle ve Bulgaristan'daki Türklerle karşılaştırdı.

Gerçekten de mevcut olan legal burjuva partilerin sınırlarının aşılacak, Türkiye'nin coğrafik bütünlüğünü özellikle savunan belli bir Kürt ‘milliyetçi’ çevre oluşmaktadır. Kürt milliyetçiliğinin aynı za-

manda Kürt halkının kendi kaderini tayin etme hakkının desteklenmesini hiçbir biçimde istemeyen partiler tarafından kullanıldığı gerçeği yeni bir şey değildir. Örneğin, Demirel'in Adalet Partisinin o dönemdeki Adalet Bakanı Necmettin Cevheri (1978-80 ç.n.) 1980'den önce Siverek'te yaptığı bir seçim propagandası konuşmasında şunları demişti: ‘Buradaki halk Ecevit'i dost biliyor. Bu nasıl dostluktur ki, Ecevit Kürtlere özgürlük sloganını sevmiyor?’ O zamanki, özellikle de Kürdistan'daki gelişmeler, NATO'nun desteği ile 1980'de askeri darbeyi doğurmuştu.

Ancak ordu ve doğrudan onun hakimiyetindeki bugünkü sivil hükümet daha kötü bir durumla karşı karşıyadır gibi görünüyor.

Türkiye'de tüm engellere rağmen, gelişen tartışmalar ve özellikle de Kürtlere kültürel hakların ya da bir ottoniminin verilmesi üzerine sürdürülen tartışmalar, kuşkusuz, verilen bir mücadelenin sonucudur. Otonomi aynı zamanda bağımsızlığı hedefleyen mücadeleye karşı askeri stratejinin yanısıra ikinci bir strateji olarak tutuluyor.

Dieter Falk

Yunan Basını

Yunan gazetelerinin çoğu, Kürdistan'la ilgili haber ve yorumlarla dolu. İportı (20ubat 88), Rijospastis (21 Şubat 88) Tenea (20 Şubat 88) haber ve yorumlarını Yunanistan'daki yurtseverlerin protesto ve yürüyüş eylemlerine ayırmış.

Elefrototipia ise aynı olaylarla beraber, daha kapsamlı konulara yorum getirmiştir. 13 Şubat tarihli bu gazete; “Kürtlere Ankara Öfkesi” başlığı altında şunları yazdı: “ABD Dışişleri Bakanlığının

hazırladığı raporda Kürtlere üzerindeki baskının sürdüğünü açıklaması Ankara'yı kızdırdı.

Türk hükümeti, ABD Ankara Büyükelçiliğini konuyla ilgili olarak duyarlı olmaya çağırdı. Türk yetkililer, BM antlaşmalarını kabul ettiklerini, eskiden böyle bir sorunun olmadığını söylediler. Oysa 1700 km'lik Kürdistan sınırı boyunca yığılan Türk askerlerini bu varlığı, Kürt isyanını bastırmaya yönelik.”

Tages Spiegel, 24 Ocak 1988

“Dağ Türkleri” Olmak İstemiyorlar

Almanya'da bulunan 320 bin Kürt, darda bırakıldıkları duygusu içindeler

Kürtlerden söz edildiğinde, bazıları Karl May'ı diğerleri terörizmi aklına getirir. Vahşi, yiğit, onurlu ve medeniyet görmemiş olarak sayılırlar. Tahminen 320 bin Kürt Almanya'da yaşamakta, Yunan veya İspanyollardan fazla. Biz ise, onları tanımıyor ve kabul etmiyoruz, çünkü resmi olarak bizde Türk kabul ediliyorlar; ancak bu tanımlama kökene, dile ve tarihe dayanmıyor. Bundan dolayı da, bu bananeci tutuma karşı olan savunmaları da, bu güne kadar boşuna olmuştur.

Vahşi Kürdistan, alan olarak FAC'ın iki katı kadardır. Devletler olarak bu bölgeyi dört ülke paylaşmıştır: Türkiye, İran, Irak ve Suriye. 20 milyon gibi kabarık bir sayıyı ortaya koyan Kürtlerden 12 Milyon kadarı, Doğu Türkiye'de yaşamaktadır; İran'da da 6 milyonla en büyük azınlıktırlar. Yani, dördü bölünmüşler ve her ülkede de kendilerine baskı yapılmaktadır. Kürtçe, çeşitli lehçeler biçiminde konuşulur, Hind-Avrupa dilleri ailesindendir ve böylece kökten kendini Türkçeden ayırır. Fakat, resmi ve okul dili olarak Kürtçe, Türkiye'de keskin yasaktır; gazete, yazı ve kitapların bu dilde basımına izin verilmez. Ankara'daki hükümet için, —hangi renk ve biçimde olursa olsun—, Kürtler “Dağ Türkleridir”. Ve bunu başka biçimde söyleyen herkişi, taki-

bata uğraması zorunlu olan bir bölücüdür.

Kürt çocuklarına okullarda Türkçe harfi-harfine öğretilir. Askeri görev yapan Kürt gençlerinin yaşantısı da çoğunlukla iyi değildir. Türkçeyi hatalı konuştuklarından, Kürtler aptal ve ormanardı insanı sayılırlar. Kürt aşiret bölgelerinde anadil ile ders vermeyi deneyen öğretmenler, sürgün edilmekte, içeri atılmakta ve kovulmaktadır. Bu asimilasyon politikasıyla, bir dişi ulus hakkına ilişkin antlaşma ve açıklamaların rencide edildiği ise, şu ana kadar Ankara'yı fazla rahatsız etmemektedir.

Bu intibayı bir seferde, Mülheim a. d. Ruhr'de protestan akademisinde düzenlenen “FAC'ta Kürtler” adlı seminer uyardı. Kıbrıs'ta 100 bin soydaşı için, askeri araçlarla ve NATO ortağı Yunanistan'dı dikkate almaksızın bir devlet kurma mücadelesini vermiş olan Türkiye, 12 milyon Kürt için kendi kaderini tayinin en ufak imaresine dahi olanak vermemektedir. Resmi Türkiye'nin, hemen hemen 70 yıllık geçmişe sahip olan ulusal devletin entegrasyonunu (birlik ve bütünlüğünü bn.) gerçekleştirilemeyeceğinden olan korkusu, herhalde derin olmalı. Birçok halk ve çeşitli dilden toplulukların barış içinde birlikte devlet de oluşturabildikleri Orta-Avrupa'daki (İsviçre, Yugoslavya) konumdan, Türki-

ye henüz yüzyıllarca geri durumdadır.

Fakat bu bizi neden ilgilendiriyor? Şimdi, Kürtler bir Türk pasaportu taşıdığından, Alman nüfus, sosyal ve diğer daireleri ile okullar da Kürtlere “Türk” muamelesi yapmaktalar. Bağımsız bir halk grubu olarak kabul edilmeye ve kendi dillerinde çocuklarına ders vermeye ilişkin amaçlara, Almanya devlet olarak kulak vermiyor. Çünkü Alman makamları, çok rahatça, sağır ve yüzeysel bir şekilde NATO üyesi Türkiye'nin değerlendirmesini kendilerine temel alıyor; buna göre, Kürtler Türktür, ve kimki başka bir şey derse ve isterse, onun bir terörist olabileceği ihtimali vardır. Abartmalı politik ve ekonomik amaçlar uğruna, uluslararası kabul edilmiş ulusların hakkı ögesi inkar ediliyor. Ve hem de, Polonya veya Romanya'daki soydaşlarına yapılan baskılardan tepki duyan bir ülkedir.

Biraz daha duyarlı ve bilinçli yabancılar politikası sürdürüldüğünde, açık ki bazı sesler yükselcektir, fakat bunların NATO'yu hemen çöküşe götüremeyeceği de çok iyi bilinmektedir. Bu konuda yeterince tecrübe ortadadır.

İşçi danışma büroları, Kızıl Haç veya kilise cemiyetleri şurada burada Kürtlerle ilgileniyor. Peki çocuk bekleyen ve Türkçe konuşamayan bir genç

Kürt bayana kim yardımda bulunacak? Bir eve veya doktora ihtiyacı olduğunda kim ona tercümanlık yapacak? Kürt-Türk sosyal danışmanları, bazen de Alman sosyal danışmanları, kendi soydaşlarına yardımda bulunmaktalar, ama sürekli de konsolosluklarının baskıları tehlikesini yaşamaktalar. Şurada burada da bazen Kürtçe dilinde de ders veriliyor; Eğitim Sendikası (GEW) bu konuda uğraşıyor.

FAC'ta bulunan Kürtlerin çok çeşitli örgütleri ve dernekleri, aralarındaki karışıklık, aslında çeşitli ülkeler arasında paylaşılmış, dili ve gelenekleri dağıtılmış Kürdistan'ın bir aynısını yansıtmaktadır. 1979'da Frankfurt'ta kurulan KOMKAR, işçi dernekleri federasyonu olarak kendisini bir partiden ziyade daha çok bir sendika görmektedir. Sol sosyalistler, komünistler ve Yeşiller Batı Almanya'daki mütefikleri durumundadır. Anayasayı Koruma Teşkilatı raporlarında ise bu, sol radikal olarak adlandırılmaktadır.

Merkezi Köln'de bulunan Kürdistan Demokratik İşçi Dernekleri Federasyonu KKDK ise, çalışmalarını yasal çerçeve içinde sürdürdüğünü ve ‘diğer amaçları’ reddettiğini söylüyor. Bu ‘diğer amaçları’ temsil eden örgüt ise militan PKK'dır; hem burada hem de Türkiye'de. Gerilla ideolojisini kendine temel alıyor; üyeleri de çoğunlukla öğrencilerden, aydınlardan ve genç kadınlardan oluşuyor. Fakat yine de tüm Kürtlerin terö-

rizme yatkın olduklarını söylemek, kötü bir hikayeden başka birşey değildir.

Gruplar arasındaki çelişkiler ve ittifak biçimleri, yüzyıllar öncesinde Orta-Avrupa'da verilen ulusal kurtuluş mücadelelerinin yaşadığı durumu hatırlatmaktadır. Gençlik gruplarını, sosyalist eğlence derneklerini ve Kültür kulüplerini, milli folklor gruplarını ve yurtsever spor derneklerini veya Çekoslovakyalıların “Sokol”larını, Sirbistanlıların “Siyah Eller”ini hatırlatmaktadır. O dönem de ve şimdi de, bu tip oluşumlar egemen sınıflara korku vermekte, sert davranmalarına neden olmaktadır. Peki tarihten hiç mi birşey öğrenilmedi?

Mülheim'de yapılan toplantıda söz alan bir Türk bayan sözcünün eleştirileri sert oldu. ‘İyi niyetli’ bayan şunları söyledi: ‘Siz önyargılarını ortadan kaldırılmasını amaçladığınızı söylüyorsunuz, ama kendiniz önyargılı hareket ediyorsunuz. Kürdistan için bahsettiğiniz okuma-yazmaya ilişkin sefalet, halbuki Türklerin yaşadığı bölgelerde de yaşanmaktadır. Burada biz sadece birbirimize baskı yapıyoruz!’

Cesurca konuşan bu bayanın, sakın bir şekilde olayın üstüne gidilmesi ve anlayış isteyen düşüncesi, orada bulunan ama onyıllardan beri baskı altında yaşamış ve unutulmanın eşiğine getirilmiş insanlar nezdinde hiç de hoş karşılanmadı.”

Wolfram Köhl

HELSİNKİ GÖZLEM GRUBU'NUN KÜRDİSTAN RAPORU

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

DIYARBAKIR CEZAEVİ

Eski tutuklular ve Diyarbakır'daki binlerce tutukluyu temsil eden avukatlara göre, burası Türkiye ve dünyanın en kötü cezaevidir. 1984'ten bu yana koşulların biraz düzeldiği söylenmekte. Diyarbakır'a gittiğimizde durumu gözlemlememiz mümkün olmadı. Seyahatimizden birkaç ay önce ilgili bakanlığa resmi müracaatta bulunmamıza rağmen, hükümet cezaevini ziyaret etmemize izin vermedi.

Diyarbakır cezaevi, çoğunluğunun Kürt olduğu 1000 kadar tutuklunun hapsedildiği bir askeri toplama merkezidir. Mahkemesi biten tutuklular bu defa 'cezalarını' çekmek için başka cezaevine gönderilirler. Mahkemelerin —özellikle de toplu davaların— uzaması nedeniyle bazı tutuklular yıllarca Diyarbakır'da kalarak, iğrenç işkence metodlarına maruz kaldılar. Avukatlar bize, tutukluların mahkemelere getirilişlerinde yarı baygın durumda olduklarını, işkencecilerin yaraların tutuklanmadan önce olduğuna dair bir kağıdı zorla imza lattıklarını belirttiler. Durumu sorumsuz hakimlere şikayet etmekten çekinmeyen tutuklular, hemen mahkeme çıkışında yeniden dövülmektedirler.

Diyarbakır'da hastalıklara yol açan bazı olaylar:

Tutuklulardan biri fare yemeye zorlanmış (bu mahkeme tutanaklarında vardır), çok iyi tanınan, tutukluların savunmacısı bir avukatın yakalanarak vahşi işkenceye tabi tutulmasının yanı sıra, hayasından iple tavana bağlanmış, tutuklular ceza olarak mikropu tankerlere konmakta, pislik yemeye ve idrar içmeye zorlanmaktadır. 1981 ile 1984 arasında cezaevinde 32 ölümü hükümet itiraf etmektedir. Resmi olmayan çevreler, işkence uygulamalarına tepki olarak kendilerini diri diri yakan birkaç tutukluyla beraber bu sayıyı 67 olarak vermektedirler.

(...)

Son yıllarda Diyarbakır'a getirilen tutukluların değişik sınıflardan, çoğunluğu da köylü olup, gerillalara sempati duydukları ve yiyecek verdikleri için yargılanıyorlar. Bu köylüler sıkça tüm aile fertleriyle beraber işkenceye alınmış ve elektrik şokuna tabi tutulmuşlardır. En etkileyici olanı işkence tehditidir. Eski bir tutuklu; **“Ben 100 kişi öldürdüğümü itiraf etmeye hazırım, çünkü karımı ve kızkardeşimi içeriye getirdiler, cırılçıplak soydular, hemen orada işkence tehditinde bulundular”** diyordu. Jandarma karakollarındaki işkenceden sonra tutuklanan köylüler, Diyarbakır cezaevine yollanıyorlar ve orada ilk ders veriliyor: Bir gün boyu sürekli dayak.

Ahmet Kara (asıl adı de-

gildir) bir avukattır. 1980 cunta darbesinden bu yana tutukluların çoğunun savunmasını yapıyor. Bilgi kaynağı; haftada iki-üç sefer görüştüğü müvekilleri, cezaevi personeli ve tutukluların mahkeme açıklamalarıdır.

Avukat 1984 öncesi ve sonrası Diyarbakır'daki durumu şöyle açıkladı: **“Diyarbakır'da sistematik işkence 1981'de başladı. Bu işkencenin tarif edilmesi mümkün değildir... 1984'le sorgulama merkezlerindeki işkence devam etti. Cezaevlerinde ise kısmen durduruldu. Bunun nedenleri var. Birincisi, tutukluların direnişi ve ailelerinin görüşmelerine çıkmamaları, ikincisi, Avrupa Parlamentosu ve Af Örgütü'nün baskıları; üçüncüsü, Evren ve Özal'ın 'Türkiye demokratik bir ülke olacaktır' açıklaması dördüncüsü, Türk hükümet yetkilileri her Avrupa'ya gidişlerinde işkencelerden dolayı muhalefetle karşılaşmalarıdır. Özellikle de Türk hükümeti, Bulgar 'Türklerinin' (!) sorununu Avrupa'ya yansıtırken, bu muhalefetle karşılaştı.”**

Türkiye sivil yasalarına göre amca çocukları ve kız yeğenler akrabadırlar. Fakat tutukluyu sadece anne, baba, eş ve kardeşlerinin ziyaretine izin verilmektedir. Bu ayırım tutukluları dünyadan tecrit için yapılıyor ve uygulanıyor.

(...)

Diyarbakır cezaevinin diğer cezaevlerinden ayrı normal olmayan konumu hala devam ediyor. Örneğin diğer bazı cezaevlerinde yemek, çeşitli yayın okuma vb. sorunlar yoktur. Askeri marşlar da fazla okutulmuyor. Ama Diyarbakır'da 36 marşı ezbere bilmek gerekiyor, ağırlıklı olarak okunması istenen İstiklal Marşı'dır. Yemeğe başlanmadan önce de duanın okunması dayatılıyor.

Yeni tutukluların, cezaevine ayak basar basmaz karşılaştıkları ilk uygulama kıyasıya dövülmektir. Bir odaya alınıp yeni tek tip elbise verdikten sonra orada gardiyanlar tarafından gün boyu dövülüyorlar. Yani ilk gözdağı böyle başlıyor. Eğer gardiyanların isteklerini kabul etmeseler falakaya yatırılıyorlar. Bu yöneme de “eğitim celsesi” deniliyor.

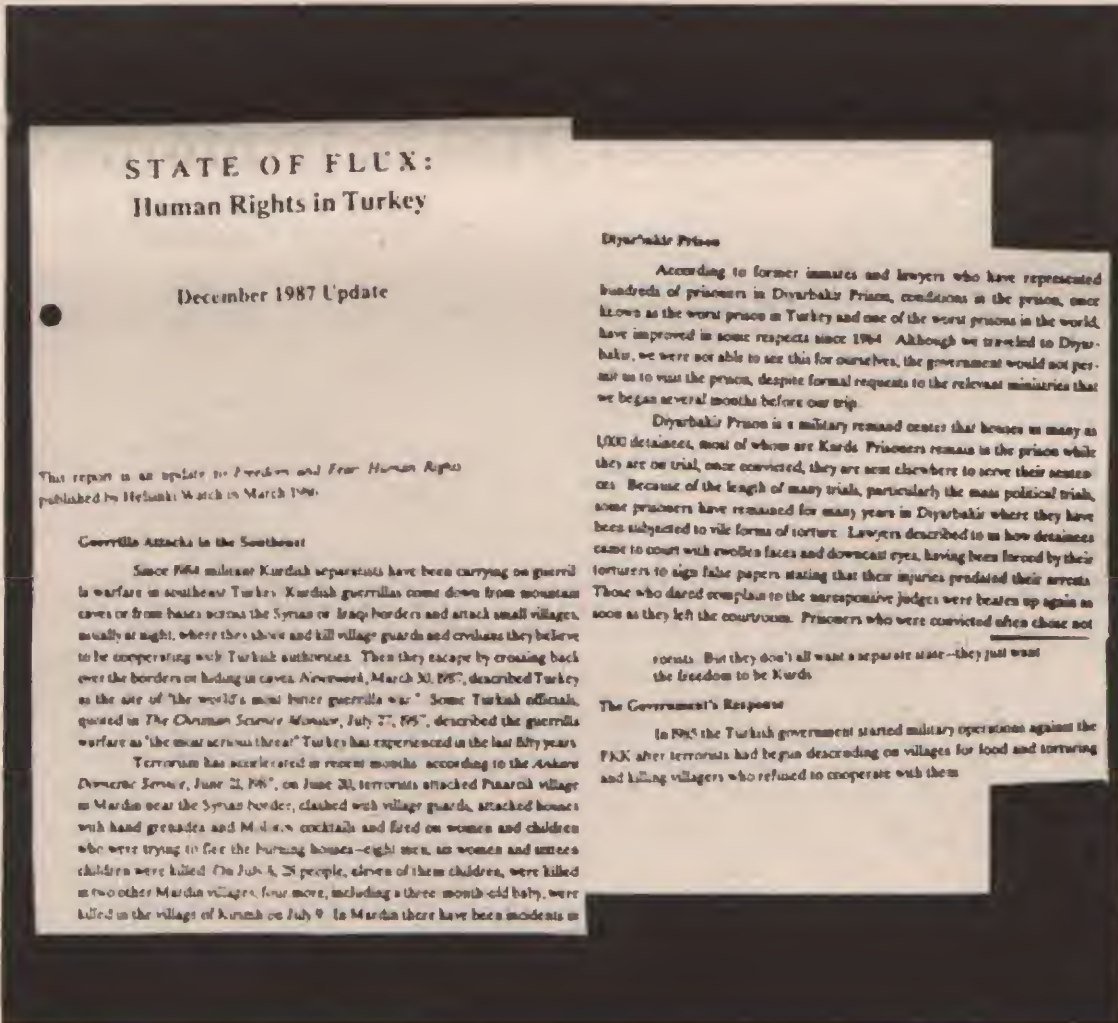
Biz İstanbul'da 4 yıl önce Diyarbakır cezaevinde yatmış biriyle görüştük. Ankara'da polis, evine yaptığı bir basında sol içerikli bildiriler ve İsmail Beşikçi'nin Kürtler üzerine yazılmış bir kitabı ele geçirmesi sonucu 1979'da yakalanıyor; 1980'de de Diyarbakır'a gönderiliyor. Bize şunları anlattı:

“Cuntadan önce Diyarbakır cezaevindeki uygulamalar o kadar kötü değildi. Yoğun baskı, işkence vb. uygulamalar cuntadan sonra başladı. Önce koşullardan bahçelere kadar kapıları kapatıldı. Daha sonra 15-20 dakika olan görüşme süresini 3 veya dört dakikaya indirdiler. Gardiyanlar içeri girdikle-

rinde, tutuklular, ayağa kalkmaya ve selam vermeye zorlandılar. Ve her sabah İstiklal Marşı'nı okuma mecburiyeti konuldu. Biz bu uygulamalara karşı direnerek, askeri personel değil, siyasi tutuklu olduğumuzu belirttik. Cezaevi idaresi de direnişleri kırmak için, tutukluları tek kişilik hücrelere aldı. Bazı koşullara, yakınlarıyla görüşmelerini de yasakladı.”

(...)

Cezaevindeki korkunç uygulamaları protesto etmek için dört tutuklu (Ferhat Kurtay, Mahmut Zengin, Eşref Anyak ve Necmi Öner), kağıtları, elbise parçalarını ve yataklarındaki pamukları çıkarıp yığın yapıyorlar. Bunun üzerine yanıcı madde dökerek ateşe veriyorlar. 2000'e Doğru dergisi, bu olay hakkında bir başka tutuklunun şu sözlerini aktarıyor: **“Ferhat Kurtay şöyle diyordu: 'Biz cezaevinde insanlar için kendimizi feda ediyoruz. Cezaevi uygulamalarını protesto etmek için kendimizi yakıyoruz. İnsanca yaşam koşullarını sağlamak için kendimizi yakarak ölüyoruz, bu böyle bilinmelidir.' Ve bu söylediklerinden sonra kafasını ateşin üzerine koydu.”** Her dört tutuklu da kendilerini yakarak ölüyorlar.

Çoğu tutuklu dövülerek öldürülüyor. Abdurrahman Çeçen ve İbiş Uras, “Giriş hücreleri”nde dövülerek öldürülmüşler. Ali Erek, açlık grevcisidir: 1981'de iç güvenlik komutanı Esat Oktay Yıldırım tarafından işkenceyle öldürüldü. M. Emin Akpınar, kendisine sorulan 36 marşı hatırlayamadığı ve Türkçe konuşmadığı için bir çavuş tarafından öldürülüyor ve ölümü tıbbi rapora “doğal ölüm” olarak geçiriliyor.

Kendi Kürt kimliklerinde ısrar edenler daha çok kötü muameleye maruz kalıyorlar. Kürtçe türkü söyleyen, konuşan ve Kürt folklorunu oynayan cezaevi idaresi tarafından cezalandırılıyor. Kürtçe konuşmak yasak olduğundan, Türkçe bilmeyen tutuklu yakını analar, görüşme günlerinde tutuklu çocuklarını sadece gözyaşları dökerek seyrediyorlar. Avukatlar da, müvekillerinin bazılarının Türk-

çe bilmediklerinden ötürü onları savunmakta zorluk çektiklerini söylüyorlar. Bu nedenle, müvekilleriyle konuşmıyor ve davadaki haklı gerekçeyi bulup savunamıyorlar.

Cezaevi idaresinin tutuklular üzerinde uyguladığı disiplin ise, Türk hükümetinin asimilasyon politikası doğrultusundadır. Eski bir tutukluya hitaben bir komutan şöyle konuşmuş: **“Siz Türksünüz. Kürtçeği unutacaksınız. Burası sizin için bir okuldur; kemalist gençlik olarak eğitileceksiniz. Sizi imha etmemiz gerekiyordu, ama bunun yerine Türk ordusu sizi eğiterek topluma yararlı hale getirecek. Siz mutlaka asker gibi davranmalısınız. Askeri personel gördüğünüzde mutlaka selam vermek ve askeri tarzda yürümek zorundasınız.”**

GÜNEYDOĞU'DA GERİLLA SALDIRILARI

15 Ağustos 1984'ten bu yana ayrılıkçı Kürt militanları, Türkiye'nin Güneydoğu'sunda gerilla savaşı veriyorlar. Kürt gerillaları, genellikle geceleri üslerinden inerek, devlet tarafından örgütlendirilmiş köy korucularına ve devlet kurumlarına karşı, eylemler gerçekleştiriyorlar. Daha sonra

yısında bu sayıyı T. Özal'ın Diyarbakır'daki 10 Temmuz'da yapılan basın konferansındaki açıklamasına dayanarak 3.496 olarak veriyor. 22 Ağustos tarihli Hürriyet'te ise yine T. Özal'ın açıklamasına atfen Güneydoğu'da faaliyet gösteren gerilla sayısı 300-400 olarak veriyor.

1 Ağustos '87 tarihli Günaydın, PKK militanlarına atfen, Irak'ta 38 kamplarının ve Türkiye'de 800 silahlı adamlarının olduğunu yazıyor.

Aralarında B. Ecevit, S. Demirel ve E. İnönü'nün de olduğu Türk hükümet ve politik yetkilileri gerillaların dışardan geldiğini iddia ediyorlar.

Bir parlamenter ise, 1980 darbesiyle hududlara yakın köylülüğün %40'ın gerillaları desteklediğini söyledi. Aynı parlamenter Kürtlerin tümünün ayrı devlet istemediğini, bir kesiminin sadece Kürtlere özgürlük istediğini söyledi.

HÜKÜMETİN ÖNLEMLERİ

1985'le hükümet PKK'ye karşı aktif askeri operasyonlara başladı. Hükümet güçleri, ordu birlikleri, polisler, anti-terör timleri ve köy korucularından meydana geliyor.

Askeri birliklerin çokluğu ve çeşitliliği, basına çok sık konu oluyor. Diyarbakır polis müdürü, Aralık '86 tarihli Milliyet'te yazılan açıklamasında şimdiye kadar 1500 özel operasyon elemanının eğitildiğini söylüyor. İkinci ve yedinci kolordu komutanlıklarına bağlı birlikleri de Güneydoğu'da operasyon sürdürüyor. **Anadolü Ajansı** (Temmuz '87) 1300 özel güvenlik timinin faaliyetinde olduğunu yazıyor.

Christian Science Monitor (27 Temmuz '87) şunları yazı: **“İyi donatılmış, iyi eğitilmiş olan özel çevik kuvvet muhtemelen 5000 kişi kadardır. A-landaki ordu yetkilileri normal ordu birliklerinin gerilla savaşına karşı yetersizliğini vurguluyorlar.”**

12 Ağustos '87 tarihli Hürriyet, Hulusi Sayın komutanlığında 25.000 kişilik özel jandarma ordusunun kurulduğunu yazıyor. Özel timlerin 3.000'den 10.000'e kadar olan sayısında eklenince toplam sayı 35.000 kadar oluyor.

19 Temmuz '87'ye kadar Siirt, Mardin, Diyarbakır ve Hakkari'de sıkıyönetim vardı. Bu tarihle sıkıyönetim sonuçlandı. Yerine Olağanüstü Hal Yasası getirildi. Bu yasa Bingöl, Elazığ, Tunceli ve Van'da geçerli. Bu, sekiz ile olağanüstü yetkilerle donatılmış vali atandı. Bu yeni düzene **“Sivil Sıkıyönetim”** deniliyor.

Bu yasalara göre bütün vatandaşlar ve ziyaretçiler kimlik taşıyacak, muhtarlar yabancılara bildirecek, güvenlik güçleriyle işbirliği yapacak, bütün gösteriler ve anmalar valiliğin iznine tabi olacak, her türlü üretimde kullanılan patlayıcılar, sıkıyönetimin denetiminde olacak ve polsi 24 saat telefonla şikayetleri dinleyecek vb.

DEVAM EDECEK

Kıbrıs Sorununun Kısa Tarihçesi

Tümüyle Yunan hallından oluşan Kıbrıs adası, 1571'de Osmanlı Türkleri tarafından işgal edildi. Osmanlılar, Kıbrıs adasında keyfi bir yönetim kurdular. Kıbrıs'ta asker ve bürokrat Türk azınlık oluştu, fakat ada nüfusunun ezici

çoğunluğu Yunan kaldı. 1878'de, Osmanlıların belli ayrıcalıklarla korunarak, ada İngilizlerin egemenliğine girdi.

İngiliz egemenliği 1945'e kadar devam etti. 1945'te İngiliz egemenliğine karşı direniş gelişti. Komünist AKEL partisinin başlattığı direniş, zamanla gericiilerin eline geçti. Rum halkı, adadaki İngiliz varlığını tümüyle protesto etti. Sıkışan İngiliz emperyalizmi Doğu Akdeniz'in bu stratejik noktasını yitirmemek için Türk devletini ve Kıbrıs'taki küçük Türk azınlığını devreye soktu. Yeni NATO'ya giren Türk devleti (DP iktidarı), şovenizmi körükleyerek, "Kıbrıs mitingleri" düzenledi. Adadaki Türk azınlık, İngilizlerin polis ve memurluğunu yaparak, milislik rolü oynar.

Türk devletinin iplerini elinde tutan CIA, milyonlarca dolar harcayarak, Türk azınlığı finanse edip örgütledi. ABD, İsrail ve Arap ülkelerine yakın olan stratejik önemdeki Kıbrıs adasını denetimine geçirmek için, adadaki Türk azınlığı, Kıbrıs'ın ülke bütünlüğüne karşı koz olarak kullandı.

1973'te ABD, Türk devleti (Ecevit hükümeti) ve Yunan askerifaşist cuntasıyla, Kıbrıs'ın statüsü üzerine anlaştı. Buna göre ada, Yunanistan'ın denetimine verilecek, buna karşılık Türkiye adada üs bulunduracaktı.

Yunan cuntasının zor durumundan yararlanan ABD, bu planı bozdu. 1973 Sampson darbesi ardından, Türk ordusu 1974'te Kıbrıs'ı işgal ederek, ülke bütünlüğüne son verdi. Türk ordusu, adanın %36'lık bölümünü denetimi altına aldı.

Türk ordusu işgal boyunca katliam ve talan yaptı. 185.000 Rum insanı ev ve mülklerinden edilerek, adanın güneyine göç ettirildi. Türk ordusu, adadaki askeri varlığını 40.000'e çıkardı. Ayrıca Türkiye'den göçmen getirip, adaya yerleştirdi. Türk ordusu, adada askeri havaalanları ve limanlar inşa etti. 1983'te birlikte, dünyada kendilerinden başka kimsenin tanımadığı suni bir Kıbrıs Türk devletini kurdu.

Birleşmiş Milletler kararlarına rağmen, Türk devleti, Kıbrıs'ı bölme ve ordusunu Kıbrıs'ta bulundurma politikasını sürdürmektedir.

9.251 km²'lik adanın, 680.000 olan nüfusunun 540.000'i Rumdur. Türk işgali nedeniyle Kıbrıs halkının yansı göçmen durumuna düşürülmüş, Kıbrıs ekonomisi çöktürülmüştür. Adadaki Türk ordu varlığı, yakınındaki Arap halkları için de büyük bir tehdit oluşturmaktadır.

SSCB, Doğu Almanya ve Çekoslovakya'daki Orta Menzilli Füzeleleri Söküyor

Batı Avrupa'da konumlandırılan, sosyalist ülkeler ve emperyalist ülkelere ait menzilleri 500 ile 5.000 km arasında değişen orta menzilli füzelelerin sökülmesi antlaşması (INF) 9 Aralık 1987 tarihinde Washington'da SSCB parti sekreteri Gorbacov ile ABD devlet başkanı Reagan arasında imzalanmıştı. Antlaşmaya göre ABD 244, SSCB ise 693 füzeyi sökecek.

INF antlaşması, henüz ABD kongresinde onaylanmış değil. Yine de SSCB, Doğu Almanya'da konumlandığı SS-12 (30 adetini) ve Çekoslovakya'da konumlandığı SS-22 füzelerini sökerek ilk adımı attı.

Bu arada ABD Dışişleri Ba-

kanı George Shultz 22-23 Şubat tarihlerinde Moskova'yı ziyaret ederek Gorbacov'la görüştü. Shultz, gezisinin amacını, Cenevre'de iki ülke heyetleri arasında yapılan stratejik silahların sınırlandırılması görüşmelerinin hızlandırılması ve antlaşma düzeyine getirilmesi olarak açıkladı. Antlaşmanın hazırlık raporlarının 22-23 Mart 1988'de Shultz ile Şevardnadze arasında yapılacak görüşmelere yetiştirilmesi planlanıyor.

Yorumcular, Shultz'un Moskova gezisinin Afganistan ve Ortadoğu sorunlarını da kapsadığını ileri sürdüler. Ancak bu konuda taraflar açıklama yapmaktan kaçındılar.

Komünist AKEL partisinin desteklediği Vasiliu Kıbrıs Cumhurbaşkanı

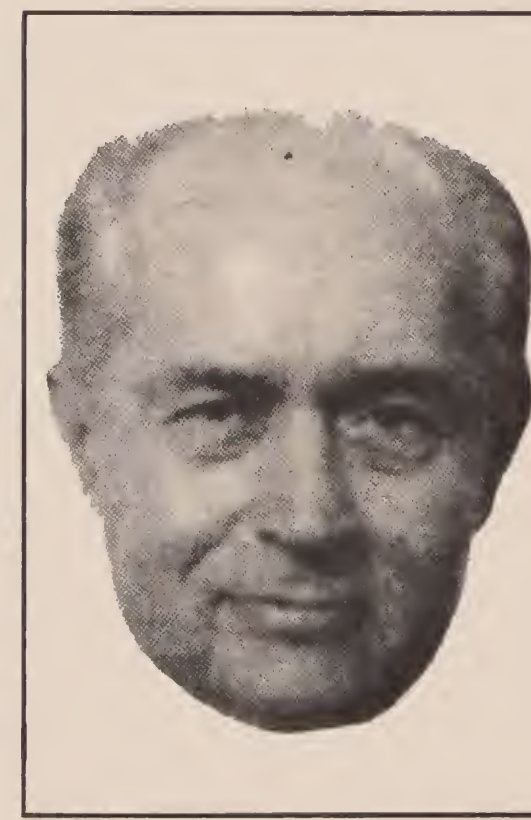
14 Şubat'ta yapılan ve 4 adayın katıldığı cumhurbaşkanlığı seçiminin ilk turunda hiçbir aday gerekli %50 oy çoğunluğunu alamamıştı.

21 Şubat'taki ikinci tura, ilk turda en fazla oy alan Vasiliu ile Klerides katıldılar. Seçimlere katılma oranı %94,3 oldu. 167.834 (%51,39) oyla çoğunluğu sağlayan Vasiliu, Kıbrıs'ın yeni cumhurbaşkanı oldu. Klerides ise 157.228 (%48,61) oy aldı.

Seçimlere bağımsız katılmasına rağmen, komünist AKEL partisi adayı sayılan Vasiliu, ikinci turda sosyalist EDEK partisinin de desteğini aldı.

Vasiliu, Kıbrıs sorununun çözümünde aktif politikadan yana. SSCB'nin Kıbrıs sorununu uluslararası konferansla çözümleme tezini de benimsiyor. Türkiye ve ABD, bu teze muhalefet ediyorlar.

Vasiliu, seçimi kazandığı belli olduktan sonra yaptığı konuşmada, "Rum konseyi oluşturarak, farklı politik görüşler arasında sorunun çözümü için birlik oluşturacağını" açıkladı. Bu görüş, Kipriyanu'nun zaman zaman politik tecritini doğuran çizgisine göre farklılık oluşturuyor. Vasiliu ayrıca, "Saygın bir idare

Yorgo Vasiliu

1931'de Magosa'da doğdu. Londra, Budapeşte ve Cenevre'de üniversite eğitimi gördü. Bir müddet profesör olarak üniversite öğretim üyeliği yaptı. 1962'de Kıbrıs'a döndü. Altı dil bilen Vasiliu, 1962'de Kıbrıs Araştırma Merkezi'ni, 1984'te de Ortadoğu İş İdaresi ve Bilgisayar Merkezi'ni kurdu. Vasiliu, halen Kıbrıs'ın en zenginlerinden. Seçildikten sonra, fabrikalarını işçilere açmayı planlıyor. Vasiliu, fabrikatör kimliğine rağmen, sosyalist bir aileden gelmektedir.

kurmak; milliyet, ırk ve ideoloji farkı gözetmeden tüm vatandaşların eşitliğine ve haklarına saygı göstermek, daima ilkem olacaktır" açıklamasında bulundu.

Türk tarafı ile ilgili yaklaşımını da, Vasiliu şöyle ifade etti: "Hedellerimiz gerilemez, metodlarımızda esnek olacağız". Gerek Fransız "Libération", gerekse "BBC"nin Rumca bölümüne verdiği mülakatlarda Vasiliu, "Denktaş ile Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nda görüşürüm" diyerek, Kıbrıs'ın iki devletli bölünmüş durumu na ve suni Kıbrıs Türk devletine

karşı olduklarını belirtmiştir.

Vasiliu, iki toplumlu tek bir Kıbrıs devleti stratejisini benimsemiştir. Bu çözüm, adadan Türk askerlerinin ve Türk göçmenlerinin çekilmesinin yanısıra, adadaki İngiliz üslerinin kaldırılması ve Kıbrıs'ın dış müdahalelere karşı uluslararası güvencesinin sağlanması ile mümkündür.

Vasiliu, stratejisinde, politik güçlerin birliğine, SSCB'nin desteğine ve bunların yanısıra, ABD ve NATO ülkelerinin Kıbrıs sorununun çözümü için Türk devletine karşı baskılarına güvenmektedir.

Shultz'un Ortadoğu Gezisi: Mekik Diplomasisi mi, Yoksa Savaş Hazırlıkları mı?

ABD Dışişleri Bakanı George Shultz, 25-30 Şubat tarihlerinde İsrail, Suriye, Ürdün ve Mısır'ı kapsayan bir geziye çıktı. Shultz'un İsrail'e Filistin sorununun çözümü için bir formülle gittiği söyleniyor. Shultz'un gezi planı içinde İsrail'in işgali altında olan ve Filistin halkının ayaklanmayı yaşadığı Batı Şeria, ve Gazza bölgeleri de var. Shultz, ılımlı Filistin liderleriyle de görüşmeyi umuyordu.

Shultz Tel-Aviv'in Ben Gurion Havaalanı'nda yaptığı konuşmada, "Bölgenin statükoşu hiçbir taraf için kalıcı değildir, İsrail'in güvenliği ve Filistinlilerin ihtiyaç duyduğu haklı hakları için kabul edilebilir önerilerle geldiğini" açıkladı. Ayrıca, taraflara 'barış' için acil hareket etme çağrısını yaparak "ABD ile İsrail arasındaki dostluk bağları şimdiye kadar hiç bugünkü düzeyde güçlenmemişti" diyerek, açıkça sonuna kadar İsrail'in yanında olduğunu belirtti.

Shultz, İsrail yetkililerini Mısır, Ürdün ve ılımlı Filistin liderleriyle biraraya getirmenin yollarını aradı. Bu amaçla İsrail İşçi Partisi lideri, Dışişleri Bakanı Simon Perez ve Likud Partisi lideri, Başbakan Yitzhak Şamir ile ayrı ayrı görüştü. Simon Perez, Shultz'un çabalarını destekler gözükürken, Şamir ise, "gezi özellikle zamanlama açısından hiç de uygun değildir" sözleriyle isteksizliğini belirtti. Shultz'un gezisi boyunca gösteriler yapan İsrailililer, ABD'den barış çabalarını artırmalarını ve İsrail hükümetine baskı yapmasını istediler.

Shultz'un Şam ziyaretinde yanında Ortadoğu konularının da yardımcılığını yapan Richard Murphy'de bulundu. Gezi ardından Şam radyosunda yayınlanan hükümet yorumunda: "Shultz'un

G. Shultz ve S. Perez

ziyaretinin Ortadoğu barışını sağlamaya yetmeyeceğini, Washington'un hayalinin gerçekleşmeyeceğini" açıklandı.

Shultz, Kahire'de Hüsnü Mübarek, Amman'da Prens Hassan ve başbakan Zeid Rifai ile görüştü. 1 Mart'ta da Londra'da bulunan Kral Hüseyin ile görüşmeyi planlıyor. Shultz'un bu görüşmelerinden de olumlu sonuç almadığı belirtiliyor.

Shultz'a en net yanıt Filistin halkından geldi

Shultz'un gezisinin arifesinde "Filistin Birleşik Ulusal Yakınlaşma Liderliği" adına yapılan açıklama ve dağıtılan bildirilerde halk Shultz'un gezisini protestoya çağırıldı.

Filistin halkı, halk direnmesinin eşsiz örneğini sundu. Şu eylem türleri tespit edildi: Pazartesi; ölü, yaralı ve tutuklularla dayanışma günü, Salı: Bütün bölgelerde açlık grevi, Çarşamba-Perşembe; Genel grev, Cuma: Protesto gösterileri, Cumartesi-Pazar: Sokağa çıkma yasağını topluca çiğneme. Ayrıca halk işgalcilerin moralini bozucu ve ekonomik zararı artırıcı eylemlere ve gösterilere çağırıldı.

FKÖ merkezinden yapılan açıklamada ise "ABD planının tuzak olduğu" belirtildi ve Shultz'la görüşmeler reddedildi. Shultz'un gezisi boyunca

Filistin halkı grev, gösteri, protesto eylemleri yaptı. İsrail askerlerinin açtığı ateşle dört Filistinli daha öldürüldü, pekçoğu yaralandı ve tutuklandı. Filistinli halk bir İsrail ajanını linç etti.

Shultz'un gezisi başarısız

Tam açıklanmayan Shultz Planı, Batı Şeria ve Gazza bölgelerinde, Ürdün'e bağlı olan bir özerkliği öngörüyor. Bu plan 1978 Camp-David Planının değişik bi biçimde canlandırılmasıdır. Shultz, planında daha çok Mısır ve Ürdün'e güveniyor. Ancak denenen plan iflas etmiştir. Nitekim, Mısır'ın son planı, bu iflasın ürünü olarak yorumlanmaktadır. Shultz'un kendisi de bunu bilmekte. Bu nedenle gezi, bir barıştan çok tarafları yoklama ve uzlaşıcı Arap yönetimlerini denetleme gezisi olarak yorumlandı.

İsrail ve işgali altındaki toprakları ziyaret eden Birleşmiş Milletler İkinci Sekreteri ise barışı sağlamak için Mısır, Ürdün, PLO, Suriye ve Lübnan temsilcilerini Tunus'ta biraraya getirmeye çalışmaktadır.

Associated Press ajansının bildirdiği bir başka habere göre de "BM'lerdeki Arap Grubu Sözcüsü, ABD'nin PLO (FKÖ) nun misyonuna karşı tutumunu sürdürmesi durumunda genel kurultan BM merkezinin New-York'tan ayrılmasını isteyecek."

Kürt halkının geleneklerini şiire nakşeden büyük Kürt edebiyatçı ve şairi

FEQÊ TEYRAN

Feqê Teyran, hicri takvimle 702 (miladi 1375-76)'de Van-Gürpınar'ın *Mûksê* köyünde doğar. Bugün nahiye olan Mûksê o dönemde alanın yoğun nüfuslu bir merkezi durumundadır. 75 yıl ömür yapan Feqê Teyran, doğduğu yer olan Mûksê'de toprağa verilmiştir.

Ozanın dönemi Kürdistan'da olgun bir feodalizmin yaşadığı, dış egemenliğin sonrakı dönemlere göre daha zayıf olduğu, bunun sonucu olarak toplumsal gelişmede az çok özgür koşulların olduğu dönemdir.

Dönemin ilim yuvaları medreselerdir. Dini eğitimin yanı sıra öğrencilerine okuma-yazma öğretene bu dini okullar, toplumda etkinlikleri nedeniyle, öğrencilerini toplumsal sorunlar üzerine de duyarlı kalmaktadırlar.

Medreseye yazılan *Feqê Teyran*, kısa sürede zekası, toplum geleneklerine ilgisi, şiir, hikaye vb. edebi konulardaki kabiliyetiyle hocalarının dikkatini çeker.

Özellikle, Mellayê Cizîrî gibi büyük yurtsever ozanın desteği somut olur. *Feqê Teyran*, şiir ve hikayeler üzerine olan çalışmalarını derinleştirir. Kürt dili yazılı olarak çok gelişmiştir. Kürt sanatı, Kürt gelenekleri daha çok sözlü şiirde, halk arasında nesilden nesile aktarılan hikayelerde yansıtılmaktadır.

Feqê Teyran, halk şiirlerini toplar, gelenekleri hikayeleştirir. Kürt şiir ve hikaye diline getirdiği renklilik ile rüşeym halindeki Kürt edebiyatının gelişiminde önemli bir yer tutar.

Feqê Teyran'ın yazdıkları, söyledikleri öyle sıradan şeyler değildir. O Kürt halkının yiğitliğini, kahramanlığını, zenginliğini, çalışkanlığını naksetmiştir.

FEQÊ TEYRAN Û EVÎNA DÎLA

*Nero dilo, dilê bazî,
Çi ji halê min dixwezî,
Bese biki hewar û gazî,
Te ez kirme belengazî.*

*Îro siveke ji her sivane,
Ez xiyala dilda mame,
Nizanim, Şerqê hatme Şame*

*Nero dilo tu bi tîfîq,
Tu rêwîyî heta mîfîqî,
Hero dilo, çira wusa dik'ewgîrî?*

*Bese, biki şîn û girî,
Hesab bite -qet ne li virî.
Çira ji evna zor digîrî?
Bîrîna dilê min sax û silî,
Ji kezevê da dixilî,
Her dil bike şîn û girî.*

Onun şiirleri ve hikayeleri, düşünlerde ve büyük cemaatlerde büyük bir dikkat ve saygı içinde yiğitlik ve geleneklerin uzun methiyeleri olarak okunur.

Feqê Teyran'ın şiir ve hikayesinin büyüklüğü sadece edebi güçlülüklerinde değildir. *Feqê Teyran*'da sanat toplumsaldır. Ozan, hocası *Melayê Cizîrî*'nin izinde yürür ve sanatında ezilenin yanında yer alır, ezene ve zulme karşı durur.

Kürdistan'da egemen yapı olan aşiretçilikten kaynaklanan feodal despotizmin neden olduğu acı ve dramatik olayları işler. Kürt halkının onu bağrına basması, şiir ve hikayelerinin dilden dile, nesilden nesile aktarılması onun bu yönünden kaynaklanmaktadır.

Feqê Teyran, bu toplumsal karakterinden dolayı aşiret egemenlerinin boy hedefi olmuştur. Ayrıca onu satın almak, halktan koparmak da istediler. Özellikle de Cizre Mîrî. Kültürlü altın teklif edildi, mevki bahşedildi. O, bunları tereddütsüz tepti. Bu tutumunu, *“İnsan değer ve ağırlığı altınla ölçülemez”* cevabı ile açıkladı.

Feqê oluşundan yararlanarak durmadan Kürdistan'ı gezdi. Her yere gitmek istedi, halka her yönüyle tanımak ve şiir, hikaye değerlerini toplamak istedi. Her yerde en yoksulun konuğu oldu. Halk ise ona sahip çıktı, onu bağrına bastı, asıl ismi *Feqê Mihemmed* iken halk ona *Feqê Teyran* dedi ve ismi tarihe öyle geçti.

Feqê Teyran, yaşamı boyunca sayısız şiir ve hikaye yazdı. Kaydedilen birkaç eseri şunlardır: *“Şêxê Sena'n”* (720 dizgiden oluşmakta), *“Serê Ber Sis”*, *“Hespê Reş”*, *“Dimdim”*, *“Fexr û Sîfî.”* Ozanın birçok eseri Rus diline çevrilmiş ve basılmıştır.

*Dilê min insanê bê ziman,
Li min dike hewar û ferman,
Gelo ji bo çi ez li vir na mam?
Sed û pênc salê min bûn temam.*

*Vê seyadê li min da bû,
Li min behra mezin rabû,
Hero dilo ji xewê rabe,
Xema dil wê belav be.*

*Şerbeta lewz û k'îlaman
Da dest xas û aman,
Dilê min insanê bê ziman,
Li min dike hewar û ferman.*

*Bû payîz li van deran,
Xezan zer bûn serê daran,
Sefa nabe li wan deran.*

*Dilo çima tu ha xwarî,
Tu ji minra bê îbarî,
Gelo heye insanê ne mirî?*

DİLBER

*Êy Dilbera gerden zerî
Way nazika dêm qemerî,
Qamet ji mûma fenerî,
Wêran ezim, malim xirab.*

*Êy Dilbera gerden letîf,
Way nazika qamet elîf,
Qamet ji reyhana xefîf,
Wêran ezim, malim xirab.*

*Êy Dilbera gerden zuzac,
Way nazika misli zuzac,
Qamet ji reyhana qirac,
Wêran ezim, malim xirab.*

*Êy Dilbera qamet misal,
Way nazika dili hejar,
Te ji xandinê kirim betal,
Wêran ezim, malim xirab.*

*Êy Dilberê, way Dilberê,
Feryad ji destê k'eserê,
Avik ji ava K'ewserê,
Wêran ezim, malim xirab.*

*Êy Dilbera gerden zirav,
Dêm şûşeye, t'îjî gulav,
Êy duxtera bejna zirav,
Wêran ezim, malim xirab.*

*Çavan ku hiltînî bi meste,
Ew çend ya misrî bi deste,
Li kuştîna min te bi qeste,
Wêran ezim, malim xirab.*

*Tu bi qesta min dikuji,
Tu bi k'îfra dil nasojî,
Gelek sotim, kirim rijî,
Wêran ezim, malim xirab.*

*Gelek sotim, kirim k'îbab,
Kirye bi min sed reng xirab,
Ya leytenî kunrû turab,
Wêran ezim, malim xirab.*

*Ya leytenî knrû ve xar,
Wey nazika min te ji dâr,
Bêhiş kirim zîlfê di hûr,
Wêran ezim, malim xirab.*

*Bêhiş kirim zîlfê di reş,
Biskê siyah, bihnê di xweş,
Êy duxterê, çapik bimeş,
Wêran ezim, malim xirab.*

*Bêk'êf kirim zîlfê di reş,
Biskê siyah, zîlfêd qemer,
Êşq û muhbeta min li ser,
Wêran ezim, malim xirab.*

*Sotim, berşatim bê hesab,
Lê pîrsî bo kirme k'ebab,
Kirye bi min sed reng ezab,
Wêran ezim, malim xirab.*

*Sibhan ji şahe bi t'enê,
Xalik li xala gerdenê,
Ez dîn kirim, berdan dinê,
Wêran ezim, malim xirab.*

*Eşqa mezac p'eyda bûye,
Îro li min dijvar bûye,
Hivî dikim heqîqîye,
Wêran ezim, malim xirab.*

*Her çê li şêx guhdar dibû,
Dinya ji çavan ser dibû,
Axret bi wîra yar dibû,
Ji wez û pend û şîretê.*

FEQÊ TEYRAN Û QULÎNG

*Hey qulîngo xwe newestîne,
P'er û baskan her hilîne,
Here, ji tebîyetê ji minra giliya bîne,
Îro li ser rîyan ez rêwîme,
Tu li hewa xweş cibâr be,
Ser gaz û gêdûka bilind xwar be,
Hema ji derdê dilê min hişyar be.*

FEQÊ TEYRAN:

“İnsan değer ve ağırlığı altınla ölçülemez.”

Feqê Teyran, bir gün Cizre'ye gider. Yolda bir papazla karşılaşır. Birlikte yolculuk yaparlar. Bir müddet yol aldıktan sonra yorulurlar. Yorgunluklarını gidermek için bir ağacın gölgesinde oturlurlar. Bu esnada iki kuş, gölgesine sığındıkları ağacın üzerine konar. İki kuş, birbirleri ile konuşurken Feqê Teyran da güler. Farkına varan papaz, Feqê Teyran'a sorar:

«Niye gülüyorsun?»
«Bu, bizim adetimizdir. Biz feqeler böyle güleriz.»
«Bunun için bir neden olmalı, yoksa insan durup dururken gülmez.»

«Haklısın. Ancak korkum odur ki, sana söylersem, sen de bana ihanet ederek gittiğin yerde bunu duyurur ve başıma bir bela getirirsin.»

Papaz, bu sırrını hiç kimseye açıklamayacağına söz verir. Bunun üzerine Feqê Teyran nedenini açıklar:

«Ben kuş dilini bilirim. Ağacın üzerine konan bu iki kuşu görüyör musun, biri diğere diyor ki; ‘Bu Feqe, Cizre’-ye gidiyor, ancak bilmiyor ki Cizre’de başı ağrıyacak.»

Papaz bir şey demez. İkisi de kalkıp yollarına devam ederler. Cizre’ye ulaştıktan sonra, Feqe «Medresa Sor (Kızıl Okul)»a, papaz da kiliseye gitmek üzere ayrılırlar. Kilisenin önünde halk toplanmıştı.

Sanki bir şeyler arıyorlarmışçasına, bir sağa bir sola gidip geliyorlardı. Toprağı kazıyor ve ölçüyorlardı. Papaz sonra öğrenir ki, alimin biri burada bir hazinenin olduğunu söylemiş. Cizre Mîrî de bu hazineyi aratıyormuş.

Bunun üzerine papaz, neşeli bir şekilde Mîr'in huzuruna çıkar. Feqe ile kuş meselesini anlatır. Mîr, Feqê Teyran'ı çağırır. Hazineyi bulmasını emreder. Feqê Teyran ise, «Evet, hazineyi bulurum, ancak hissemi de isterim» der. Mîr de kabul eder. Feqê Teyran biraz yem getirir. Kilisenin önüne serper ve bir kayanın arkasına gizlenir. Serpilen yemin üzerine, güvercinler toplanır. Hem yerler, hem de birbirleriyle konuşurlar. Biri diğerine sorar:

«Kim bu yemi buraya serpmiş?»

«Feqê Teyran serpmiş, hazine için.»

«Acaba hazinenin nerede olduğunu biliyor musun?»

«Evet biliyorum. Sabah güneşi doğarken, ilk ışık hangi taş vurursa, hazine de o taşın altındadır.»

Feqê Teyran, medreseye döner ve söylenenleri not eder. Sabah erkenden kalkıp kilisenin önüne gider. Doğan sabah güneşinden sonra, ışığın ilk vurduğu taşı tespit eder. Mîr'in evinin yolunu tutar. Mîr'e,

HEZA

*Lazim te mehbûbek heye,
Yan mël û metlûbek heye,
Yan dost û meqsûdek heye,
Yan sire û memozek heye,
Lo bê libas û kesofî,
Lo bê libas û tazîyî,
Di sér û reqs û gazîyî,
Ji k'êra dikî eşqê bazîyî,
Remzan û xweş eşaret.
(...)*

*P'êxemberan aqil hebû
Qet hewce pîrsê ne bû,
Wan dest giha bû mihbetê,
Ji sihbeta sir ve ketê,
P'êxemberan zanî şîxal,
E'ybe li bal ehlê aqil,
Tiftîş bikin me'rifetê.*

*Me'rifetê tev bikin,
Pîrsê ji bona pêş bikin,
Qenc vé qisê tiftîş bikin,
Ji a'rifan kirahetê.
(...)*

*Av û hewa ax agirê,
Hewan hemî jê çêkire,
Dar û nebat û dê qîmetê,
Dar û nebat û le'al dûre,
Heywan û esnaf di pire,
Teyr û tewir behrî û ber,
Terkîb kirin ji netefetê,
Teşbîye me na qericîn,
Însan ji tîné xaricîn,
(...)*

*Her çi dike, ew mîr dike,
Daxan di qelban bir dike,
Xêr û şeran teqdir dike,
Sotim bi narê firqetê.*

«Hazinenin yerini buldum» der. Mîr, uşakları ile kilisenin önüne gider. Tespit edilen yeri kazdırır. Hazineyi çıkarırlar. Hazine epey yüklü çıkar. Mîr, Feqe'ye sorar:

«Hissen ne kadardır, söyle.»
«Önce papazın kafasını isterim.»

«Papazın kafası vücuduna bağlı, onu nasıl verebilirim?»
«Kolay! Kafasını gövdesinden ayırın.»

Papazın kafasını gövdesinden ayırırlar. Feqe'nin istemi üzerine, bir terazinin bir kefesine koyarlar. Öbür kefeye de, hissesi olan altınları dökmeye başlarlar, ta ki altınlar bitene kadar. Fakat tüm altınlar, papazın kafası kadar ağır gelmez.

Mîr kızarak Feqe'ye sorar:
«Sen, altınların bu ağırlığı karşılayamayacağını bildiğin için bu şartı öne sürdün, değil mi?»

Feqê Teyran ise, cevap vermez. Altınları teraziden çıkarır ve yerine bir avuç toprak koyar. Bakarlar ki papazın kafası havaya kalkar. Toprak aşağı iner. Feqe, bu sefer Mîr'e döner ve şöyle der:

«Mîrim, ben altın istemem. Altınlar sana gerekli. Çünkü sen misafir ve uşaklara sahipsin. Maksadım, toprağın insan kafasından daha ağır olduğunu göstermekti. Şunu bilmek gerekir ki, insanlar ancak toprak ile doyabilirler.»

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi...

Baştarafı 11. sayfada

IKDP'den başka Güney Kürdistan parçasından davet edilen bir ERNK taraftarı oturtuldu. Ancak, bu taraftarın konumunun GAL yöneticisine iletilmesiyle, bu yurtsever divana oturtulmak istenmedi. Salonda bulunan Alman örgütlerinin ve ERNK taraftarlarının protestoları ve divandaki yurtseverin dayatmasıyla boyun eğmek zorunda kalan GAL milletvekili Christina, yurtseverin konuşması için çok sınırlı bir zaman süresi tanıdı.

Gün boyu gösterilen film ve dia ardından konuşma yapan KOMELA'nın temsilcisi, otonomici ideolojisini açıklamaya başladı. Bu duruma karşı tepki duyan ve haklı olarak konuşmanın uzamasına fazla müsaade

etmeyen ve de Kürdistan hakkında araştırması olan bir Alman demokrati söz hakkı alıp, "Kürdistan sorunu otonomiyle değil, bağımsızlıkla çözülecek bir sorundur. 1945'lerden bu yana Güney Kürdistan'da verilen otonomi mücadelesi ile bir adım dahi ileri atılmamıştır. 1975'lerde IKDP yenilgi alarak ABD'ye sığındı. IKDP ve PUK tüm desteği Humeyni rejiminden almaktadır. KOMELA ise gücünü BA-AS partisinden almaktadır. İki devlet arasındaki çelişkilerden dolayı bu örgütler desteklenmektedir. İran-Irak savaşının bitmesi durumunda bu örgütlerin akıbeti, 1975'lerdeki IKDP'nin akıbeti gibi olacaktır" tarzında konuşarak otonomi anla-

yışını teşhir etti. Alman demokratinin kısa ve özlü konuşması salondaki demokratlarca alkışlandı. Bunun sonucu, IKDP temsilcisi divanı perketmek zorunda kaldı. Toplantı süresince, diğer güçlerin durumu da aynı oldu.

Diğer güçlerin konuşmalarından sonra, ERNK taraftarı tanınan kısa bir süre içinde düşüncelerini öz olarak şöyle ifade etti: "Gösterilen film çok basit ve Kürdistan halkı kendisini yönetemez imajını yaratmaktan başka bir gerçekliği yansıtmamaktadır... Kürdistan halkının sorunu kültürel haklarla, otonomi ideolojisiyle ve Avrupa sahasında değil; Kürdistan'da Kürdistan halkının özgüçüyle, bağımsızlıkçı ideoloji temelinde ve silahlı savaşım ile çözülecektir" dedi.

Kitle arasında söz hakkı alan

bir başka ERNK taraftarı da divanın işleyişini sert bir dille eleştirdikten, bu tarzda gerçekleştirilmek istenen bir toplantının tehlikeli yaklaşımını izah ettikten sonra konuşmasını kısaca şöyle sürdürdü: "1979'da kurulan ve Kürdistan adını ağzına alma cüretinde bulunamayan GAL, PKK'nin verdiği mücadeleyle dünya kamuoyunun gündemini işgal eden Kürdistan sorununu bu aşamada ağzına alıyor ve 'Kürdistan Halkıyla Dayanışma Komitesi' kuruyor. Bundaki amaç nedir? GAL, Kürdistan halkıyla dost olmak istiyorsa; Kürdistan halkının onurunu, zindan direnişleriyle ve binlerce şehidiyle temsil eden ve bugün Kürdistan halkının tek temsilci gücü olduğunu pratiğiyle ispatlayan, PKK'nin mücadelesiyle dost olsun. Yoksa bir kaşık çorbaya

onurunu satmış, Avrupa'da mültecileşmiş teslimiyetçi güçleri kanadı altına alarak Kürdistan halkıyla dost olunamaz."

Diğer günlerde de çok çekişmeli geçen toplantı, ERNK taraftarlarının açıklamaları ve sordukları sorular karşısında ne yapacağını şaşırarak GAL yöneticileri, amaçlarında başarıya ulaşamayarak teşhir olmuş bir yapıyla toplantıyı sonuçlandırmak zorunda kaldılar.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine düşmanlık besleyen ve bunun için de her türlü düşmanca girişim ve çabalara destek veren, oluşturdukları işbirlikçi bir surekayla Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini tasfiye etme hayaliyle yaşayan Hamburg GAL yöneticilerinin, bundan sonra başvuracakları her türlü benzeri girişimleri de boşa çıkmaya mahkumdur.

Yavrum Kürdistan'a Kurban Olsun...

Baştarafı 13. sayfada

duygularla kimbilir, düşman kalesine atılmış bir top mermisi kadar yakıcı ve yıkıcıdır? Tarihe mal olması gereken daha birçok sözü duymak, bunun gereklerine cevap vermek kime şeref olacak? Olanaklarımız elverse de ailelerin yanına ulaşalım, söylediklerini kaydedelim, onları görüntüleyelim, gelecek nesil görsün, işitsin diye. Dünyada eşine ender rastlanan bir asimilasyonla gerçeklerinden uzaklaştırılmış, lime lime edilmiş bir halk içinde bu tür örneklerle hiç rastlanılmış mı? Evet, gerçekten de tarihe mal olacak analarımızın bu görkemli direnişi saygıyla anılması gereken özel bir öneme sahiptir. Birçok kadın direnişleri mevcut, ama bu direnişin bence apayrı bir saygınlığı var. Bunun önemini arttıran koşullar, ortam, azgın bir düşman ve daha birçok etken analarımızın sesini bastırmadığı gibi, önlenilmesi girişimi dahi

kendilerine pahalıya ödettirileceğinin bilincini yer ettirdiler. İşte 15 Şubat 1988'de içerdeki tutuklularla dayanışma amacıyla başlatılan, ailelerin açlık grevi bizlere açılmayan kapıların nasıl açıldığını öğretti. Bu eylem birçok öğretici derslerle dolu, bunu kanıtladılar. Ana yüreği çarpıtı mı böyle çarpmalı dedirttiler.

Olanaklar el verdiği müddetçe gelişimini aktarmaya özen göstereceğimiz açlık grevleri daha yeni yeni geliyor. İsteklerin kabul edildiği söylentiler ile resmiyet kazanmış değil, fakat büyük bir ihtimalle kendileri açısından en doğru olanı isteklerin kabülüdür. Mevcut durum bunu gösteriyor. Cezaevindeki direniş sonuçlanmayana kadar dışardaki direniş de eşlik edecek bunda kuşumuz yok. Ayrıca cezaevi için inceleme komisyonlarının oluşturulması (içerde ve dışarda) üzerinde du-

rulmasında büyük önem var. Çünkü komalık olanların ve kanaması olanların hayatlarından endişe edilmektedir. Eğer müdahalelerde bulunulmazsa kayıpların olacağı gözıyla bakılmakta. Bunun dışında Diyarbakır sivil cezaevinde bulunan kitlemizin açlık grevine başladığı söylentileri yaygınlık kazanıyor. Fakat kesin bir haber almış değiliz.

Bu gelişmelerin sonucunu bütün varlığımızla değerlendirmeye çalıştığımızı ümit ediyoruz. Sınırlı bir güçle, yapılması gerekenlerin üzerinde duracağımızı belirterek, Kadın örgütü adına Ulusal Kurtuluş Cepimiz önemli bir ivme kazandığı, bayraklaştırılan bir slogan durumuna yükseltilip güç katılması gerektiğini vurgulayarak açlık grevleriyle başlayan bu direniş dalgasını, bütün gücümüzle yükselterek yurt içi ve yurt dışında bütün çalışanların faaliyetlerinde başarılar dileriz.

18.2.1988

Zerevan

Birlik Çalışmalarında Bazı Uygulama...

Baştarafı 16. sayfada

tirilmesine destek oluyor.

Kadını, ulusal kurtuluş mücadelesine katmada önemli adımlar atılmıştır. Fakat atılan adımlar henüz devede kulaktır. Kadın birliği mekanik komiteleşmeden kaçınmalıdır. Görevleri nettir. Gerici aile yapısının üstüne gitmelidir. Bunu da sekterce yapmamalı. Sorunun tarihsel kaynaklarını ve güncel boyutlarını görmelidir. Eğitim, kadın birliğinin çalışmalarında en önemli öge durumundadır. Birlik belgelerini okutarak, kadınların özgül örgütlenme sorunları üzerinde derinleşerek, sistemli toplantılar yaparak ve bu doğrultuda kadınları birlik çalışmalarına çekici sosyal, kültürel, örgütsel biçimler bularak birlik çalışmalarını geliştirebilir. Çalışmalar sadece kadın kitlesini değil, özellikle aileyi kapsamalı ve ailenin çocukları üzerindeki gerici

etkisini aşmayı da hedeflemelidir.

Kadın Birliği, politik dayanışmalar konusunda da etkin olabilir, birçok politik platformda sesini duyurabilir. Fakat birliğin böylesi bir etkinlik içine girebilmesi herşeyden önce birlik yönetim birimlerinin gittikçe kendilerini daha çok bilinçlendiren, belli bir örgütsel işleyişi olan atak bir çalışma içine girmeleri ile mümkündür.

Makalemizin başında da belirttik. Önce birlik belgelerinin okunmasından ve değerlendirilmesinden başlanmalı. Bu belgeler çeşitli yollarla birlik tabanı kitlelere ulaştırılmalı ve onlar üzerinde eğitimleri gerçekleştirilmelidir. Diğer bir husus olarak birlik yönetimleri ve bölge organları, sürekli tıkanmadan sözetmeleri yerine kendilerini sorumluluk altına sokan yönetmelik ve talimatlara uygun bir

düzenlemeye varmanın tartışması ve değerlendirmesi içinde olmalıdırlar. Eğer bir tıkanmadan sözedilecekse bunun en önemli bir nedeni de pratik adım atmama tutuculuğundan kaynaklanmaktadır. Elleriindeki belgeleri sihatli inceleyecek hiçbir birlik üyesinin çalışma tarzını kavramada zorluk çekeceğine inanmıyoruz. Kaldı ki deneyizlik pratik deneyiyle aşılır. Adım atılmalı onun ürünleri değerlendirilmelidir.

Birlik çalışmaları konusunda değerlendirmelerimize devam edeceğiz. Bundan sonraki yazılarımızda daha çok birliklerin pratik mücadele ve örgütlenme sorunlarını açacağız. Gelen değerlendirmelerin ve eleştirilerin bu doğrultuda olması çalışmaları daha güçlendirecektir. Kaldı ki her birlik birimi ve çalışanı bu değerlendirmelere katılmalıdır. Deneyler ve sorunlar Berxwedan'a yollanmalı, bu yolla eğitimin derinleştirilmesi sağlanmalıdır.

Türkiye'de Yaşam Felç...

Baştarafı 5 sayfada

türüyoruz" diyere, daha nicelelerinin aynı durumda oldukları yaşamın gerçekliğini dile getiriyorlar.

Aynı tarihli Hürriyet gazetesi; "Geçim sıkıntısı fuhuşa sürüklediği" başlığıyla verdiği başka bir haberde, iki kadının dramını konu almaktadır ve kadınların şu görüşlerine yer vermektedir: "Çocuklarımıza bakabilmek için bu yola sürüklandık. Başka çaremiz kalmamıştı. Asıl utanması gerekenler, bizi buna mecbur edenlerdir."

5 Şubat 1988 tarihli Milliyet gazetesi, "Kelepçeli Çocuklar" başlığıyla bir haber yayımlamaktadır: "Kazandığımız para geçimimize yetmiyordu. Aldığımız kasetleri de satarak ailemize ve okuyan kardeşlerimize yardım edecektik... başka çaremiz yoktur" diyerek konuşan iki çocuğun dramı dile getiriliyor ve çocukların hırsızlık suçundan adlyeye sevk edildiklerini açıklıyordu aynı haber.

16 Şubat 1988 tarihli Türkiye gazetesi, "Yaşları küçük, yükleri büyük" başlığıyla

verdiği haberde, yaşamın ağır yükü altına sokulan çocukların en ağır işlerde çalıştığını, kiminin okumak, kiminin ailesine bakmak için yaşam mücadelesini vermek zorunda bırakıldığını dile getirmektedir.

Sadece sıralanan bu birkaç örnekte, Türkiye'deki yaşamın gerçekliğini anlamak için yeterlidir. 60-70 bin lira maaş alabilen işçi ve memurlar, yaşamın her türlü kahrını çeken köylüler, orta sınıf ve tabakalar, verilerle verilen ekonomik tablo karşısında nasıl yaşayabilir ki? Eğer, böylesi bir yaşam yaşamsa tabii. Böyle bir tablo içinde yaşayan halk kitlelerinin yaşamına ölümle pençeleşmek denilebilir ancak.

Türkiye gerçekliği karşısında, Kürdistan'da ise yaşam daha zorlu ve çetindir.

Mahkum edilen ölü bir yaşama karşı, Türkiye halkının tek kurtuluş umudu tek bir kelimeyle ifade edilecek olursa; devrimdir. Başka yol ve yöntem halkı bu karanlık yaşamdan kurtaramaz.

BERXWEDAN

ABONE FİŞİ

Adı, Soyadı:

Adres:

6 Aylık

Almanya içi:

DM 30 ☐

Almanya dışı:

DM 35 ☐

1 Yıllık

Almanya içi:

DM 60 ☐

Almanya dışı:

DM 70 ☐

Abone Hesap Numarası:

BfG. - Bonn

Konto Nr: 1205242100

BLZ: 3801011

Yazışma Adresi:

Feyka-Kurdistan

Postfach 153

5300 Bonn 1

Not: Bu fişi doldurarak ödeme makbuzu ile birlikte yazışma adresine postalayınız.

Impressum:

M. Atar

Göttinger Chausse 75

3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:

Feyka-Kurdistan

Postfach: 15 31

5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:

BfG.-Bonn

Konto Nr: 12 05 24 21 00

BLZ: 380 101 11

Avustralya

3.— \$

Avusturya

18.— s.

Belçika

60.— bfr.

Danimarka

8.— dkr.

Fransa

6.— ff.

Hollanda

3.— hfl.

İngiltere

0.80 £

İsveç

6.— skr.

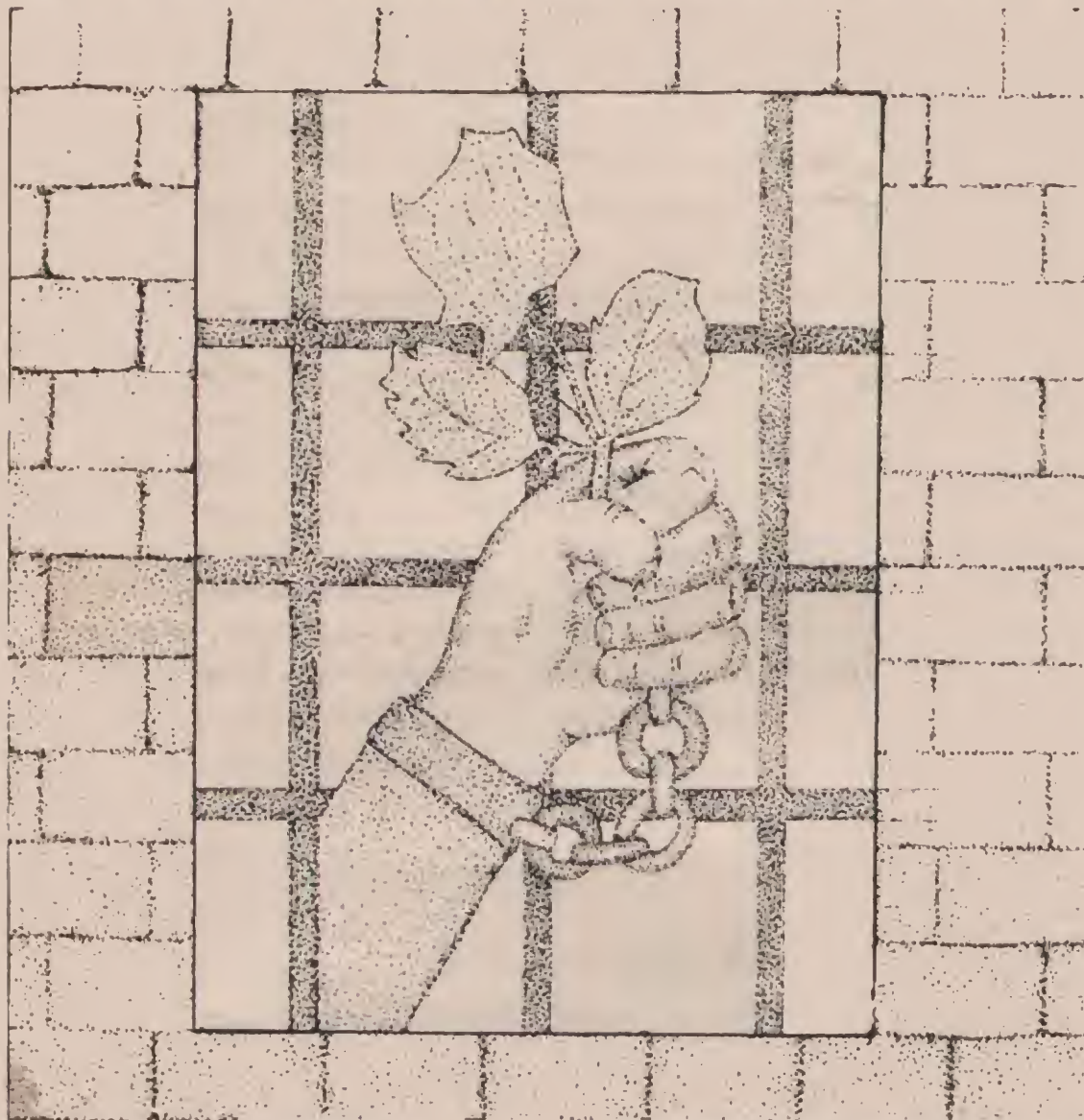
İsviçre

2.50 sfr.

Norveç

10.00 nkr.

Berxwedana birûmet bi xwîna şehîdekî giha armancên xwe

Destpêk rûpela dawî de

hatin cihên bûyeran û hevkarîya xwe diyarkirin. Dure karîker û destkarên bajêr, dan ser şopa wan. Mêtîngerên Tirk jî, tedbirên hişk jî xwe re birê xistin. Lê gelê me bi a wan nekir. Ê din jî bo vê hovitiyê gişt digotin bese!.. Rastî, li Amedê jiyaneka netewî bilindbû û qêrîna xwe digihand çardeveran.

Rojnamên mêtîngeran necar man ku, li ser pêşveçûnan binivîsin. Çêtir bê gotin, nivîskarên mêtîngeran xwestin berpirsiyaran li ser tehlûkên pêşveçûn agahdar bikin.

Berxwedan careka din, refên burjuvaziya Tirkan hejand. 2 mebûsên SHP (Partiya Sosyal-Demokrata Gelî), ku ew jî Kurdin, li Amedê di avahiya SHP de, têkilî xweragirtina birçîmayîne bûn.

Rojnamên cihanê, jî ber berxwedana li Amedê, carek din li ser Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan rawestiyân. Pîkolî û nîriyên mêtîngerên Tirk carek din ketin rojenînên rêxistinên navnetewan.

Komara Tirk giyana bi qinyad a dîliyên şer dinasî. Serî da kotekê, lê tu encam nekete dest. Di berxwedanê de

têkoşerek şehîd ket, 6 jî ketin rewşa mirinê wanan rakirin nexweşxanê. Lê dişa jî berxwedan, bi hemû xeml û rêdana xwe berdewamkir.

Dewleta Tirk, ji bo bikarîba pêşveçûnan birawestîne, seriyê xwe li pêşiya berxwedanê çemand. Encam, ji bo mêtîngerîya Tirkan bû binkeftin, jî bo gelê me jî bû serfrazî. Ji ber ku ev şer, di navbera pêşengên gelê me û mêtîngeran de derketibû, û hîm jî bin hoyên zehmet de, ku hîma herdu eniyên ne weke hevdubûn. Mafdarî, rûmetî û berxwedan biserket. Afirandkarên vê bûyerê jî PKK û gelê Kurdistanê ye.

Mafên ku dawîya berxwedanê de bidestketin, evên jêrîn:

— *Girtî wê bikaribin bi azadî bi nasên xwe re bi axifin, lê hevdîtî li ba berpirsiyarekî wê çêbibin,*

— *Nehewceye ku girtî yek cure cil li xwe bikin,*

— *Domana hevdîtî wê ji niha û pêde seetek be û di herdema rojê de wê hevdîtî çêbibin,*

— *Kesên nexweş wê bikaribin xwarina xwe ji xwe re amadebikin, an ji malbatên xwe bixwazin,*

Hacetên nola daktîlo, tembur ûhw. dikarin bî bikaranîn, girtî wê vanan ji xwe re bînin. Kesên ku bixwazin wênan çêbikin, wê destur ji bo wan hebe,

— *Malbatên girtiyan wê bikaribin cilên girtiyan bişun,*

— *Girtî wê bikaribin bi telefonê bi derve re bi axifin,*

— *Girtî wê bikaribin digel abukatên xwe bipeyivin,*

— *Di kantîna girtîgahê de wê bêhtir cure xwarin hebin,*

— *Girtî wê bikaribin ji bo 15 rojan 100 hezar Lîrên Tirkî li ba xwe bihêlin,*

— *Gava bûyere li girtîgahê çêbibe, girtî dikarin berpirsiyarek ji xwe re hilbijêrin, û hevdîtî digel serleşkeran bikin.*

Nimunekî din a nûh ji hevkarîya karbidestîya Almanya Rojava bo dewleta Tirk a faşîst

Destpêk rûpela dawî de

mên MÎT'ê jî tevî istîxbarata Alman tîkilî van operasyonan bibûn.

Di van êrişan de ku armanc wan ramyarî bû, lê ne zagonî bû, polêsên Alman jî polêsên Tirkan kêmtir neman. Bi hovîti deriyên malan û komelan şikandin, lêdan li welatperweran kirin, xwestin çavên wan bitirsînin, dest dan ser tiştên komelên zagonî û di mal û komelên ku avêtibûn ser wan de, tiştên welatperweran hilweşandin, şikandin û belavkirin.

Welatperwerên ku girtine, xistine girtîgahên ji hev cûda de. Hasan Hayrî Güler, İbrahim Kadah û Salman Aslan di girtîgaha bajarê **Ossendorfê** de ne; Hüseyn Çelebî û Ahmet Yüksel li **Wuppertalê** ne; Ahmet Karadeniz li **Frankfurtê** ye; Hasan Engizek li **Osna-brükê** ye; Ali Saçak û Bozan Oztürk li **Hannoverê** ne û Yasemin Gedik jî li girtîgaha bajarê **Essenê** de ye.

Welatperwerên girtine, yeko-yeko xistine hûcran. Ji girtiyan din dur digirin. Mafê girtîna abukatan bo wan, tê rawestandin. Polês, tehdît li abukatan dikin. Daku abukat bikaribin van welatperweran biparêzin, necar mane ku pêşî destur ji dadgaha federal a Almanya a bilind bistînin û piştê wê desturê bi otorîtên xweyicîh bidin pejirandin. Ji bo malbatên girtiyan jî, zehmetî û çeteniyên vê nolê birêdixin.

Piraniya welatperwerên hatine girtin, ji bo protestokirina

vê tewrê karbidestîya Alman a kêfî, ramyarî û bîdadî, dest bi xweragirtîneka birçîmayîne kirine. Rewşa Salman Aslan ne baş û wî rakirine nexweşxanê.

Sereksawciyê Federal **Kurt Rebmann**, glikariya sixurekî bi navê Hasan Dogan ji bo êriş û girtînan bingeş şanidike. Weke ku polês diyardikin, yekî roja 15'ê Sibatê xwe avêtiye bextê polêsan û gotiye ku: "Ji ber ku min dixwest xwe ji rêxistinê durbixim, ez dibiram dadgaha gela." Rastî, ev gotinên polêsan, rastûrast gotinên sawciyê Almanya'nin. Ew bi wî didin gotin. Sawciyê Federal, berî ku welatperwer derkevin pêşiya dadgahê, dixwaze bi gotinên xwe wan gûnehbar bike. Kurt Rebmann, weke daxwazên benda 129a a zagona Almanya, dixwaze welatperweran derxîne pêşiya dadgahan. Ev jî tê mana, "kuştîne, daxwaza kuştîne, endamê rêxistineka terorîst bûn û kêmkirina azadiya kesan." Gava sawcî ji hêlekê newerê rastûrast bêje PKK terorîste, ji hêla din jî dibêje: "Li dora PKK komeke terorîst heye", "PKK, xwe li pişt ERNK, Feyka-Kurdistan û Hunerkomê diveşere." Bivî awahî bi gotinên xwe, xwe derewkar derdixin. Pir eşkereye ku, bi vê bikaranîna xwe dixwazin pêşengên gelê me PKK û ERNK, herwusa komelên welatperweran ên demokrat, Feyka-Kurdistan û Hunerkom bixin bin gûnehan û bingeş ji bo êrişên xwe ên dema pêş de avabikin.

Bûyerên nûh di berxwedana li girtîgaha bajarê Eskîşehîr

Destpêk rûpela dawî de

qedexekirina hevdîtînan û hingavtînan dirinde hene.

Herçuqasî mêtînger bi serhişkî dixwazin rûdanên li girtîgahê veşêrin jî, pîkoliyên li wir digihin alema giştî.

Rûdaneka din a giring li vê girtîgahê, berxwedana dîliyên şer a birûmet e. Pêwîst, piştî ku endamên PKK ên pêşrevan anîn vir, berxwedan zîndetir û geştir bû. Li ser vê yekê, serê çend mehan Riza Altun xistin hûcran, destura hevdîtîna bi wî re nedan. Malbata wî nekarî wî bibîne. Heya niha jî hîn saloxên rind negiha me.

Gava roja 8'ê Sibatê li

Amedê berxwedan destpêkir, bersiva pêşemîn ji girtîgaha Eskîşehîrê bilindbû. Girtiyan ku ji destpêkê de yek cure cil nediderivandin, dest bi protestoya mêtîngeran kirin. Hêzên leşkerî êrişî girtiyan kirin û xwestin berxwedanê bişikînin. Di şerê derketî de, hinde birindar hene.

Bilî duxuyaniyên nûnerên hikûmetê, pîkoliyên li Eskîşehîrê berdewamkirin. Berxwedan jî pêşveket û xurttirbû.

Di vê dawiyê de, gardiyanên girtîgahê piştgiriya girtiyan kirin û kar rawestandin. Hemû gardiyan jî kar hatin durxistin. Hêzên leşkerî dişa

êrişî girtiyan kirin. Serbaz cil û livînên girtiyan şewitandine û bi vê nolê xwestin çavê wan bişikînin. Berxwedan qulbî pevçûnan. 10 dîliyên şer xedar birindar ketin. Ên birindar rakirine nexweşxanan. Piraniya wan endamên PKK ne. Navê hinekan gihane me. Navê wan evin: **Mahmut Aktaş**, **Hasan Şerik** û 2 dîliyên şer ji bajarê Sêwrekê.

Malbatên girtiyan, berxwedana xwe a birçîmayîne ku li Eskîşehîrê bilindkiribûn, li Ankara li pêşiya avahiya hikûmetê didomînin. Rêxistîna malbatan a bi navê **TAYAD** jî, hevkarîya berxwedana wan dike.

Destpêk rûpela dawî de

hevkarîya berxwedana li zindanên Amed û Eskîşehrê û protestokirina biryarên bidarvekirinê avahiya SPD (Partiya Sosyal Demokrata Almanya) li bajarê Bielefeldê zeftkirin. Bilî daxwaza diwar a nûnerên SPD û dilxwazên ERNK, rojnamên xweyîcîh nehatin cihê rûdanê. Li ser vê yekê serokatiya SPD li Bielefeld, bi teleksê duxuyaniyek bo rojnaman şiyand. Di duxuyanîyê de SPD eşkerekir ku, li dijî biryarên bidarvekirinê ye û ewê ji bo avakirin û şiyandina komisyonekê bixebite. Derdorên demokrat û pêşveçûyî, ên li vî bajarî, hevkarî û alîkariyên xwe pêşkêşkirin.

Stuttgart: Her bi vê ramanê 50 dilxwazên ERNK, roja 11'ê Sibatê li bajarê Stuttgart avahiya SPD vegirtin. Livbazî qedera seetekê doma. Serokatiya SPD li Stuttgartê, nameyeka protestoyê şiyand balyoxana Tirkîyê. SPD, bi rêya rojnamên bi navê Stuttgarter Zeitung û Bild armancên livbazîyê da naskirin. Piştî ku ev daxwaz bicîh hatin, livbazî bi serkeftinî dawîbû.

Bremen: Roja 15'ê Sibatê, 30 dilxwazên ERNK, ji bo seetek û nivê avahiya SPD li bajarê Bremenê vegirtin. Daxwazên welatperwerên Kurd, ev bûn:

1- Rawestandina biryarên bidarvekirinê li derheqê 20 endamên PKK, û rawestandina biryarên heya dawiya jiyanê ceza hepsê li derheqê 13 endamen PKK li Amedê,

2- Alîkarî û hevkarî ji bo berxwedana girtiyên di girtigahan de û berxwedana malbatên girtiyan,

3- Protestokirina tatbîkata leşkerî a bi navê "Tatbîkata Zivistanê-88", ku armanca şer li dijî gelê Kurd daniye pêşiya xwe,

4- Li dijî bombekirina gundên Kurdan û nefikirina gelê Kurd, derketin,

5- Rawestandina pêwendiyên leşkerî, ramiyarî û aborî ên di nava Komara Tirk û Almanya Rojava,

6- Dawî bi pîkolyên dewleta Alman li ser welatparêzên Kurd anin,

7- Avakirina heyetekê bo çûyina bajarê Amedê, ji hêla SPD-Bremen û Rêkxistina Mafên Mirovan. Ev heyet girînge rewşa dij-mirovahî li Kurdistanê li cih bibîne.

Livbazî bi van armancan giha dawiye. Radyona Bremen û rojnamên Weser-Kurier û Bild hatin cihê bûyerê. Hevpeyvînek digel radyona Bremen çêbû. Di nûçên êvarî de, hevpeyvîn hat weşandin. Televîzyona Bremen jî, êvarî nûçe li derheqê livbazîyê weşand.

Ingolstadt: Roja 18'ê Sibatê, 30 dilxwazên ERNK tevli jin û zarokan, ji bo 2 sê û nivê avahiya SPD li bajarê Ingolstadt vegirtin. Livbazîkar, rawestandina alîkariyên bo Tirkîyê, protestokirina bikaranînen dij-mirovahî li girtigahan û berdana welatperwerên ku li Almayê hatine girtin, xwestin. Livbazî bi serkeftinî dawîbû. TV û radyona Ingolstadt, WDR û rojnama DonaverKurier hatin cihê rûdanê. Bi tîkiliya

LİVBAZIYÊN WELATPERWERÊN KURDISTAN LÎ HEMÛ WELATÊN EWRUPA DÎDOMÎN

serokê SPD li Ingolstadt, civînek bo rojnaman hat çêkirin. Belavok hatin belavkirin. Televîzyon livbazî weşand. Radyo jî çend caran nûçe nasî guhdarên xwe kir.

Düsseldorf: Roja 18'ê Sibatê, 50 dilxwazên ERNK tevli jin û zarokan, li bajarê Düsseldorf avahiya DGB (Sendikaten Almanya) vegirtin. Pîko-

liyên polêsên Alman li dijî welatperwerên Kurd protesto kirin û hevkarîya xwe ji bo berxwedana li zindanan diyarkirin. Berpirsiyarên DGB, bi teleksê armancên livbazîyê nasî rojnaman kirin.

Koln: Ji bo protestokirina pîkolî, girtin û biryarên bidarvekirinê ji hêla Komara Tirk û dewleta Alman, dora 100 we-

latperwerên Kurd, roja 18'ê Sibatê li pêşiya dera binavûdeng "Dom", livbazîyek pêkanîn. 4 welatperwer, daketin cihê bilindtirin a dêrê, û duxuyankirin ku, heke daxwaz bicîh neyin, ewe xwe bavêjin xwarê. Li ser vê bûyerê ji nişkan ve, dora 2000 kes xwe li dora dêrê komkirin. Gelek rojname û televîzyona ARD hatin cihê rûdanê. Gelek belavok û duxuyanî hatin belavkirin. Piştî ku soz hatin dayin, ku wê daxwaz bicîh bêne, dawî bi livbazîyê hat.

Hannover: Roja 18'ê Sibatê, 150 dilxwazên ERNK tevli jin û zarokan, belediya bajarê Hannoverê vegirtin. Livbazî dora 3 seetan doma. Belavok hatin belavkirin. Dawiyê de heyetek hat avakirin û livbazî dawîbû. DPA, Hannoverische Allgemeine, Wochenblatt û Bild hatin cihê rûdanê.

Civîna Rojnaman li Bonnê: Roja 17'ê Sibatê li bajarê Bonnê civînek bo rojnaman hat sazîkirin. İran Press, televîzyona Bonnê, Info Bonn, Anadolu Ajansı, Al Yasar Arabî, Hürriyet, Güneş û Tercüman hatin civînê.

Komplo û provokasyonên dewleta Alman hatin naskirin. Li ser rûdanên vê dawiyê duxuyan pêşkêşkirin.

Kiel: Dilxwazên Feyka-Kurdistan li bajarê Kielê, roja 16'ê Sibatê, ji bo rojnaman civînekê çêkirin. Wêşan û rojnamên Stadtfernseh, Kieles Rundschau ûhw. hatin civînê. Gelek berpirsiyarên rêkxistin û dora 50 demokratên Alman jî hatin civînê. Piştî ku daxwaz hatin naskirin pêde, gotûbêj li ser bûyeran çêbûn. Bersivên pirsan hatin dayin. Li ser pêşniyareka demokratîkî Alman, daxwaza damezrandina komeke bi navê "Dostên Gelê Kurd" hat diyarkirin.

Berlîn: Roja 16'ê Sibatê bi tîkiliya 12 kesan, xweragirtineka birçîmayinê destpêkir. Xweragirtin didome. Gelek weşan û rojname hatin cihê livbazîyê. Radyo û televîzyon rûdan diweşînin.

Stuttgart: 20 welatperwerên Kurd, ji roja 17'ê Sibatê pêde dest bi xweragirtineka birçîmayinê kirine. Gelek rojname û şaxên weşanan hatin cihê rûdanê. Hêzên biyanî û demokratên Alman piştigiriya xwe bilinddikin.

Bonn: Roja 15'ê Sibatê, bi tîkiliya 20 welatperwerên Kurd, xweragirtineka birçîmayinê destpêkir. Livbazî didome. Polêsên Alman destur nedan vê livbazîyê. Lewma li bin ba, baran, berfê û seqemê li derve tê birêvebirin. Ji ber ku polêsên Alman pîkolyên xwe didomînin, Feyka-Kurdistan polêsan da mehkemê. Di roja dehemîn a xweragirtinê de, rewşa 4 welatperweran nebaşbû. Gava welatperwer xwestin wan bibin nexweşxanê, dîsa polês pêşî destur nedan. Ji ber vê yekê polês jî hatin protestokirin. Gelek weşan û rojname hatin cihê rûdanê.

Göppingen: Roja 20'ê Sibatê, li bajarê Göppingen, tevli

hêzên demokrat ên Alman di avahiya ODEON (navende hevkarîya biyanîyan) de civînek hat çêkirin. Gelek demokrat beşdarî civîna hevkarîya gelê Kurd bûn. Bêhtirî 300 kes hatibûn. Piraniya wan, endamên DGB û belediye bûn.

Nürnberg: Roja 23'ê Sibatê, 15 welatperwer avahiya Xaça Sohr vegirtin. Hevdiînek digel sekreterê Xaça Sohr çêbû. Gava welatperwer ji avahiye derketin, rastî êrişên polêsan bûn. Dure jî polês avêt ser komela welatperweran û çendek ji wan girtin. Li ser van bûyeran roja 27'ê Sibatê xwepêşdana protestokirina dewleta Alman çêbû. 70 kes xwedan pêş.

Gießen: Roja 25'ê Sibatê, bûroya serekê belediya Gießen, endamê SPD Manfred Mutz hat vegirtin. Gelek demokratên Alman jî tîkili livbazîyê bûn. Bi duruşman dewleta Alman protestokirin. Gelek rojname hatin cihê rûdanê.

Hamburg: Roja 25'ê Sibatê, dilxwazên Feyka-Kurdistan civînek bo rojnaman çêkirin. Rêkxistin û weşanên bi navên DPA, Taz, Radyona Korah, FAU/R, Dostên Gelê Kurd ûhw. beşdarî civînê bûn. Dure belavokek bi navê rêkistinên nola, Feyka-Kurdistan Hamburg, BWK-Hamburg, FAU/R-Hamburg û Dostên Gelê Kurd hat belavkirin.

Li Berlînê civîna bo rojnaman: Roja 26'ê Sibatê li Berlîna Rojava civînek bo rojnaman çêbû. 5 rojname beşdarî civînê bûn. Di rojname de hat duxuyanîkirin ku, dewleta Alman û dewleta Tirk ji ber kirinên xwe tî protestokirin.

Münih (München): Roja 26'ê Sibatê Feyka-Kurdistan û hinde hêzên demokrat, dixwestin li Münichê civîneka agahdariyê çêbikin. Lê berî ku civîn destpêbike, polêsên Alman hatin eywana civînê, û civîn qedexeyê kirin. Demokratên Alman jî belavkirin. Pêwîst li derdorên başura Almanya polês hertim êrişî welatperwerên Kurd dike û nahêlên ku hevkarîya di nav gelê Kurd û demokratên Alman pêşvehere.

Li Hamburg û Hannoverê xwepêşdan: Roja 27'ê Sibatê rêveçûnek li bajarê Hamburgê çêbû. Bêhtirî 200 welatperwerên Kurd tîkili rêveçûnê bûn. Gelek rojname, rêveçûn ji nêzîk ve şopandin.

Her di vê rojê de rêveçûnek jî li bajarê Hannoverê çêbû. Digel 30 demokratên Alman, gişt tevde 500 kes tîkili rêveçûnê bûn. Bi van rêveçûnan û mitîngan dewleta Alman hat protestokirin.

FRENSE

Paris: Roja 16'ê Sibatê, komek ji welatperwerên Kurdistanî (25 kes), bûroya DPA (Ajansa Nûçeyên Almanya) li Parisê vegirtin. Komployan Almanya Rojava li dijî tîkoşîna rizgariya netewî û girtina welatperweran li Almanya protestokirin.

Ev livbazî piştigirtina gelê Frense girt. Livbazîkar jî şebakên avahiya DPA duruşme bangkirin û belavok be-

lavkirin.

Livbazi dora 7 seet û nîvan doma. Welatperwerên Kurd duxuyankirin ku, heya daxwaz bîcih neyin, ewê livbaziya xwe berdewam bikin. Gelek rojnamekar hatin cihê rûdanê. Piştî ku daxwaz hatin derivandin pêde, dawî bi livbaziye hat.

Lyon: Roja 18'ê Sibatê 30 welatparêzên Kurd, balyozxana Almanya Rojava û avahiya Rêya Asmanan a Almanya, a bi navê Lufthansa vegirtin. Bikaranînen dewleta Alman ên li dijî welatperwerên Kurd, protestokirin. Dawî bi van bikaranînan anînê xwestin û daxwaza berdana 11 welatperweran kirin. Gelek rojnamekar hatin cihê rûdanê û livbazi bi serkeftinî dawî pê hat.

YEWNANÎSTAN

Platformeka hevpare

Li ser banga berpirsiyariya ERNK, ji bo bilindkirina hevkarîya berxwedanê rêxistinên hanan platformeka hevpare îmzekirin: PKK, Acilçiler, Dev-Savaş, SVP, Av. Dev-Genç, DK û TKP (B). Di belavoka platformê de hat duxuyankirin ku wê gelek livbazi pêkbêne. Livbaziye gihan me evên jêrin.

Xweragirtina birçimayinê

Li bajarê Atîna, taxa Propîla 10 welatperwer cilên girtiyan li xwe kirin û dest bi xweragirtina birçimayinê kirin. Li kêleka sêpiya bidarvekirinê a hikar, gelek duruşme û wêne li dora cihê bûyerê hatin daleqandin. Belavok hatin belavkirin. Bi cilê netewî, govendeka Kurdî dilê temaşekaran şakir. Livbaziya ku roja 15'ê Sibatê destpêkiribû, piştî bicihanîna daxwazên dîliyan şer li Amedê, dawîbû.

Civîna bo rojname

Roja 16'ê Sibatê li bajarê Atîna civînek bo rojname çêbû. Ev rojname û şaxên ajansan beşdarbûn: Avgî, Protî, Rîzospastîs, Elefterotîpos, Elefteropîa, Tovîma, Mesîmerînî, Katemerîne, Apogermatînî, Akropolîs, AFP, AP, Avrîanî, Tanea, Demokratîkos Logos, Makedonîa. Di civînê de bikaranînen Komara Tirk hatin eşkerekirin û sedema bûyerên biryarên bidarvekirinê hatin naskirin.

Livbaziya vegirtina avahiya A I.

Roja 17'ê Sibatê avahiya AI (Amnesty International-Rêxistina Azadkirinê) hate vegirtin. Welatperwerên ku ev

livbazi bikaranîn, alên ERNK û duruşmên konevanî hildan joran. Daxwazên xwe bi belavokekê eşkerekirin. Ji AI xwestin ku, tewreke aktif şanîbike.

Duxuyaniya

Komîta Kurdistanê

Roja 18'ê Sibatê, Komîta Kurdistanê li Atîna bi belavokeka bi zimanî Yewnanî alema giştî agahdarkir. Duxuyankir ku, berxwedaneka bi qinîyad û bi rûmet li Amedê bilinddibe. Hevkarî ji bogirtiyên şoreşger, ji alema giştî xwest.

Xwepêşdana protestoyê

Piştî çend rojan, roja 19'ê Sibatê xweragirtina birçimayinê dawîbû. Dure, dora 150 kes, ber bi balyozxana Tirkan rêveçûn. Gelek Yewnanî jî têkilî rêveçûnê bûn û alîkariya xwe pêşkêş kirin. Xwendevanî Yewnanî jî hevkarîya xwe şanîkirin. Sosyalîstên Yewnanîstane jî, bi belavokekê piştigiriya xwe eşkere kirin.

Gava rêveçûn hat pêşiya

avahiya balyozxana Tirkan, alên Tirkiyê û USA hatin şewitandin. Rojnamên Yewnanîstane bûyer bi firehî anîn nav pelên xwe.

DANÎMARKA

Kopenhagen: Roja 15'ê Sibatê, 25 dilxwazên ERNK, li bajarê Kopenhagê avahiya Amnesty International vegirtin. Welatperwerên Kurd, biryarên bidarvekirinê li Amedê û bikaranînen dewleta Alman protestokirin û hevkarîya xwe ji bo berxwedana li Amedê bilindkirin. Welatperwerên Kurd, gelek hevdîtin digel rêxistin û rojnamean çêkirin. Berpirsiyarên Amnesty International sozdan ku, ewê daxwazan bîcih bênin. Dure bi awazdana duruşman, dawî bi livbaziye hat. Rojnamên Skandinavya bûyer weşandin.

HOLLANDA

Rotterdam: Roja 26'ê Çilê 1988'ê, li qêra "Paulus" li bajarê Rotterdam, 6 jin, gişt tevde 35 welatperwerên Kurd dest bi xweragirtineka birçimayinê kirin. Piştî ku daxwaz hatin pejirandin pêde, roja 22'ê Sibatê dawî bi xweragirtinê hat.

Roja 18'ê Sibatê jî, Komîta Kurdistanê, berpirsiyariya ERNK li Ewropa û abukate penehan bihevî civînek bo rojnamean çêkirin.

Dure jî digel 100 demokratên Hollandî, rêveçûnek ku 500 kes têkilîbûn, çêbû.

Den Haag: Li bajarê Den Haagê civînek li ser Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan çêbû. Piştî agahdariyê, sedema komplo û provokasyonên li dijî têkoşîna me hatin naskirin.

Amsterdam: Her bi vî armancê civînek jî li bajarê Amsterdamê çêbû. Gelek xwendî hatibûn civînê.

AVUSTURYA

Wien (Viyana): Roja 16'ê Sibatê, li bajarê Wien, ji bo hevkarîya berxwedana li Amedê, xweragirtineka birçimayinê hate çêkirin. Polêsan livbazîkaran bi kotekê belavkirin. Lê welatperwerên Kurd, dilxwazên ERNK, digel Kurdên ji Kurdistanê Başûr û endamên Dev-Genç xweragirtina xwe, dîsa jî berdewamkirin. Gelek rojname hatin cihê rûdanê.

İSVİÇRE

Roja 11'ê Sibatê welatperwerên Kurd dest bi xweragirtineka birçimayinê li bajarê Bern kirin. Livbazi giha armancên xwe. Roja 16'ê Sibatê jî, Komîta Kurdistanê civînek bo rojnamean çêkir.

Şeva hevkarîya ERNK li Nantes-Frense

Roja 20'ê Sibatê 1988'ê li bajarê Nantes li welatê Frense, şeva hevkarîya ERNK çêbû. Dora 250 kesan beşdarbûn.

Şeva ku bi armanca hevkarîya bo ERNK çêbû, bi silava bo şehîdên şoreşê destpêkir.

Dure bi sitranên gelî û şîno berdewamkir. Di şevê de axafên bi zimanên Frensî, Kurdî û Tirkî çêbûn. Li ser gihanekên têkoşîna rizgariya netewî û kompoyên li dijî têkoşinê, mehvan hatin agahdarkirin. Şev bi govendê dawîbû.

Komela Karkerên Welatparêz li Parîsê komcivîna xwe a 6.'an çêkir

Roja 14.2.1988'ê li Frense bajarê Parîsê, Komela Karkerên Welatparêzên Kurdistan komcivîna xwe a şeşemîn çêkir. Dora 250 endam beşdarî komcivînê bûn. Civîn bi silava ji bo şehîdên Kurdistanê û cihanê destpêkir. Xebatên komelê ji ber çavan hatin derbas-kirin, rexne û xwerexnekirin diyarbûn, koma birêvebirinê a nû hate hilbijartin û arman-

cên nû hatin danîn.

Rexne û xwerexnekirin civîn pir xurtkirin, şaşî û baweriyên çewt hatin mehkumkirin û ji bo domana pêş, biryarên xurt hatin pejirandin. Delamet û karguzariyên endaman, bi şeweyeka ronak danîn.

Koma birêvebirinê a nû hat hilbijartin, û bi sunda endamên birêvebirinê, komcivîn biserkeftinî dawîbû.

Penahên Kurdistanî li Bielefeldê bin ala ERNK xwedan pêş

400 kes tekilî xwepêşdana li bajarê Bielefeldê-Almanya Rojava bûn. Komîta Mihacirên Welatperwerên Kurdistan, ku ev rêveçûn çêkir, bi vî awahî pîrgîrekên mihacirên Kurd ên kesani û malbatî, bin ala ERNK anî zimên.

Gelek xort, jin, zarok û kal tekilî rêveçûnê bûn. Xwepêşdan bi xwendina xoşxanên Kurdî destpêkir. Di serê xwepêşdanê de, ala me a netewî pêldida. Duruşmên nola; "Em konevaniya û bikaranînen

dewleta Alman li ser mihacirên Kurd protestodikin", "Em piştigiriya berxwedanê li zindanan Amedê û Eskîşehîrê dikin" hatin bilindkirin. Herwusa duruşmên li derheqên kêşên mihaciran awazdan.

Domana xwepêşdanê de duruşmên weke; "Bimire nefikirin", "Bimire dewleta Tirk a faşîst", "Bijî berxwedanê li zindanan" hatin awazdan.

Piştî axafa bi zimanê Kurdî û govenda Kurdî, dawî bi xwepêşdanê hat.

Li bajarê Hamburg-Almanya Rojava Hefteya Hevkarîya Gelê Kurdistan çêbû

Di navbera mêjûyên 4.2.1988 û 7.2.1988, li bajarê Hamburgê bin serokatiya GAL (Grün-Alternative Liste) û bi tîkiliya rêxistinên bi navê KOMELA (ji Kurdistanê Rojhelat), Partiya Demokrata Kurdistanê Îraq, Yekîtiya Nîştîmanî Kurdistan (YNK), DDKD, Dev-İşçi (çepê Tirkan) û KOMKAR, "Hefteya Hevkarîya Gelê Kurdistan" hat çêkirin.

Di vî civînê de, ku bi alîkariya dewleta Alman jî çêbû, bilî PKK ji bo hemû rêxistinanan derfetên azad û wekhev hatibûn naskirin. Herwusa biryar hatibû girtin, ku destura hatina endamên ERNK nebe.

Lê roja civînê, li dijî daxwaza van rêxistinanan, 30 endamên ERNK tîkilî civînê bûn. Ji ber ku dilxwazên ERNK xwestin tîkilî platforma civî-

nê bibin, KOMKAR, DDKD û Koma Mihaciran (Dev-İşçi) civîn berdan û xwe ji eywanê durxistin. Endamên KOMELA, YNK, PDK-Î û dilxwazekî ERNK ji Kurdistanê Başûr-Rojava runîştin diwanê. Lê gava berpirsiyarên GAL pêhesîn ku dilxwazekî ERNK runîştîye diwanê, xwestin wî rakin. Belê protestoya mehvanan vî daxwazê avê de bir.

Piştî ku di civînê de hinde film û filmên dia hatin şanîkirin pêde, nunerê KOMELA bîrdoza xwe a otonomîxwaz eşkerekir. Belê mehvanên Alman, wan rabîrîn û eşkerekirin ku daxwaza gelê Kurd serxwebûne. Endamekî ERNK jî rexne li civînê kir û rûçkê GAL ê li dijî tîkoşîna me, şot dani holê. Civîn bi serkeftina endamên ERNK dawîbû.

Komelên Karkerên Welatparêz ên li Almanya Rojava komcivînên xwe çêkirin

Di navbera mêjûyên 30. Çilê û 15. Sibatê, li gelek bajarên Almanya Rojava Komelên Karkerên Welatparêzên Kurdistan komcivînên xwe ên salwestî çêkirin.

Di komcivînên 13 komelan de, ku endamên Feyka-Kurdistan in, welatperwerên Kurdistanî gotûbêjên dorfireh li ser pîrs û kêşên xwe pêşvexistin. Di komcivînan de, raporên li ser rewşa konevanî a rojenî û li ser xebatên salekê,

hatin xwendin. Pilana salekê, ji bo xebatên pêş hat derxistin, biryar hatin girtin û piştî rexne û xwerexnekirinê, birêvebirên nû hatin hilbijartin. Hemû komcivîn bi serkeftinî dawîbûn û biryarên gelek xurt hatin derivandin. Bi sedan welatperwerên Kurd beşdarî civînan bûn, û gelek kes û rêxistin daxwaza biserkeftinê pêşkêşî komcivînan kirin.

Weke tê zanîn, Komelên Karkerên Welatparêz, xebatên nola; rêxistinkirina we-

latperwerên Kurdistanî, perwendekirina wan, ji aliyê rizgariya netewî zanakirina wan, veristina pîrgal û pîrgîrekên wan, herwusa pêşvebirina çanda netewî ji xwe re delamet zanîne, û di vî barê de jî rista xwe rind leyistîne û dileyizin.

Çêkirina komcivînên komelan, gavekî amadekirina komcivîna Feyka-Kurdistan e. Niha jî karkerên Kurdistanî, xebatên xwe bo çêkirina komcivîna Feyka-Kurdistan dilezînin.

Li bajarên Gottîngen û Kassel livbaziye vegirtinê birêketin

Roja 22'ê Sibatê, 30 welatperwerên Kurd ji bo hevkarîya berxwedana li zindana Amedê û ji bo protestokirina girtinên li Almaniya, li bajarê Gottîngenê avahiya DGB (sandikatên Almaniya) vegirtin. Berpirsiyarên DGB daxwazên welatperweran rind dîtin û televîzyona NDR û rojname "Gottîngen Tagesblatt" anîn cihê bûyerê.

Welatperwerên Kurd, armancên xwe ji bo TV û rojnameyan dan naskirin. Duxuyanîyên sawcî Rebmann protestokirin. Daxwaza bi lez berdana welatperwerên hatine girtin, pêşkêşkirin. Alema giştîya Almaniya, gelek dehn û bala xwe da vê rûdanê. Vegirtin dora 3 seetan berdewamkir.

Li bajarê Hannover Şevên Hevkariya Biyaniyan çêbûn

Rojên 28 û 29'ê Çilê de, li bajarê Hannoverê, gelek sazi û rêxistinên biyanî 2 şevên hevkarîyê çêkirin. Koma xortên Kurdistanî, bi bernamêkî çandî têkilî şevan bû.

Nêzikî 15 rêxistin bi hev re ev şev çêkirin. Axafên pêşemîn, ji hêla Yekîtiya Ciwanên Welatparêzên Kurdistan şaxê Hannover, ku endamê ERNK ye, hatin çêkirin. Li ser Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan axafeka dorfireh hate pêşkêşkirin. Axafa YXWK, bi duruşman û çepikan bersiva xwe girt.

Di şevan de, komên sitranan û govendê, mêhvanan dilşa kirin. Şev bi sitrana serpêhatinê, "Apo hatiye Hilwanê" dawîbûn.

Hînkareka birûmet a biratiya gelan

Li Almaniya Rojava bajarê Lohn, welatên bindest dîlanek çêkirin. Dilxwazên ERNK jî beşdarî şahiyê bûn.

Dilxwazên ERNK, di şahiyê de, faşizma Tirkan pişangekirin û di vê barê de film şanîkirin. Axafek bi zimanê Almanî jî hat pêşkêşkirin. Piştî şanîkirina filmê, guhdarên pirsên xwe ji dilxwazên

ERNK kirin. Dilxwazên ERNK bersiva pirsan dan û li ser berxwedanên zindanan man.

Li kêleka welatperwerên ji Nikaragua, Eritre û Kurdistanê, gelek demokratên Alman jî beşdaribûn. Dilxwazên ERNK, xwarin, weşan û govenda Kurdî dan naskirin. Ev şahî bû hînkareka bi nave-rok, bo xuşk û birayetiya gelan.

Hevkariyeka navnetewan a zînde

Yekîtiya Karkerên Welatparêzên Kurdistan (YKWK) li Libnanê, livbaziyeke hevkarîya gelê Filistîne çêkir. YKWK belavok belavkir û li hemû karxanan û cihên kar, karkerên Kurd karên xwe bo piştgiriya gelê Filistîne berdane.

Kuştin, qirkirin, pîkolî û nîrên siyonîzma Îsraîl li erdên Filistîne ên ku hatine vegirtin, rastî berxwedana gelê Filistîne dibin. Ev bikaranînen siyonîstan ne nûn in. Raste ku wê gelê Filistîne jî li dijî vê konevaniya tune kirinê, wê herdem liberxwebide. Ev berxwedan serê siyonîstan diarihinê û protestoya mirovatiya pêşveçûyî li dijî siyonîstan radike.

Piştî ku pêşengên berxwedana gelê Filistîne, Cibril Recup, Beşîr Xayrî, Cemal Cibara û Husam Xidir ber bi Libnanê ve hatin koçberkirin pêde, berxwedan bêhtir geşbû û qulibî tevgerêka gelî.

Ji ber vê rûdanê, roja 23'ê Çilê 1988'ê heyetek ji hêzên şoreşger ên Filistîne, tevli nûnerên hêzên Libnanê, nûnerên Surî û hêzên pêşveçûyî ên Erebi û nûnerên ERNK bi navê gelê Kurd, serîdan Xaça Sora Libnanê. Bikaranînen derî mirovahî ên Îsraîl protestokirin û hevkarîya xwe bo gelê Filistîne diyarkirin.

Piştî vê bûyerê, Yekîtiya Karkerên Welatparêzên Kurdistan hevdişînek digel Filistîniyan çêkir. Rojeka karberdanê bikaranî. Yekîtiya sandîkatên Filistîn, Sandîkata Netewî a Libnanê piştgiriya livbaziye kirin. Livbazî biserket.

Bin serokatîya ronakrewanan ciwanên Kurdistan rêxistinên xwe çêdikin

Roja 7'ê Sibatê li Paris-Frense, Yekîtiya Ciwanên Welatparêzên Kurdistan civîneka xurtkirina têkoşîna netewî çêkir. 200 kes beşdarbûn.

Berî ku civîn destpêbike, li ser tewr û livên nebaş hate rawestandin. Rexne li jiyana derî netewî hatin kirin.

Berî civîne Dersimspor û Botanspor di nav xwe de gok leyistin. Û weke hev man. Endamên YXWK, komên sporên Kurdî pîrozkirin.

Di civîne de helbest hatin xwendin û ên baş hatin hilbijartin. Koma çandî jî, muzîk û folklorên xwe pêşkêşkir.

Axafkarên ku civîne de peyivîn, rista xortan di Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan de, danîn holê. Li ser delametên wan rawestîn. Dawiya civîne de, axafa sekretere gelemperîya PKK, rêheval Abdullah Ocalan, ji vîdeo hate şanîkirin. Ev rûdan civîn kire nav heyecanê.

Xweragirtina birçîmayîne û civîna bo rojname li Swedê

Weke tê zanîn, serê çend salane, karbidestîya Swedê êrişî Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan dike. Welatperwerên Kurd digire û bikaranînen derî mirovahî bi serê wan de tene. Wan derdixwe pêşîya dadgahan û dixwaze gûnehbar bike. Herçuqasî jî bo demê bikaranînen xwe sivik kiribû jî, dev ji van kirinên xwe heya îro bernedane.

Di vê salê de, dîsa dawê li dijî welatperweran vekir. Welatperwerek girtiye û niha di girtîgahê de ye. Welatperwerê hatî girtin, bêhtirî 10 rojan e, berxwedaneka birçîmayîne bilinddike. Li der ve jî welatperwerên Kurd û hinde hêzên

demokrat hevkarîya xwe birêvedibin.

Bi vê armancê, roja 12.2. 1988'ê rêxistina bi navê "Dostên Gelê Kurd" li bajarê Malmö, tevli 2 welatperwerên Kurd, civînek bo rojnameyan çêkir. Rûçkê karbidestîya Swed danî holê, berdana welatperî, herwusa dev ji van bikaranînan berdanê xwest. 14 rojnamekar û 2 radyo beşdarî civîne bûn. Rojname, radyo û TV (weneguhaz) civîn anîn nav rûpelên xwe.

Ev rûdan jî datîne holê ku, ê ku hatiye rabirin û pişangekirin, ne Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan, lê karbidestîya Swed bixwe ye.

Yekîtiya Jinên Welatparêzên Kurdistan (YJWK) civîneka yekîti û agahdariyê li bajarê Bonn çêkir

Roja 20'ê Sibatê, koma xweyicîha Kolnê a YJWK li bajarê Bonnê civînek çêkir. Dora 45 jin beşdarbûn. Di civîne de armanca damezrandina YJWK hate eşkere kirin û gotûbêj li ser pîrgirekên jinan li derveyî welat hatin çêkirin.

Ji ber ku di domana civîne de, berxwedana li zindanan jî

bilindbibû, di vê barê de jî kar-guzariyên jinan hatin naskirin. Hate eşkerekirin ku, jinên Kurdistanê û dayikên girtiyan li Amedê liberxwedidin.

YJWK, ji bona ku jinên Kurdistanê bêhtir xwe têkilî şoreşa netewî bikin, civînen xwe û xebatên xwe, wê leztirîn pêşvebibe. Ev civîn wê bidomin.

“Emê kengê xwe ji xap û derewên tevgerên nerast xelasbikin?”

Wê kengê ew roj bê ku, emê ji rewşa biyanî fêrbibin û hişyarbibin. Emê li ber jiyana bêxêr hişyarbibin û dev ji berjewendên xwe ên şexsî ên teng berdin? Emê kengê xwe ji xap û derewên tevgerên nerast xelasbikin?

Gelê me xwendevanan şiyandîye nav gelên cîhanê ên ku bi sedsalan li peşîya gelê me ne, pêşvetir çûnê, ji bona ku xwedî li mafên xwe ên netewî derkevin, derd û kulên gelê xwe ji gelên cîhanê re bibêjin û bidin nasdan. Lê çimixabîm ku, xwendevanên Kurd ên derketine derveyî welat, tenê li ser sûdên xwe ên teng û kesanî difikirin. Dema xwendina xwe de bêhtir wusa difikirin: “*Ezê xwendinê biqedênim. An ezê bibim doxtor an jî mûhendisek. Ezê li welat li taxeke ku maldar li wir bicîh bûne, avahiyekê bikirim, erebekê (tomofilekê) bikirim.*”

PÊWÎSTÎYA PKK LI ROJHELATA-NAVÎN

Lê çîna wan û gelê wan, di xem û derdê xwarina zarokên xwe a roje-roj de ne.

Ji bona ku “xwendevanê” me e “delal” bikaribe fenbazî û xapan li gel bike, wêberçavîkekê bide ber çavên xwe, daku baweriya gel bi van gotinan bikaribe bêne; “*min gelek zor û zehmetî dît, gelek ked da, heya min ev diploma stand...*” Li rewşa gelê xwe nanêre. Nabîne ku, birayên wî li hemû perçên Kurdistanê, di bin nîrê de, di bin koletiyê de dijîn. Rewşa wan, hîn rewşa cotareke sedsala navîne, hîn bêni-fus û bêhejmare. Ev û lat, wekhev tên hejmartin ji hêla mêtîngeran ve.

Tiştêkî giring jî, rewşa xwendevanan li hemberê tevgerên nerast û şaşe. Li perçên welatê me hin tevger hene ku, temanê wan biqasî temanê Yekîtiya Sowyetê û navê marksîst-lenînîst li xwe kirine. Lê tucaran ji bo gelê me e bindest di bernamên xwe de tiştêk ne-nivîsandine. Heya niha wusa ji me re gotin: “*Dem nehatiye, ji*

bona ku em vê mafê bixwazin, Rewşa cîhanê krîtîke. Ev daxwaz, wê bibe sedema şerê cîhanê. Kapîtalîzm û emperyalîzm wê şerê cîhanê li darxin.” Lê em baş dizanin ku, ji berê heya niha burjuwazî bi xapandinên wusa, çavên gelan ji ser rewşa hundurî a aborî (ekonomî), ramanî (siyasî) û civakî zivîrandîye û gelan, bi tiştên vala mijûl kiriye.

Rewşa xwendevanên me ên “şoreşger” ku me li jor li derheqê wan nivîst, ne derî rewşa reformîstane, ku şoreşan de bi kar û leyistokên dijmin, bi dijmin re xwe kirine yek. Evan kesan, ji bo jiyana xwe a şexsî bidomînin, inkara têkoşîna şoreşvanî kirine û xwe bi dijmin re kirine yek.

Heya kengê wê xwendevanên Kurd bi şîarên derew û nerast bînan xapandin? Ev şîarên vê nolê, dikarin tenê temanê malxurî û mêtîngeriyê li ser gelê me bidomînin û kurtir bikin. Wê kengê xwendevanên me wan fikrên durî rastîyê ji serên xwe bavêjin? Ma gelo

em jî ne mîlletek in? Ma ne mafê me ye, ku em jî weke hemû gelên cîhanê bi şan û şeref û bi xîret bijîn? Emê kengê bi mejiyê serê xwe ji bo xwe bifikirin? Hemû gelên cîhanê berê ji xwe re, paşê jî ji derdorên xwe re difikirin. Emê kengê bi xwe û ji xwe re bifikirin, dîroka xwe bixwînin û ji kêmasiyên bav û kalan rastîyê derxînin? Bi ilmê Marksîzm-Lenînîzmê xwe çekdar bikin? Lewra ev ilmê hanan, ilmê gelên cîhanê ye... hemdemî ye.

Lê pîrsek tê bîra mirov. Gelo çi mana navê Marks-Lenîn û komûnistiyê heye? Mirov bersiva vê pîrsê dikare wusa bide: Komûnîzm şoreşe li dijî zilmkariyê, kevneperestiyê. Bi rêxistina şoreşê, ji bo tune kirina mêtîngerî û kedxwariya hov e. Komûnîzm, rizgarî û azadiya gelên bindest, serkeftina çînen bindest û avakirina sistema sosyalîst e. Lenînê mezin wusa digot: “*Ez serbilindim ku ez ji gelê Rusî me.*” Lê îroj Lenîn, mamhos-

tayê tevayî cîhanê ye û enternasyonalistêke mezin e. Îroj em pîr eşkere dibînin ku, dewletên sosyalîst gihiştine çî qonaxekî bilind. Serokê dewleta Vietnam Ho Chi Minh, serokek netewî bû, lê ji bo şoreşa cîhanê wusa digot: “*Berî ku ez bimirima, min dixwest serxwebûn û azadiya hemû gelan û welatan bidîta. Di têkoşîna serkeftina gelan de xebatkarek bûma, şahiya wan bidîta. Tiştêk ji serxwebûn û azadiyê ne bi rûmettir e.*” Ev gotinên hanan, bûn hişyariyek ji bo şoreşên gelên cîhanê.

Dem jê re hatiye ku îroj, gelê Kurd bi çînen xwe ên şoreşger û xwendevanên xwe ve rabe serxwe û pêşengîya têkoşîna xwe bi xwe bike, hêzên xwe ji nav refên xwe rake, ji bona ku ruswabûna mêtîngeran û leyistokên wan derkevin holê. Giringe hîma me ji gelê me bêtin, nexwe ne ji wan tevgerên ku ji xwe bi xwe re tu tişt nekirine. Herçuqasî dîroka hebûna wan dirêj û dur be jî, ewanan ji bo gelê Kurd tu tişt nekirine. Em pîr baş dizanin ku tu gel nikarin xwe rizgarbikin, heya xortên wan ên qehreman ranebî serxwe.

Mafê gelan bêşer û bêzorê tu-
caran nehatiye dayin.

Dîrok îspat dike ku, ewên
îroj xwe tevgerê komûnist
dibînin, di dema Atatürk de
gava Kurd û Ermenî hatin ve-
birandin, li bal M. Kemal cih
girtine. Heya vê sala dawî me
nedît ku, Partiya Komûnîsta
Tirkîyê navê Kurdistan anî
zimanê xwe. Herweke ku tê
zanîn, piştî ku cunta faşîsta
kedxwar hate ser kar pêde,
PKK li zindanên Diyarbêkrê û
li derve li berxwe da. 15'ê Te-
baxê bu gavek mezin û HRK
sazbû, piştî wê ERNK sazû û
tevger xwe dorfireh kir. Heke
berxwedana M. DOĞAN û he-
valên wî tunebûna, tukesî ne-
dizanibû wê kengê parastina
mafê Kurd, ji hêla van hêzan
bêtin naskirin.

Kongra Partiya Komûnîsta
Sowyetê de, sekretêra TÎP
(Partiya Karkerên Tirkîyê-
Türkiye İşçi Partisi) Behîce
Boran wusa digot: *"Pîkolî li
ser xwendevanan û pêşve-
rûyan li Tirkîyê heye û li ser
Kurdan jî heye."* Lê li ser ji-
yana ku gelê Kurd tede ye, qet
tiştekî negot. Siyaseta Tirkî-
ye a faşîst ji binî netanîn bîra
xwe. Ew kuştin, talankirin û
berxwedanên zindanan nayê
bîra wan birano!.. Min miro-
vek ku ji qirkirina Dêrsimê
xwe bîzor xelaskiribû dît, wu-
sa digot: *"Zarokên me bi se-
rên sunguwan hatin kuştin, a-
gir berdidan malên me, sewa-
lên me; dewar û mirîşkên me
dikuştin."* Lê ev tevgerên çewt
bi dijmin re hereket kirin, bûn
şirikê gunehên û sucên hatin
kirin.

Lê reformîst hej jî wusa
dibêjin: *"Çawa hûn êrîşî van
partiyan dikin? Rojname 'Prav-
da' nivîstibû: 'Behîce Boran
wiha dibêje: 'pîkolî li ser Kur-
dan heye'".* Lê ev reformîst
çuqas rebenin! Gelo ma çi ha-
tibû nivîsandin? Ma gelo ni-
vîstibûn ku *"Kurdîstana Ba-
kura-Rojava bûye derya xwî-
nê?"* Ma gelo gotibûn ku, *"Şo-
reşên gelên Kurd û Tirk bihev-
rene, em destên xwe bidin şo-
reşa vî gelî, em dijmînahiya
berxwedanê nekin?"*

Carek din gotinên me ên li
jor hatin nivîstin, îspat dikin
ku ewan ji bo gelê Kurd tiştek
nekirine û nakin jî. Hêza ku ji
bo Kurdan xebatê bike û dike,
tenê PKK ye. PKK, wê xebatê
bimeşîne û cihan tev bi şoreşa
gelê Kurd mijûlbibe, li ser bi-
axife. PKK îroj kar û bar pêşve
dibe, ji bona ku yekîtiya gelê
me çêbike, Tevera Rizgariya
Netewa Kurdistan mezinbike,
Artêşê mezinbike. Ev tevgera
negirêdayî kesî ye û serbixwe
ye... Ji bo Kurdistanê Serbi-
xwe û Yekbûyî...

Piştî hilweşandina tevgera
Kurdîstana Başûr di sala 1975'-
an de, ji ber gelek nîrên demê û
kêmasiyên tevgerê û ji ber
bingehên el û eşîrî û tîkiliyên
bi der û hundurê welat re, dilê
gelê me di dermafê hêvî û da-
xwazan de şikestibû. Lê qadê
de cihgirtina PKK, bû wek ti-
rêj û brûskê û li rûyê neyar û
dijmînên gelê Kurd ket. Dest-
pêkê de li ser sazîkirina partîkî
bi bingehên marksîstî û lenî-
nîstî birêket û bi vî awahî li ser
bingeha çînen jî karker, cot-

yar û xwendevanên şoreşger,
ên ku di hemû şoreşan de heya
serkeftinê dimeşin, avakirina
xwe domand. Hêj serî de PKK,
rabû dîroka Kurdistanê û rew-
şa gelê Kurdistanê, barên ci-
vakî, ramyarî, aborî û dîrokî
de hurkolî û kêmasiyên berê
baş naskir. Ji bo hemû nexwe-
şin û nebaşiyên hene, bi dîti-
nek şoreşvanî derman û rast-
bûn peyda kir.

PKK, ka çawa şoreşên de-
ma me birêdikevin baş naskir,
û gav bi gav destpêkir xebata
çekdarî bimeşîne, dure jî der-
basî şerê pêşmergan bû. Xe-
batên şiyarkirina tevayî gel
birêxist, ji bona ku tevayî gel
bikeve ser rêya şoreşa gelî. Bi
rastî jî PKK ev gavên hanan bi
serkeftinî avêt. Piştî hatina
cunta faşîsta kedxwar û pêk-
hatina kiryarên leşkerî û der-
ketina rêberiya tevgerê ji we-
lat, herwusa tevger ji derveyî
welat vegeriya welat û vê de-
mê de pîrgîreka Kurdistan li
cîhanê belavkir. Weke tê zanîn
jî, ji sedî heştê ji dengûbehsên
li ser Kurdistanê, îroj li ser
PKK ne.

Heke em li temana PKK a
kin bimeyzênin, emê bibînin
ku gavên di salên ji 1978'an
heya 1988'an de hatine avêtin,
gelekî mezin. Tu tevgerên
Kurdî yên kevin, bilî dîrokên
xwe ên dirêj nedikarin van
gavan pêşde bavêjin û navê-
tine jî. Hemû cihan pir rind
dizane ku, bi destxistina kar-
bidestiyê ji hêla generalên fa-
şîst, ji ber dorfirehbûna tev-
gera rizgariya netewî bû. Piştî
sala 1980'an vir de, bi sedan
lawên gelên Tirk û Kurd yên
hogir hatin bidarvekirin, kuştin
û xistin zindanan de. Serî de
jî gelên cihanê tev ji rojiya
mirinê a pêşvanên PKK a di
sala 1982'an li zindanên bajarê
Diyarbêkrê haydarin, dizanin
û bihistine.

Ev pêşketinên li Kurdista-
nê û tevgera Kurd, bingehên
partiyan klasîk, şovenîst û re-
formîst li heremê hejand. Wan
bawer nedikir ku, wê gelê Kurd
rabe serxwe û dest bi xebata
çekdarî bike. Lê kiryarên leş-
kerî li dijî dewleta Tirk a ku
perçekî ji peymanana NATO ye û
hevkarê Emerîka ye, ku tevde
li dijî gelan û azadiya milletan
in, dijmînên gelên Rojhelata-
Navîn û Yekîtiya Sowyet in, ku
dostê gelên bindest ê strate-
jîke, destpêkir.

PKK bi damezrandina ARGK
û ERNK, gaveke xwe a din a
pêwîst avêt. Ev gavên hatin
avêtin, ne tiştên piçûk bûn. Roj
bi roj dilxwaz û piştgirtên PKK
li Kurdistanê Bakûra Rojava û
li perçên Kurdistanê ên din de
bêhtir bûn. Îroj kesek li Kurdis-
tanê nîne ku Mazlum DOĞAN,
Kemal PÎR û M. Hayrî DUR-
MUŞ nasnake. Nexasim hemû
welatparêzên ji hemû biran,
xortên ciwan û xwendevanên
Kurd, berxwedana wan rind
xwendine. Berxwedana wan
serokên hogir, dîroka Kurdis-
tanê a hemdemî de rûpeleka
zêrîne. Gelê me gişt, partiya
van rêberên mîrxas nasdike;
rind dizane ku wê partiya Maz-
luman, kelepura ronakrewan
wê biserkeve û bigihe serfî-
raziyê.

Xebatên PKK ên bi şan û
şeref, kirin ku hemû partiyan
"Kurd" li dijî PKK bangese

bikin. Ev partiyan "Kurdî"
wusa gotin: *"Ew kes bê meji
ne. Terorîstin. Hêj dem neha-
tiye ji bona ku vê yekê bikin.
Wê gel bibin qirkirinê û kuştinê.
Ji bo aşîtiya cihanê bive-
tiyan (tehlûkan) birê dixin.
Evên hanan bi kiryarên xwe,
dixwazin şerê cihanê a sisiyan
derkeve ûhw..."* Partiyên
xwesipar û reformîst, xwestin
sûdan ji ve yekê bigirin. Bi
şereki psikolojîk, xebatên xwe
ên gemar di nava gel de û li
heremê li dijî PKK domandin.
Ji ber ku PKK, rûçkên wan ên
reş û kîret eşkere kiribû; kifş-
kiribû ku rêka serfîraziya Kurdis-
tanê ne li Ewropayê ye. Ev
tirsonêk, serfîraziya Kurdistanê
bê şerê çekdarî dibînin. Lê
îroj jî, tu karê ku bikin ji wan re
nemaye. Tenê li benda weşan-
dina nivîs û kovarên PKK û
ERNK dimênin, daku hin pey-
vên piçûk ji wan bigirin û pê,
êrîşa PKK bikin. Ne wusaye
ku evên hanan rêka rizgariyê
baş nizanin! Belê gelek baş
dizanin! Lewma kesên dilpa-
qij ên bi wan re bûn, rojbiroj
xwe ji wan durdikin û xwe tevî
xebata rizgariya netewa Kurdis-
tanê dikin. Derî vê jî, herroj
bi hev dikevin û tengezartir
dibin; berê partiyek bûn, îroj
heryek ji wan 4 an 5 partî ne.
Peymanên ji "qartone" di nav
xwe de avadikin. Bi van çarên
derewîn, dixwazin xwe bi gel
bidin pejirandin. Lê kanî û li ku
derê maye ev xewna şêrîn?
Gelê me rêka rast ji PKK hîn-
bûye. Xebatên we bêhudane,
giringe hûn baş bizanibin!

PKK banga xwe li hemû
partiyan komûnist û hêzên
pêşverû ên li herêma me de,
dike; daku herkes bi nêrîneke
din û bi siyaseteke nûh, li gelê
Kurdistan bimeyzêne. Li şuna
çewtî û xeletiyên xwe ên berê,
rastîyan deynin. Dijmin, qel-
sîfî û şaşî di mejiyê hêzên de-
rewîn de çandîye, ew nikarin ê
din ji bo pêrgala Kurdistan û
gelê Kurdistan re tiştek bikin.
Hewceye hemû hêzên şoreş-
ger vê rastiyê ji nêzik ve bi-

zanibin.

Belê PKK, bi îdeolojiya
xwe, tektîkên xwe û polîtîka
xwe ên hemdemî, bûye hêviya
gelê me a pêşin û dawiyê. Wê
rizgarî û yekîtiya gelê me pêk-
bêne û wê mêtîngerîya hezar-
salan ji ser gelê me rake. Deli-
lên vê yekê jî, pêşketinên li ser
pîrgîreka Kurdistanê ne, ku
bi lez mezintir dibin.

PKK banga xwe li hemû
Kurdan dike û wanan vexwen-
dîdike, ji bona ku eniya Kurdis-
tanê a netewî avabikin; ji bona
ku tîkoşîna serxwebûnê, bi
destê eniyeka Kurdî bê bilind-
kirin. Niha PKK, amedekari-
yên di vê barê de pêşve dibe.
Ev yek jî, zexmkirina gelê Kur-
distan û bilindkirina şerê riz-
gariyê di nav gelên cihanê de
têne zimên. Pîrgîreka Kurdî
giringe bi serxwebûna Kurdis-
tan û azadiya gelê Kurd bê hel-
kirin. Otonomî û hin mafên
çandî, tenê daxwazên dijmîn-
nên Kurdistanê ne!..

...Hemû tîgîhiştên polîtîka
û ronakbirên ku rewşa Rojhe-
lata-Navîn nasdikin, dizanin
ku, tu caran aşîfî û bédengî li
vê heremê çênabê, heya ku
pîrgîrekên Kurdistan û Filis-
tînê neyin helkirin. Ger hin
pîlan û baweriyên derî vê yekê
hebin jî, ev tucaran nikarin li
Rojhelata-Navîn hevkarî û alî-
kariya şoreşên gelan bikin.
Ew bîr û baweriyên çewt tenê
piştgirtina mêtîngeran dikin û
temana mêtîngerî û rejîmên
paşverû dirêjtir dikin.

Giringe em gelên Rojhela-
ta-Navîn gişt bizanibin, tev-
gera gelê Kurd û welatê wan
Kurdistan, tucaran bivetî (xe-
terê) li ser gelên Tirk, Erebi
û Faris nayne. Rejîmên kevne-
perest (feodal), faşîst û ked-
xwar gelê Kurd bi vê yekê
didin nasdan. Gelê Kurd, se-
ranserî dîrokê de li heremê
hevkarî û hevalbendiya gelên
din kiriye; destana "Hitîn" a
di dîrokê de îspata vê yekê têne
zimên. Ev karê gelê Kurd he-
yanî îroj tê naskirin. Gelê
Kurd ji bo vê heremê refbîref

xwîna xwe rijandiye û gelek
şehîd daye. Kerwanê şehîdan
ê dawiyê jî, şehîdên PKK ne.
Sala 1982'an, şerê gelê Filistî-
nê de li dijî siyonîstan, PKK
xwîna endamên xwe li ser axa
Libnanê û ji bo gelê Filistînê
da rijandin. Hogiriya şehîdên
PKK, yên mîna Abdulkadir
ÇUBUKÇU, Şerîf ARAS, Şa-
habettin KURT, Alî YASER û
ên din... hêj mejiyan de zinde
ye. Lê çi mixabim ku hin ji Tev-
gera Rizgariya Erebi yekîtiya
Kurd û Kurdistanê, mafên ge-
lê Kurd rind nasnake. Em dev
ji vê jî berdin, gelek hêzên û
partiyan Komûnist ên Ereban
hene ku hêj ne Kurdan û ne jî
Kurdistan nasdikin. Hin partî
jî hene li ser axa Kurdistanê
dijin û bernamên xwe de mafê
çarenusî jî nivîstine, lê dîsa jî
tîkoşîna gelê Kurd napeji-
rênin. Başê ev çi dixwazin,
mafê çarenusî bi çi rengî fahm-
dikin? Em dikarin Partiya
Komûnîsta Îraqê (PKÎ) û pi-
roxrama vê partiye hînkar bi-
din. Ev partî, bilî tiştên di pi-
roxrama xwe de nivîstîye,
karvaniyê de înkara Kurdistana-
neke yekbûyî dike. Ev partî di
benda yekê de wusa dibêje;
*"Partiya me ji bo gelê Kurd
mafê çarenusî pêwîst dibîne"*,
lê di benda sisiyan de dîsa vê
yekê dibêje; *"Partiya me bi
xurtî li dijî partiyan Kurd ku
dixwazin dewleteke serbixwe
avabikin, tîkoşînê pêşve-
dibe."* (Ji nivîst û weşanên
PKÎ ên li ser pîrsa Kurdî.)

Ango gelek eşkere vê yekê
dibêjin; *"Kurdino! Ji bo ser-
xwebûnê dernekevin rê! Ger
em jî bêne ser text, divê hun bi
vê pîrsê nefikirin!"* Eşkere ye
ku ev partî vê siyaseta hej jî
didomîne. Îspata vê yekê jî,
kuştina 8 partîzanên PKK li
Kurdîstana-Başûr e. Dema ev
pêşmergên keleş, dixwestin ji
tixubên ku mêtînger li ser xa-
ka me danîne, derbasî Kurdis-
tana Bakûr bibin û herin li dijî
faşîzmê şereke şoreşgerî bi-
kin, ji hêla PKÎ hatin kuştin.
PKÎ wusa dibêje; *"ne mafê
PKK ye ku ji qada Kurdistanê
Başûr derbas bibe."* *"Kurdis-
tana Başûr perçekî ji Îraqê ye
û jê nayê vegetandin."* Dîtinên
vê partiye evin û pêre jî, hinde
daxwazên dewleta Tirk jî qe-
bûl dike. Ji hêla vê partiye, di
karên pratîkî de hevkarîya
dewleta Tirk û Îraqê jî tê qebûl
kirin. Şuna ku alîkariya PKK
bikin, ji ber ku tu ferqî di nav-
bera Tirkîye û Îraqê nîne, li
partîzanên PKK dixin. Niha
pîrsa min jî eve; kanîn ewên
ku dibêjin em marksîstin û
lenînîstî? Li ku derê ne ên
gelan re mafê çarenusî di-
xwazin?

Heke eniyeka tevayî, ku
gelê Kurd ji bo serxwebûn û
azadiyê rake, bê amadekirin,
helbet bersiva van giştan wê
bê dayin. Ji bilî vê jî hemû
dewletên cihanê wê rewşa xwe
eşkere bikin; an li dijî me an ji
bo hevkarîya me. Hingê wê
çêtir derkeve holê, ka kî dijmî-
ne û kî hevalbende.

Belê, ji bo tîkoşîna rizga-
riya netewî, ji bo yekîtiya gelê
me û rizgariya gelên Rojhe-
lata-Navîn, li ser rêya ku PKK
daniye, hertişt ji bo Kurdistana-
neke serbixwe, pêşde!

Zerdeşt-Moskow

Nanpij

Cimo deriyê mala xwe vekir, hînezmanî morbû li derve tarî bû, kolana ku ew têde dijî hîna bê tevger û liv bû, heyanî mela jî raza bû...

Cimo destên xwe vegirtin, demê xwe berve ezmanan kir û li ber xwedayê xwe geriya:

“Xwedêwo! Tu min ji vî qumandarî rizgarkî!”

Cima wê rojê ne rizq ji xwedê yê xwe xwest, ne saxî û ne jî tişteki dî. Xem û kula wî ya mezintirin ew bû, ku qumandarê bajêr, serpolîsê bê namûs tahm nedida Cîmê nanpij.

Cim bi lez di kolana ber mala xwe re berve nanxaneyê xwe ya biçûk çû...

Berê ew gundî bû, li ba axan zevî kirê dikirin, ew û jinika xwe ve têde kar dikirin û nanê zikên xwe jê derdixistin. Pişt-re gava jin nexweş ket, nema dikarî bi tenê xwe ew mala ku bi sê zarowên biçûk biaboranda, loma daket bajarî, li wir renga reng kar û xebat kir, ta li dawiyê li nanxaneyekê nanpijî kir. Dema jiyê Cimo giha çil saliyê bû hevparê xwediyê nanxanê û li dawiyê, ji ber ku du zarowên wî jî piçikî mezintir bûbûn û di nanxanê de kar dikirin, kanî bû teviya nanxanê ji xwe re bikirre, ew û herdu lawikên xwe bi hemû kar û barên nanxanê rabin.

Rewşa Cimo baştir bû, navê wî derket û şora wî jî cî digirt. Lê mixabin (!) teresbavên polîsan û kotiyên veşartî rewşa Cimo wêrankiribûn. Berî ku nan derkeve, pêwîstbû, ku navên wan gişan di mejiyê xwe de bine pêş û bi hewreçivê (tebeşîrê) gora daxwaza heryekî ji wan xêzek an du li ser textikekî bikişanda, ku ji bîra neke bo wan baştirin nan bide aliyekî...

Ji berî derketina royê de mirov li pey hev rêz dibûn, ji deriyê nanxanê de heyanî aliyê kolanê yê dî, jinên ku şîrmîjên xwe li mal hêştine, lawên ku hatine bo nanê xwe berî çûyîna dibistanê bibin, mêrên ku hîn neçûne kar û xebatê an jî bêkarin... gelek ji wan dikuxîn û tiffê êrdê dikirin, hina jî

di ber xwe de dikirin kumkum û gotinên bi dizî ji hev re digotin:

“Bavo! Çima em ji nemirovin?”

“Bi xwedê Cimo ditirse û nanê baştir dide cendirman.”

“Ez ji berbangê de li virim û kes berî min nehatibû, hîn jî nan bi dest min neketiye!...”

Yekî dî li wan vegerand:

“Ma nebese hun bihna nanê germ dikin... êdî herin mal, hun ji bihna nanê Cimo têr nebûn?”

Jinikekê digot pîreka pêncî salî:

“Şîrmijê min bi tenê ye, ez ji şifaqê de hatime...”

Û wilo herro van gotin û hin gotinên mîna van li guhên Cimo diketin û carina jî mirov bê tewat diman û gotinên nebaş bo wî davêtin... gelek jî ji wan destvala vedigeriyan mal, ji ber ku nan nedima.

“Welleh, welleh! Hema bila rojekê nanê qumandarê me kêmbibe, wê nanxana min killit ke... ez çi bikim lo? Rojekê nanê wî baş sor nebibû, bi xwe hat û nan li ser çavên min xist û gote min: ‘Bila ev nan bo Kurdên te be... bila bo kera be...’

Cimo wê sibê wilo digote dostekî xwe yê kevin:

“De başe! Çima tu giliya wî nakî?”

Dostê wî jê pirsîya.

Cimo gote dostê xwe.

“Ezê giliyê li ber ke bikim, bavo? Hemî wek hevin, ji qazî de bigir heyanî dergevanê ber deriyê serayê, tu nikarî dengê xwe bikî... Eger tu ne ji wan bî, gotina te bi du peran nake. Hema ez şorekê bikim, wê ard û mazotê ji ser min bibirrin.”

Dostê wî berken bû û got:

“Mera bo lişta (menfeêta) xwe ji keşe re dibê bavo.”

Cimo hinekî li agirê etûnê nêriya û pişt-re got:

“Belê! Gotinên bavan rastin. Lê îro dem hatiye guhartin. Mera nikane seriyê xwe tim deyne... Ne wilo ye?”

Dostê wî keniya û got:

“Cimo! Cimo! Tuya her baş biminî. Şîrê te vexwarî pak-tirin şîr bû. Metirse û guh

nede qumandar.”

Cimo du nanên sor dan dest dostê xwe û got:

“Ezê ji çi bitirsim? Lê divê çareyekê bibînim û tola xwe ji qumandarê bênamûs hilînim.”

Dostê wî got:

“Bijît!” û rabû serxwe, pişt-re got:

“Eger te alîkarî viya bêje min. Ez ne bo nanê sohr hatime.”

Cimo destê wî leqand û got:

“Dizanim. Bibe bo kurê xwe. Ewê rojekê bibe pêşmerge.”

Piştî dostê Cimo bidûrket, Cimo xwe da aliyekî û hizrên xwe kirin. Kurên wî jî agir vemirandin û dest bi paqijkirina nanxanê kirin.

Roj derbasbûn û Cimo bêtir xemgîn bû, xembariya wî ji bo tolhildanê bû, di xwe de hizr û gotinên xwe dikirin, ka wê çawa tola xwe hilde û bela qumandarê bênamûs ji ser xwe bide alîkî. Hetanî rojekê di mejiyê wî de quncikêkî tarî vebrişî, çik da û pîlaneka kîbar û xweşik ji wî re pêkhanî.

Du jinên qumandarê bênamûs hebûn, yek navsalî bû û ya dî ciwan bû. Bo herjinekê malek standibû û kêmtirtin kirê bo wan herdu malan dida, hema ji beriya xwe tişteke nedida, teviya kirê ji bertîl û kezebohtina xelkê derdixist. Te digot malên wî ziyaretin, belengazan û xwediyên karên biçûk, destekaran û xwedan trombêlan ji wan herdu malan re hertişteki pêwîst ba dihanîn, fêkî, goşt, cil, diyarî û gelek pêdiviyên malan, û bi taybetî bo xanima wî ya biçûk... Lê kesekî nizanî bû bela wan ziyaretan çawa ji ser xwe bişû. Tenê Cimo pîlanek dît û xwe jêre amadekir.

Destên xwe berbanga sibê rakirin, ji kûrantiya dilê xwe de bang li xwedayê xwe kir:

“Xwedêyo! Bi destê min bigir, ku ez bela wî jêmahîbî ji ser nanxana xwe bişûm. Ne te gotiye, ku tu daxwaza sitembaran (mezlûman) dipejirîni?”

Ji nimêjê rabû, gelek kêf-

xweş û dilgerm, gote jinikê:

“Ez îro qumandarê bajêr serbin dikim.”

Jina wî ya nexweş tenegehêşt bo çi wî wilo got, hema di ber xwe de got:

“Eger tu tişteki bi seriyê wî bînî, wê me tevan bidin kuştin.”

Bi lez û bez ji mal derket û dev da nanxanê.

Gava di kolanê re diçû, silav bi germî dida wan kesên, ku diçûn kar û xebatê. Mera dizanî, ku Cimo xweşiyar û dilşade.

Li nanxanê, kurên wî dest bi histirana hevîrê kiribûn. Cimo gote wan:

“Hema karê we sivik bû, bila yek ji we here bo min qazekê bine.

Kurêd wî seriyên xwe hejandin û karê xwe berdewarî kirin. Cimo û herdu kuran gelek çalak û sivik bûn, lê ji ber kar pir û germa nanxanê xwîdan ji her dereka wan diçû, cilên wan şil dibûn.

Cimo di ber xwe de digot:

“Ez nahêlim xwîdana min heban biçê.”

Piştî ku kar kêmbû, kurê wî yê mazin çû qazek ji bazarê kirriya, qazeka ku berê serjêkirî, ji peran rûtkirî û ji xwî-nê paqijkirî. Bavê wî zikê qazê bi xwe tijî birinc, guz, pîvaz û îsot kir, rûn xiste ser û xiste etûna agirî û di ber xwe de keniya.

Gava qaz sor bû, derxist û bi şînahî û firingîyan xemiland, du sê nan dan dora wê û di nav zivîkê de pêça, bir û çû. Bihna qazê bi rê de dihat.

Cimo çû mala qumandar ba jina wî ya mazin, li derî da û pîrskir:

“Ma eve mala jina biçûke?”

Jina mazin derî vekir, çi bibîne! Qazeka di rûn de çekirî li ser milê Cîmê ye, av bi devê wê ket û gotê:

“Na eve ne mala wê mîntikê (qirdikê) ye.”

“Qumandar ji wê re ev qaza xwastibû.”

“Qumandar xwastibû?”

“Erê.”

“Ma çima tenê ji wê mîn-

Cankurd / 1988

tikê re?”

“Ez çi dizanim.”

“De ka bide min, baş bû, ku te mal şaşkir û tu hatî vir, niha ez dizanim, ku jinika wî ya biçûk çi dixu.”

“Xanim! Ez nikanim qazê bidim te, ji ber ku ne ji tere ye.”

Û bi lez birêket û çû. Jina qumandar bi xeyd derî girt. Cim bi lez çû mala a biçûk û li derî da, derî vebû û jina qumandar a biçûk derket. Cimo pîrskir:

“Ma ev mala jina mazine an a biçûke?”

“Ma tu min mazin an biçûk dibînî?”

“Bibore xanim! Ez bala xwe nadim jinan.”

“Çi heye? Ev çi ye?”

“Eve qaza ku qumandar bo jina xwe ya mazin xwastibû?”

“Çi? Ev ne bo mine?”

“Na... Eve bo jina wî ya mazine.”

“Bo wa caziyê qaz biraj-tiye?”

“Erê.”

“Min digot, ew ji min hez-dike. Başe, ku te rê şaşkir û tu hatî vir. Niha dizanim, ew caziya çi dixu. Ezê qumandarê wê yê delal di qula derziyê re derbaskim. De ka bide min ez bixum.”

“Xanim ez qazê nadim te, eve bo jina wî ya mazine û tu jî jina wî ya biçûkî.”

“De başe. Ya ez ya ew.”

Cim birêket û hêşt, ku ew jina di xwe bixeyide û gotinên nebaş bo qumandar û jina wî ya mazin bibêje.

Roja dî qumandar hate ba Cîmê, seriyê wî tew bi birîn bû, devê wî werimî bû û zendê wî girêdayî bû. Qumandar bi çavên tijî hêstir û zimanekî şikestî gote Cîmê:

“Mal ava! Te çi bi serê min kir? Êdî nema ez zora xwe li te dikim. Ez bi te nikanim. Te ez dam bin lédana herdu jini-kan.”

Ji wê rojê pêve, Cim fêrbû, ku ji kesekî netirse û nehêlibe kes xwîdana wî erzan û heban bike.

★

Ma hun jî Tirk in ?

Di van rojan de, gelekî behsa ronakbîriyê dihê kirin. Bi veyekê ve girêdayî çend pîrs peyda dibin di serê mirov de. Kî ronakbîr e? Pîvana ronakbîriyê çi ye? Gelo ronakbîrên me Kurdan, dilê wan bi dilê welatê wan ve girêdayî, bi mejiyê xwe serbest û aza dihizirin, yan jî dilê wan girêdayê newqa milletê serdest e? Di veymercê û nîrê de, erkên ronakbîriyê çi ne? Hwd...

Ronakbîr, di manaya xwe ya klasîkî de, ew kes e, ku haya wî/wê bi awayeke taybetî ji rewş û pergala welatê wî û bi awayeke tevayî û giştî jî, ji rewş û pergala dinyayê heye. Yanê jî bûyer û qewimandinên li der û dora xwe haydar û payedar e.

Ronakbîr, divê herî pêşîn çawa bibîne, her wisa jî rê û nîşan bide. Yanê behs û şirove-

kirina bûyer û qewimandinên li dorhêlê, divê wekî ku dîtiye û bihîstiyê beyan bike û rastî û durustiyê ji xwe re nîşan û nimûne bigire.

Ronakbîr divê girêdayê gelê xwe û mirovatîyê be. Dilê ronakbîran divê li cem gelê xwe be. Li hêla rastî û durustiya mirovatîyê be. Divê ronakbîr di binê tesîr û pêkiriye ciyekî de, ku li dervayê maf û înterseyê gelê wî dihere, nemîne. Yanê ronakbîr, ne ji gelê xwe bibe û ne jî, ji mirovatîyê. Yekbûna van herdu tiştan bêcihêkirin, biparêze.

Ev tiştên li jor jimartî, bi awayeke kurt û giştî pîvan û erkên ronakbîriyê ne.

Lê belê ew herdu pîrsên dawiyê, ku li jor hatiye kirin, bi şeweyeke xwe têkuz bersivên ne girtine!

1- Gelo ronakbîrên me Kur-

dan, dilê wan bi dilê welatê wan ve girêdayî, bi mejiyê xwe serbest û aza dihizirin, yan jî dilê wan girêdayê newqa milletê serdest e?

2- Di veymercê û nîrê de erkên ronakbîriyê çi ne?

Ji bilî hinek ronakbîran, çend yan jî çend babet ronakbîrên me Kurdan hene, ku ew ji xwe ji binî Kurd nayêne jimar-tin. Lewra ew nîrx û qiymetên milletê serdest ji ya xwe berz-tir û bilindtir dibînin mixabin. Loma ji wan nîne! Bila ew heta ku ruyê wan ber bi dogehê here, vey korbûna xwe berde-wam bikin!

Lê ew ronakbîrên ji babetekê din, bi rastî carina ji ew cahş û îxanetkaran jî bi xeter-tir in! Lewra ew dibêjin, ku “em Kurd in û li hêla dinê jî, erk û wezîfeya xwe ya ronakbîrî û mirovatîyê, bi kirinên

xwe yê durû, dilewitînin. Ronakbîr diviya ku li gora bîr û baweriya rastî û durustiyê biçuya. Tiştê ku pê haydar bû, rast bigotaya. Lê ev babet ronakbîr, xwedî şîn û tuwane-neyeke wisa xasûk in, ku wî tiştî bi ustazî ser û bin dikin û navê wî jî bi remz û nîşanên zanistî dixemilînin. Lê dere-wên wan heta nimêja îşayê diçurse. Riya rastî û durustî her û her nayête xapandin.

Di veymercê û nîrê de, erk û wezîfeya ronakbîran, ne vaca kirina rastiye ye. Rastiye û durustiyê bi tîpên mazin û giran binivîsin! Îro roj rastî û durustî ew e, ku em, dema kuştina birayên xwe yê di nav şerê giran de dibînin, eger tişteki jî, ji destên me nayê, qet ne be bi devê dijmin ne peyivin û şerîfiya şerê ew canfidakarên welat kêmbin. Qulu-

pandina rastiye, dijminê Tirk dike. Ma hun jî Tirk in? Tu! endamekî ji nav gelê Kurd, çawa dikarî bi devê dijmin biaxivî? Nexwe tu ne Kurd î? Dibêjin Îsmetê Kerr, Turxut, Ozal û Kamûran İnan jî Kurd in? Lêbelê Kurd jî hene, ne Kurd jî hene.

Eger hûn viya miraq bikin, yanê Kurd û ne Kurdîtiyê, wê gavê wekî serok A. Ocalan dibêje, awirekî bidin dîroka serhîlanîna Kurd, ne yê gelekî berê jî, yê dereng çêbûne, wê demê hûn dê pir vekirî bibînin ku “li Kurdistanê, îxanet çînî ye, ne şexsî ye.” Ronakbîr! Tu li cem kîjan çînê yî? Li cem gelê xwe yan ji li cem çîna dijminê gelê xwe!

Bavê Barzan
Çileyê Paşîn-1988

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENÎYA RÎZGARÎYA NETEWA KURDÎSTAN

Berxwedana birûmet bi xwîna şehîdekî giha armancên xwe

Berxwedana li girtigaha leşkerî li Amedê, roja 8'ê Sibatê, piştî ku dadgahên faşîst biryarên bidarvekirinê dan pêde, destpêkiribû. Berxwedan heya 22'ê Sibatê doma.

Berxwedanên li zindanên Amedê, ji sala 1979'ê virde gişt bin pêşengiya dîliyên şer ên endamên PKK bilindbibûn. Berxwedana vê taliyê jî ji hêla têkoşerên PKK hat bilindkirin.

Daxwazên berxwedana dîliyên şer bêhtirî 80 bendbûn, ku me hinek ji wan di hêjmara "Berxwedanê" a borî de, nasî xwendevanên xwe kiribû. Ji

van daxwazan ên giring, kin wusa dikarin bîn nivistin: Rawestandina biryarên bidarvekirinê, rawestandina koçberkirina girtiyan û şiyandina wan di girtigahên bajarên din de, rakirina qedexa peyvandina zimanî Kurdî di demên hevdîtinan de, dirêjkirina dema hevdîtinan, dawî bi yekcure welgirtina cilan anîn, dayina mafê bi azadî bi abukatan re peyvînê, xweşkirina rewşa xwarin û canxweşiyê û dawî bi pikolîyên faşîst û nijedperest anîn.

Hîn di rojên destpêkê de,

berxwedan xwe hilimand girtigahên din. Girtigaha nefermî (sivîl) li Amedê, girtigahên li bajarên Meletye, Aydin, Mersîn, Eskişehir û Sigmalcilar jî dest bi berxwedanê kirin. Bilezûbez, malbatên girtiyan herikîn bajarê Amedê. Malbat zarok, keç û nasên xwe tenê nehiştin. Malbat jî dest bi xwepêşdanan û xweragirtinên birçîmayinê kirin.

Ne tenê malbat, civaka Kurdan dest bi livekê kir. Xwe levand û bizav da xwe. Xwendevanên li bajêr, kom bi kom

Dûmahîk rûpela 22. de

Êrîşek çû ser girtigaha Birecîkê

Di nivê meha Sibatê de, êrîşek çû ser girtigaha Birecîkê. Êrîş bi şev, dora seet 11.00'an pêkhat û şerekî ku heya beyanî doma, derket. Dengê çekan ji nişkan ve belavî tevayî bajêr bû. Mêtîngerên Tirk rêya Ruha (Urfa) û Dilukê (Enteb) ku ji Birecîkê derbasdibe, girtin. Tomofilên diçûn dihatin, sehkirin. Mêtînger xwestin rûdanê veşêrin û duxuyankirin, ku şerek bi şaşî di navbera leşkerên Tirk de derketiye û 2 serbaz birindabûn.

Di navçên Xalfetî û Sewrekê bajarê Ruhayê de, xebatên ARGK xwe tundedikin. Bi komên piçûk û dizî, xebatên Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan tîr birêvebirin. Lê dîsa jî ev xebat, berhevanîneka mezin derxistine holê. Têkiliyên nav refên ARGK ji navçaya Xalfetî zêdebûne. Ji bona ku mêtînger posîdeyên livbaziye û pêşketinan bişikînin û nehêlin ev hikariyek li gel bikin, operasyonên xwe ên leşkerî zêdekirine.

Mêtîngerên hov hilweşandina gundên Kurdan didomînin

Tiştê ku bi serê malbatên têkoşerên ARGK neyê anîn, nemaye. Ji ber ku law û keçên malbatan bûne şoreşgerên welatê xwe, mêtînger dixwazin wan ji xwe re bikin milîs, wan bikin gilîkar, wan digirin, xebatên wan ên aborî dirawestînin û wan neffîdîkin (koçberdîkin). Bi van bikaranînan dixwazin malbatan hêjar bikin û gel bitirsînin.

Nimûneka vê hovitiyê, di van rojên dawiyê de li Farqînê (Silîwa) pêkhat. Di vê barê de namek giha me. Di namê de ev tê nivîstin: "Li navçaya Farqînê bajarê Amedê, xaniyên 2 mal-

batên welatparêz, ji hêla mêtîngeran bi dozeran hatin hilweşandin, ji ber ku zarokên wan bûne şoreşger û ji demeka dirêje li wan digerin. Ev rûdan gelê derdorê pir hêskiriye. Dijmin duxuyandike ku, ev malbat binê erdê xolane û bidizî zarokên xwe dibînin. Ji ber van hicetên bêsedem û bêbingeh, herdu mal hatin hilweşandin. Malbatên welatperwer xwe avêtine bexte nas û merivên xwe. Qîma gundiyan bi vê hovitiya dijmin nayê, û dubendî di nav gundî û leşkeran de derketiye. Ji ber vê yekê jî gelek gundî hatine girtin."

Artêşa mêtînger xwe dikişîne Botanê

Amadekariyên dijmin ên tunde û tedbirên vê barê de berdewam dikin. Ji navenda bajarê Amedê pêde, leşkerên dijmin xwe li dora Botanê tîkûzdîkin. Ji ser bajarê Îllohê (Batmanê) leşker ber bi bajarê Sêrtê ve, bi trênan tîr kişandin. Hacetên leşkerî dibin hêlên Botanê.

Ji ber ku ev amadekari li ber çavê gel dibin, waliyê mêtînger Hayrî Kozakçioğlu necar ma ku duxuyanbîke, ku di mehê Adarê de li derdorên Botanê wê gelek livbazî bîn

çêkirin. Kin bê gotin, çuqas mehên buharê nezîk dibin, dijmin jî bêhtir dikeve nav tîrs û xofê. Li derdorên şer ên germ, ev xofa dijmin diyardire. Dijmin dixwaze tengezariya xwe bi parêzkarên gundan veşêre. Waliyê mêtînger Hayrî Kozakçioğlu, bê betlanî di nav yekitiyên leşkerî ên mêtîngeran digere, bi wan re civîn çêdike û wusa dixwaze moralên wan di şer de xurtbîke. Lê ev keftûlaftên dijmin jî, wê nikaribin pêşveçûna têkoşîna netewî birawestînin.

Li Beyazîdê hovîtî: 3 gundî hatin kuştin, yek jî birîndarbû

Roja 7.2.1988'ê li bajarê Agrî (Ararat), navçaya Beyazîd, gundê Zorava, serleşkerekî cenderman û serbazên bin fermawî êrîşekê birin ser malekê. Ji 4 biran 3 kes kuştin û yekî jî xedar birîndar kirin. Binbaşiyê cenderman bi awakî xwerû hicetên nola: "Ev çar bira kaçaxvanî dikiran" diyarkir. Lê heya niha nekariye gotinên xwe îspatbîke.

Laşên kuştîyan birine nexweşxana Beyazîdê, û nasên wan rapora otopsiyê daxwaz dikin. Lê daxwaza wan bicih

neanîn. Li ser vê yekê, şênîyên navçê xwe li pêşiya nexweşxanê civandin û rûdan protestokirin. Hinek ji şênîyên bajêr, nîfrîn li dewleta Tirk barandin û duruşmên weke: "emê hisaba vê yekê ji we bipîrsin" bangîn. Bi vî awahî hêrsa dilê xwe li ser mêtîngeran vereşandin.

Weke em têgihiştinê, ên hatin kuştin endamên eşîra Sakan in. Berî niha bi çendekî, di rojnaman de diyarbû ku, raporên MÎT'ê de ev eşîr, bi rengê kêrîkar şanîkirin.

Bûyerên nûh di berxwedana li girtigaha bajarê Eskişehirê de

Piraniya şoreşgerên pêşrevan ên endamên PKK, li girtigaha bajarê Eskişehirê tîr komkirin. Mêtîngerên Tirk, bo belavkirina girtigaha Amedê, serîdîdin vê rêyê û azîne. Di nav têkoşerên pêşengî, ên birine Eskişehirê de, endamên PKK ên hogir A. Riza Altun û Muzaffer Ayata jî hene. Konevaniyeka pikolîyê, çavtirsindîne û helandîne li ser van şervanên dîlî tîr bikaranîn. Di seriyê van bikaranînan hov de, yekcure çil, perwendekirina kemalist, ceza hûcran,

Dûmahîk rûpela 22. de

Nimunekî din a nûh ji hevkarîya karbidestîya Almanya Rojava bo dewleta Tirk a faşîst

Roja 5'ê Sibatê, li bajarê Hannoverê, encama avêtina polêsan ser malan de, welatparêz Alî Saçak û Bozan Oztürk hatin girtin. Êrîşên polêsan dure li bajarê Kolnê doman. Roja 13'ê Sibatê Hasan Hayrî Güler û İbrahim Korkmaz li derve, li ser kuç û zikakan rastî êrîşa polêsan bûn û ew jî hatin girtin. Roja 15'ê Sibatê jî polêsan avêt ser Komîta Kurdistanê, weşanxanek û malekê. Li van deran jî İbrahim Kadah, Hüseyin Çelebi, Salman Aslan, Yasemin Gedik, Hasan Engizek û Elif Engizek hatin girtin. Her di vê

rojê de, li bajarê Duisburgê Ahmet Yüksel, li bajarê Gies-senê Ahmet Karadeniz hatin girtin. Roja 22'ê Sibatê jî disa li bajarê Kolnê welatperwer Mustafa Erbil hate girtin. Ji ên hatin girtin heya niha tenê Elif Engizek û 4 welatperwerên ku 22 Sibatê li Kolnê hatibûn girtin, disa hatine berdan. Ên din gişt hîn di girtigahê de ne.

Polêsên Alman van operasyonên xwe bi hêzên taybetî ên BKA (rêkxistina bûyerên kirîmînal), BND (bûroya îstîxbaratê) û MAD (bûroya parastina leşkerî) bikaranîn. Enda-

Dûmahîk rûpela 22. de

LIVBAZIYÊN WELATPERWERÊN KURDÎSTAN LI HEMÛ WELATÊN EWRUPA DÎDOMÎN

Piştî ku dadgaha mêtîngeran a leşkerî li Amedê li derheqê 20 dîliyên şer, endamên PKK, biryara bidarvekirinê û li derheqê 13 dîliyên şer jî biryara heya dawîya jiyane ceza hepsê da pêde, di serî de li girtigahên leşkerî û nefermî li Amedê, li girtigahên bajarên Aydin, Mersîn, Sigmalcilar, Eskişehir û Meletye jî, girtî û malbatên girtiyan jî dest bi berxwedanê kirin û bikaranînan mêtîngerên Tirk bi diwarî

protestokirin. Ev berxwedana ku girtiyan û malbatên girtiyan bilindkiribû, bi awakî mezin giha armanca xwe û li derveyî welat jî, pêşemîn li Ewropa, bi livbaziyan welatperwerên Kurd piştigirî girt û bêhtir xurtbû. Livbaziyan hevkarîyê, bi şeweyên nola; xweragirtinên birçîmayinê, civînên bo rojnaman, duxuyanîyên bo rojnamen, belavkirina belavokan û daleqandina afîş û wênayan, pêşketin. Liv-

baziyan ku ji hêla welatperwerên Kurd bi vê armancê birêketin, ji ber êrîşên dewleta Alman jî, qulibûn livbaziyan protestokirina mêtîngerîya Tirk û dewleta emperyalîst Almanya Rojava.

ALMANYA-ROJAVA

Bielefeld: Roja 11'ê Sibatê, 60 dilxwazên ERNK, ji bo

Dûmahîk rûpela 23. de